GÖKKUŞAĞI TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ

GÖKKUŞAĞI TÜRKÇE

DERS KİTABI 2

Tuncay ÖZTÜRK
Sezgin AKÇAY
Abdullah YİĞİT
Ercan TAŞDEMİR
S. Serkan BAŞAK

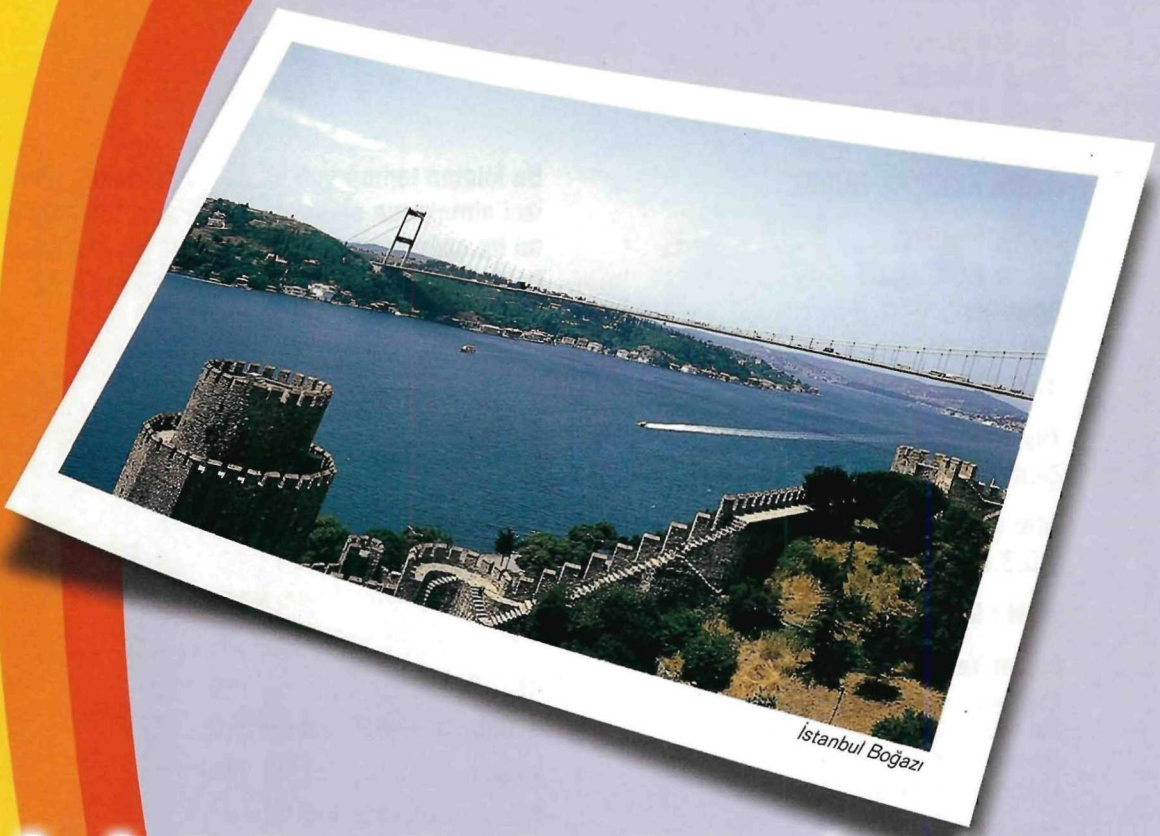
İstanbul Boğazı

DİLSET YAYINLARI
www.dilset.com

YENİ ÖĞRENENLER İÇİN

GÖKKUŞAĞI TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ

Hazırlayanlar
Tuncay ÖZTÜRK
Sezgin AKÇAY
Abdullah YİĞİT
Ercan TAŞDEMİR
S. Serkan BAŞAK

Danışma Kurulu
Prof. Dr. Cihan OKUYUCU
Prof. Dr. Ali Fuat BİLKAN
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ÖZCAN
Orhan KESKİN

Değerlendirme Kurulu
Salih GÜN
Hüseyin DURU
Hüseyin BARGAN
Hamza ERSOY
Mehmet KUTAY
Ercan SAKARYA
Mustafa ALTUG
Hasan TOPAL
Adem KAYA
Hasan Hüseyin DEMİR
Bekir GÜÇLÜ

Kapak ve Sayfa Tasarımı
Murat ALTINDAĞ

Resimleyenler
Ertuğ SÖNMEZ
Metin AKBAŞ
Çağrı CEBECİ
Hatice AKBIÇAK GÜNEL

Seslendirenler
Fatma GÖKBULUT
Oğuz ON
Mert ŞİŞKO
Ufuk TANGEL

Yayına Hazırlık
Zambak Dizgi ve Grafik

Film Çıkış
S.G.S.M.

ISBN : 978-975-6576-71-7

Basım Yeri ve Yılı
Çağlayan A. Ş.
Tel : 0232 252 22 85
Sarnıç Yolu Üzeri No : 7
Gaziemir / İZMİR

Mart 2008

Bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan şirketin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır. Bu kitabın tüm hakları, Copyright © Dilset Yayınlarına aittir.

Bu kitabın hazırlanmasında Türk Dil Kurumunun İmlâ Kılavuzu (2004) esas alınmıştır.

Bulgurlu Mah. Libadiye Cad.
Haminne Çeşmesi Sok. Baran İş Merkezi Nu. 20 34696
ÜSKÜDAR-İSTANBUL

P.K. 198
81020 ACIBADEM-İSTANBUL
telefon : (0.216) 522 09 00 (Pbx)
fax : (0.216) 443 98 39

DİLSET YAYINLARI
www.dilset.com

ÖN SÖZ

Dünyanın geniş bir bölgesinde konuşulan Türkçe, oldukça eski bir kültür zeminine sahiptir. Yeni sosyal ve siyasî gelişmelerle birlikte önem kazanan Türk dili çok farklı coğrafyalarda ilgi ile karşılanmakta ve bunun sonucu olarak Türkçe öğrenme talepleri de gittikçe artmaktadır.

Türkçe, artık çağdaş diller arasında yer alan, yurt içinde ve yurt dışında özellikle yabancıların öğrenmeye çalıştıkları dünya dillerinden biri hâline gelmiştir. İşte bu taleplerin karşılanmasına yönelik olarak modern eğitim ve öğretim metotları ışığında, çağdaş bir yaklaşımla dil öğretim kitaplarının hazırlanması bir zaruret hâline gelmiştir.

Bilimsel araştırmalar ışığında hazırlanan Gökkuşağı Türkçe Öğretim Seti'nde; dil, kültür, konu, şekil ve görüntü bütünlüğüne büyük önem verilmiştir. Geniş araştırma ve tecrübelere dayanılarak hazırlanan bu eserlerde Türkçenin en etkili metotlarla öğretilmesi hedeflenmiştir.

Türkçe öğrenmeyi zevkli hâle getirmek ve dili kültür unsurlarıyla bir arada öğretmeyi sağlamak Gökkuşağı Türkçe Öğretim Seti'nin en önemli amaçlarındandır.

Bu set, farklı algılama biçimlerine göre görsel, işitsel ve kinestetik özelliklere sahip öğrenci kitlesinin çeşitliliğine uygun bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Böylece farklı kavrama düzeylerinin dil öğrenme becerileri de gözetilmiştir.

Kitaplar, görsel malzeme bakımından da desteklenerek kolay okunabilir bir tarzda düzenlenmiştir. Türk dilinin zenginliğini, anlam ve ifade derinliğini yansıtan örnekler verilmek suretiyle, kitaplardaki kültürel unsurlar da okuyucunun dikkatine sunulmuştur.

Kitapların Türkçe öğrenmek isteyen herkese faydalı olacağına inanıyoruz.

Dilset Yayınları

İÇİNDEKİLER

		KELİMELER			OKUMA-ANLAMA
1	HANGİ SPORLARI YAPARSINIZ?	basketbol voleybol halter güreş tenis futbol	SAYFA 8	boks koşu yüzme kayak karate dağcılık	SAYFA 9 Tenis Oynamayı Sever misiniz?
2	BOŞ ZAMANLARINIZDA NE YAPARSINIZ?	resim yürüyüş müzik sinema piknik avlanma	SAYFA 16	fotoğraf çekme televizyon satranç kitap balık tutma koleksiyon	SAYFA 17 Boş Zamanlarınızda Neler Yaparsınız?
3	HANGİ TÜR MÜZİKTEN HOŞLANIRSINIZ?	org saz kanun gitar piyano nota	SAYFA 24	keman flüt davul ney sanatçı konser	SAYFA 25 Sezen Aksu ile Röportaj
4	NE İLE SEYAHAT EDERSİNİZ?	bisiklet fayton otobüs tren gemi traktör	SAYFA 32	kamyon uçak minibüs taksi helikopter feribot	SAYFA 33 Ulaşım Araçları
5	TRAFİK KURALLARINI BİLİYOR MUSUNUZ?	Park yeri Taşıt giremez DUR! Dikkat! Sarı ışık Yeşil ışık	SAYFA 40	Yaya giremez! İki Yönlü Trafik Okul Geçidi Park Yapılmaz Yaya Geçidi Kırmızı ışık	SAYFA 41 Bir Kaza Haberi
6	BAYRAMLARI NASIL KUTLARSINIZ?	düğün pasta gelin arabası tebrik kartı damat doğum günü	SAYFA 48	nevruz davetiye gelin düğün salonu çocuk bayramı şenlik	SAYFA 49 Telefon Görüşmesi
7	TÜRKİYE'Yİ TANIYOR MUSUNUZ?	baraj dağ deniz köprü kale orman	SAYFA 56	yayla tarım ada güneş sahil tarihî eser	SAYFA 57 Kıtaların Buluştuğu Yer
8	MÜZEYE GİDELİM Mİ?	tiyatro konferans opera sempozyum kütüphane fuar	SAYFA 64	lunapark müze sirk gezi sergi ödül töreni	SAYFA 65 Müzeye Gidiyoruz

DİNLEME-ANLAMA	KONUŞMA	YAZMA	DİLBİLGİSİ
SAYFA 10 Spor	SAYFA 11 Spor yapmakla ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 12 Spor yapmakla ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 15 Zarf Ünlem
SAYFA 19 Boş Zamanlar	SAYFA 20 Boş zamanlarla ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 20 Boş zamanlarla ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 23 Dönüşlü Fiiller Dönüşlülük Zamiri
SAYFA 26 Konser	SAYFA 27 Müzikle ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 28 Müzikle ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 31 Türkçede Cümle Yapısı Özne Yüklem Uygunluğu
SAYFA 34 Rezervasyon	SAYFA 35 Seyahat etmekle ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 36 Seyahat etmekle ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 39 Tezlik Fiili Ettirgen Fiil Oldurgan Fiil
SAYFA 42 Trafik Kazası	SAYFA 43 Trafik kuralları ile ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 44 Trafik kuralları ile ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 47 İsim Fiiller Belgisiz Sıfatlar
SAYFA 50 Çocukluğumdaki Bayramlar	SAYFA 51 Bayramlarla ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 52 Bayramlarla ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 55 Sıfat Fiiller
SAYFA 58 Türkiye	SAYFA 59 Türkiye'yle ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 60 Türkiye'yle ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 63 Zarf-Fiiller-1
SAYFA 67 Müze Müdürü ile Röportaj	SAYFA 67 Müzelerle ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 68 Müzelerle ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 71 Zarf-Fiiller-2

		KELİMELER		OKUMA-ANLAMA
9	CEP TELEFONUNUN FİYATI NE KADAR?	SAYFA 72 beyaz eşya mağazası mobilya mağazası teknik servis araba galerisi döviz bürosu altın demir para garanti belgesi kredi kartı kâğıt para saatçi elektronik eşya mağazası		SAYFA 73 Beyaz Eşya Mağazasında
10	EN ETKİLİ İLETİŞİM ARACI HANGİSİDİR?	SAYFA 80 telsiz bülten dergi çizgi film spor haberleri haber reklâm film radyo belgesel gazete mizah		SAYFA 81 Gazete Meraklıları
11	TEKNOLOJİYİ TAKİP EDER MİSİNİZ?	SAYFA 88 bilgisayar CD rom İnternet cep telefonu fare modem tarayıcı klavye faks kulaklık yazıcı bellek		SAYFA 89 Bilgisayar Dersinde
12	EN İLGİNÇ BULUŞ HANGİSİDİR?	SAYFA 96 mikroskop ampul hesap makinesi video klima teleskop matbaa robot pusula saat kamera roketatar		SAYFA 97 Alfred Nobel
13	BURCUNUZ NE?	SAYFA 104 Balık Burcu Yengeç Burcu Aslan Burcu Akrep Burcu Başak Burcu Koç Burcu Boğa Burcu İkizler Burcu Kova Burcu Terazi Burcu Yay Burcu Oğlak Burcu		SAYFA 105 Koç Burcu Başak Burcu
14	KÖTÜ ALIŞKANLIKLAR NELERDİR?	SAYFA 112 sigara kumar tembellik alkol çevre kirliliği kavga haksızlık uyuşturucu yalan hırsızlık		SAYFA 113 Mavi'nin Hikâyesi
15	SIRLI OLAYLARA İNANIR MISINIZ?	SAYFA 120 yardımsever iyimser kötümser korkak sır rüya ölüm şaşkınlık heyecan sembol		SAYFA 121 Doktor
16	DOSTLARINIZLA HABERLEŞİR MİSİNİZ?	SAYFA 128 arkadaş kardeş mektup elektronik posta iletişim telgraf dilekçe sohbet telefon hediye		SAYFA 129 Karşılaşma

DİNLEME-ANLAMA	KONUŞMA	YAZMA	DİLBİLGİSİ
SAYFA 74 Döviz Bozdurma	SAYFA 75 Alışveriş yapmakla ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 76 Alışveriş yapmakla ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 79 Hikâye Birleşik Zamanı-1
SAYFA 82 Sinema	SAYFA 83 İletişim araçlarıyla ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 84 İletişim araçlarıyla ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 87 Hikâye Birleşik Zamanı-2 Belgisiz Zamirler
SAYFA 90 Bilgisayar Acemisi	SAYFA 91 Teknolojiyle ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 92 Teknolojiyle ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 95 Edatlar Bağlaçlar
SAYFA 98 Yakıtsız Yemek Pişirme	SAYFA 99 Buluşlarla ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 99 Buluşlarla ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 103 Rivayet Birleşik Zamanı-1
SAYFA 106 Burçlar	SAYFA 107 Burçlarla ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 107 Burçlarla ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 111 Rivayet Birleşik Zamanı-2
SAYFA 115 Sağlık	SAYFA 115 Kötü alışkanlıklarla ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 116 Kötü alışkanlıklarla ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 119 Şart Birleşik Zamanı
SAYFA 122 Duvar	SAYFA 123 Sırlı olaylarla ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 124 Sırlı olaylarla ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 127 Aktarma Cümleleri
SAYFA 130 Arkadaşım Mıstık	SAYFA 131 Dostlukla ilgili konuşma aktiviteleri	SAYFA 132 Dostlukla ilgili yazma aktiviteleri	SAYFA 135 Yapım Ekleri

1 HANGİ SPORLARI YAPARSINIZ?

KELİMELER

1. Resimlere bakarak dinleyiniz.

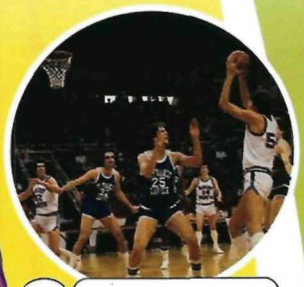

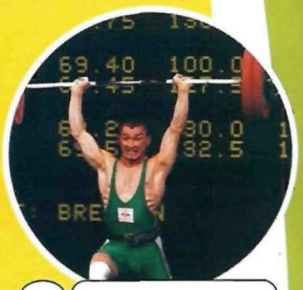

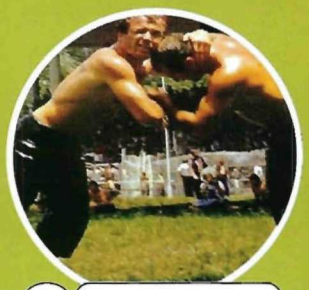

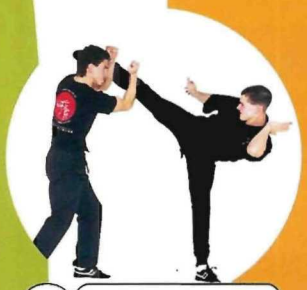

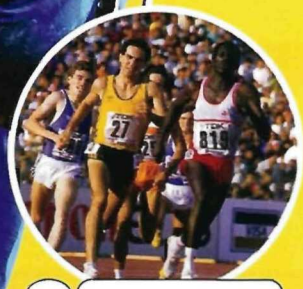

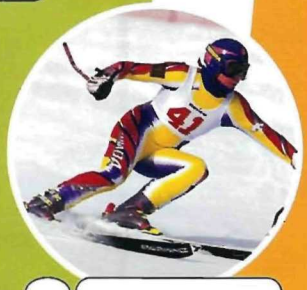

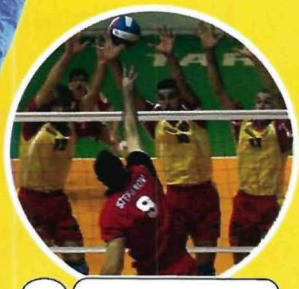

2. Dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.

basketbol	tenis	yüzme
voleybol	futbol	kayak
halter	boks	karate
güreş	koşu	dağcılık

3. Resimlere bakarak dinleyiniz.

4. Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.

KONU 1

OKUMA - ANLAMA

1. Aşağıdaki diyaloğu okuyunuz.

TENİS OYNAMAYI SEVER MİSİNİZ?

Ali : Merhaba Ahmet.

Ahmet : Merhaba Ali.

Ali : Bugün canım çok sıkıldı. Öğleden önce doktora gittim.

Ahmet : Geçmiş olsun. Ne oldu? Neyin var?

Ali : Biliyorsun kilo problemim var. Doktor düzenli olarak spor yapmamı söyledi.

Ahmet : Bunda üzülecek ne var? Artık bol bol spor yaparsın.

Ali : Ama ben spor yapmaktan hoşlanmıyorum.

Ahmet : Yanlış düşünüyorsun Ali. Her şeyden önce spor yapanlar, yapmayanlara göre daha sağlıklı ve zinde oluyor. Her şeyin başı sağlık değil mi?

Ali : Tabi ki sağlık.

Ahmet : Sağlıklı olman için önce kilolardan kurtulman gerekiyor. Doktorlar her zaman şunu söylüyor: Aşırı kilosu olanlar tansiyon, kalp ve damar hastalıklarına daha kolay yakalanıyor. Bu kilolardan kurtulmanın yollarından biri de düzenli olarak spor yapmaktır.

Ali : Peki hangi sporları tavsiye edersin?

Ahmet : Meselâ, ben her sabah düzenli olarak koşarım. Evimizin karşısında yemyeşil ağaçlarla çevrili bir göl var. O gölün çevresinde koşmaktan çok hoşlanıyorum.

Ali : Evimizin yakınlarında böyle bir imkân yok; ama iki kilometre ileride bir park var. Otobüsle oraya gidebilirim.

Ahmet : İnsan istedikten sonra spor yapacak yer bulur. Yeter ki spor yapmayı istesin.

Ali : Başka hangi sporları tavsiye edersin?

Ahmet : Yüzme en faydalı sporlardan biridir. Yüzerken insanın bütün kasları çalışır. Ayrıca yüzme kalbe de çok faydalıdır.

Ali : Peki bunları yaparsam kilolarımdan kurtulur muyum?

Ahmet : Spor yaparken diyet yapmayı da ihmal etmemelisin. Bu ikisine dikkat edersen kilolardan kurtulabilirsin.

Ali : Tavsiyelerin için çok teşekkür ederim Ahmet. Bundan sonra düzenli olarak spor yapacağım.

2. Okuduğunuz diyaloğa göre aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Ali'nin kilo problemi yok.
2. ( ) Ahmet her sabah düzenli olarak spor yapar.
3. ( ) Ali bundan sonra spor yapmaya karar verir.
4. ( ) Yüzme en yararlı sporlardandır.
5. ( ) Ahmet'in evinin yanında bir göl var.

3. Aşağıdaki soruları okuduğunuz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Ali'nin canı niçin sıkılıyor?

.....

2. Doktorlar aşırı kilosu olan kişilere ne tavsiye ediyor?

.....

3. Yüzmenin faydaları nelerdir?

.....

4. Ali, kilolardan kurtulmak için ne yapmalı?

.....

5. Ahmet, her sabah nerede spor yapıyor?

.....

HANGİ SPORLARI YAPARSINIZ?

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: En sevdiğiniz spor hangisidir?
B: En sevdiğim spor basketboldur.
Uygulama
.....

2
A: Sizce en tehlikeli spor hangisidir?
B: Bence en tehlikeli spor karatedir.
Uygulama
.....

3
A: Ülkenizde en beğendiğiniz sporcu kimdir?
B: Ülkemizde en beğendiğim sporcu Hakan Şükür'dür.
Uygulama
.....

4
A: Ülkenizde en başarılı futbol takımı hangisidir?
B: Ülkemizde en başarılı futbol takımı Galatasaray'dır.
Uygulama
.....

5
A: Hangi spor müsabakalarına katıldın?
B: Futbol, basketbol ve yüzme.
Uygulama
.....

6
A: Düzenli olarak spor yapar mısın?
B: Evet, her sabah koşarım.
Uygulama
.....

DİNLEME - ANLAMA

1. Dinleyiniz.

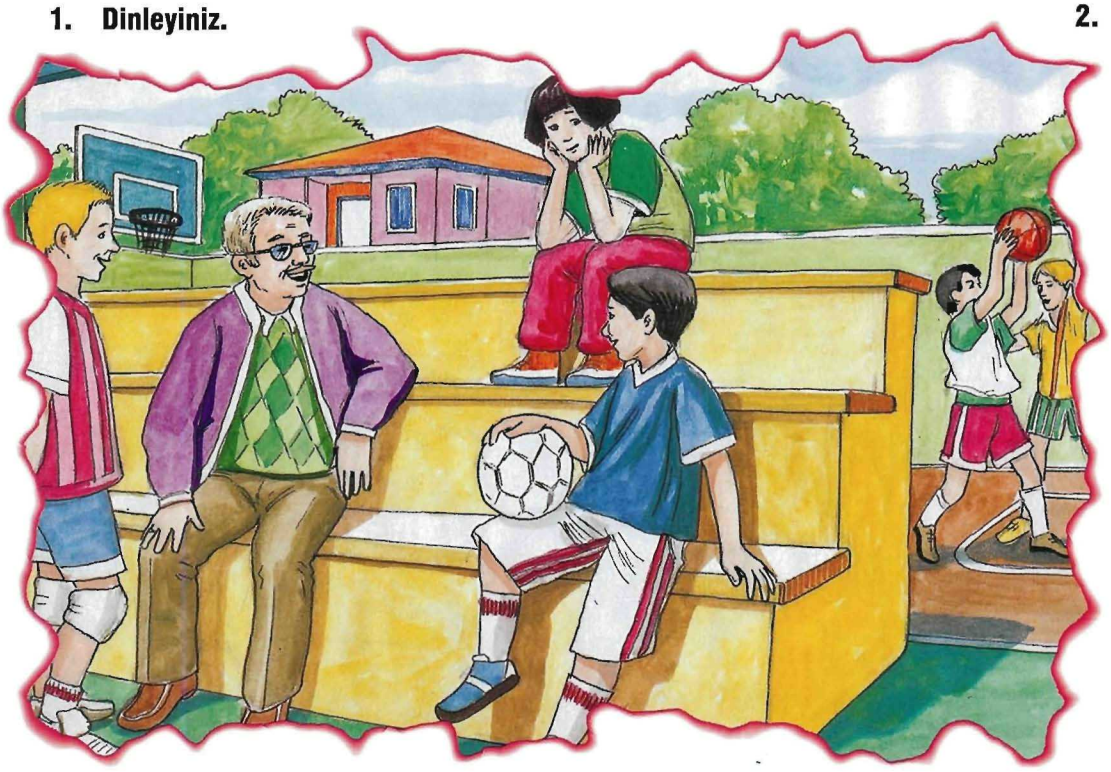

2. Tekrar dinleyiniz ve diyalogda geçen spor dallarına "✔" işareti koyunuz.

1. ☐ Voleybol
2. ☐ Basketbol
3. ☐ Buz hokeyi
4. ☐ Yürüyüş
5. ☐ Yüzme
6. ☐ Masa tenisi
7. ☐ Futbol
8. ☐ Güreş
9. ☐ Koşu
10. ☐ Karate

3. Dinlediğiniz diyaloğa göre aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Çocuklar, bilgisayar oyunları konusunda tartışıyor.
2. ( ) Hasan, yüzmekten hoşlanıyor.
3. ( ) Mehmet, basketbol ile ilgileniyor.
4. ( ) Ayşe'ye göre yürüyüş düzenli ve sağlıklı bir yaşam için çok önemlidir.
5. ( ) Spor, boş vakitleri değerlendirmek için güzel bir fırsattır.

4. Dinlediğiniz diyaloğa göre futbol ile ilgili beş özellik yazınız.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....

KONUŞMA

1. Aşağıdaki diyaloğu tekrarlayınız.

Hakan : Benimle voleybol oynamaya gelir misin?
Numan : Hayır, voleybol oynamaktan hoşlanmıyorum.
Hakan : Peki, sen hangi spordan hoşlanıyorsun?
Numan : Tenis oynamaktan hoşlanıyorum.
Hakan : En beğendiğin tenisçi kim?
Numan : En beğendiğim tenisçi Marat Safin.

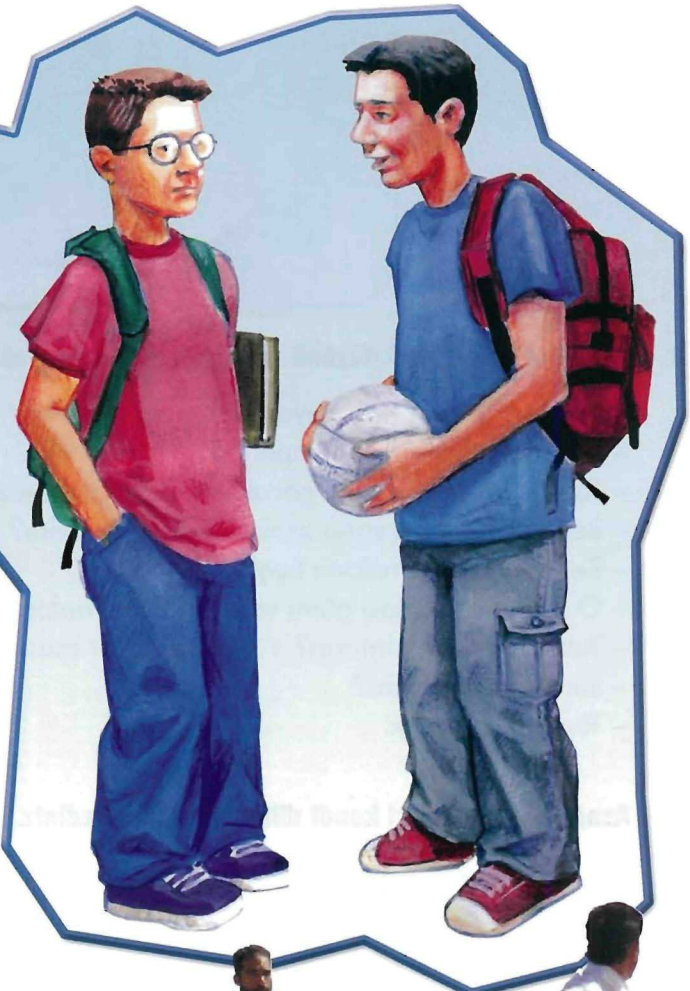

2. Aşağıdaki bilgilerden faydalanarak örnekteki gibi yeni diyaloglar kurunuz.

1. kayak yapmak / basketbol / Mehmet Okur
2. hentbol oynamak / yüzme / Derya Büyükuncu
3. boks yapmak / futbol / Emre Belözoğlu
4. güreş / koşu / Süreyya Ayhan

3. "Ben sporcunun zeki, çevik aynı zamanda ahlâklı olanını severim." (Atatürk)

Yukarıdaki sözle ilgili fikirlerinizi söyleyiniz.

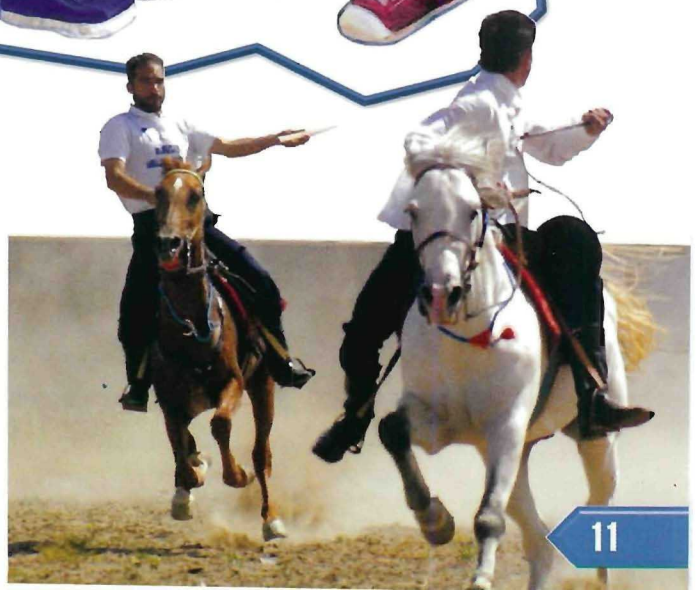

HANGİ SPORLARI YAPARSINIZ?

YAZMA

1. Aşağıdaki spor dallarını örnekteki gibi tanıtınız.

BOKS

İki kişi arasında ringde yapılır. Sporcular eldiven giyer ve kask takar.

12 round üzerinden oynanır. Bir hakem tarafından yönetilir.

VOLEYBOL

HALTER

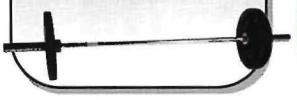

MASA TENİSİ

ARABA YARIŞI

2. Aşağıdaki cümleleri düzenli bir diyalog oluşturacak şekilde tekrar yazınız.

– Hangi spordan hoşlanıyorsun?	A: Hangi spordan hoşlanıyorsun?
– Evet, her cumartesi olimpik havuza giderim.	B: .....
– Tabi ki biliyorum. Ben çocukluğumdan beri yüzerim.	A: .....
– Ben de bu hafta sonu seninle gelebilir miyim?	B: .....
– Ben en çok yüzmekten hoşlanırım.	A: .....
– O hâlde cumartesi günü saat 14:00'te buluşalım.	B: .....
– Tabi ki, neden olmasın? Yüzmeyi biliyor musun?	A: .....
– Sık sık yüzer misin?	B: .....
– Tamam, anlaştık.	A: .....

3. Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.

1. Futbol, çok sevilen bir spordur.

   .....

2. Yüzme, en faydalı sporlardandır.

   .....

3. Voleybol, altışar kişilik iki takım arasında oynanır.

   .....

4. Boks, iki kişi arasında ringde yapılan bir spordur.

   .....

5. Karate, Japonya'dan dünyaya yayıldı.

   .....

TAMAMLAYICI BİLGİLER

Nokta .

1. Cümlenin sonuna konur.
   Örnek: Ali okuldan geldi.
2. Kısaltmalarda kullanılır.
   Örnek: Prof. (Profesör), Dr. (Doktor)
3. Sayılardan sonra "(-ı)ncı" ekinin yerine kullanılır.
   Örnek: 3. (üçüncü), 5. (beşinci)
4. Tarihlerin yazılışında sayıların arasına konur.
   Örnek: 21.07.2005, 13.12.1999
5. Saatlerde kullanılır.
   Örnek: 12.30 (on iki buçuk)

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki topun üzerine spor isimlerini ve yapıldığı yerleri yazınız.

kort
havuz
deniz
~~ring~~
stadyum
pist
spor salonu
dağ

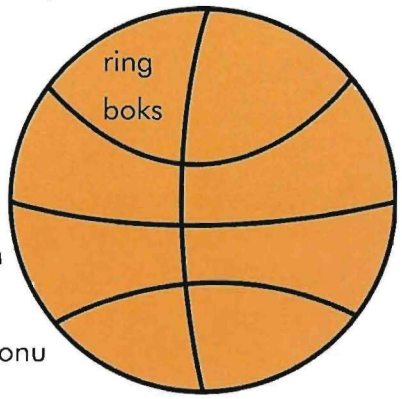

motor yarışı
futbol
tenis
~~boks~~
sörf
karate
yüzme
dağcılık

2. Aşağıdaki boşluklara uygun spor isimleri yazınız.

Açık hava	Salon	Her ikisi
1.	1.	1. .....
2.	2.	2. .....
3.	3.	3. .....
4.	4.	4. .....

3. Aşağıdakileri eşleştiriniz.

1. voleybol	a. 1–2
2. takım (Futbol)	b. 2 takım
3. seyirci	c. 12 kişi
4. sonuç (skor)	d. 40.000 kişi

4. Aşağıdaki sporlarla spor aletlerini eşleştiriniz.

1. halterci	a. eldiven
2. futbolcu	b. raket
3. tenisçi	c. top
4. boksör	d. halter

5. Aşağıdaki sporlarla fiilleri eşleştiriniz.

1. basketbol	a. sürmek
2. boks	b. kaldırmak
3. halter	c. oynamak
4. bisiklet	d. yapmak

6. Aşağıdaki spor dallarıyla yapıldıkları yerleri eşleştiriniz.

1. güreş	a. havuz
2. boks	b. masa
3. masa tenisi	c. ring
4. yüzme	d. minder

7. Tanımı yapılan sporların isimlerini yazınız.

1. Ringde iki kişi arasında, elle yapılan bir spordur.
   .....
2. Altışar kişi ile iki takım arasında, beş set üzerinden oynanan bir spordur.
   .....
3. İki kişi arasında masada veya kortta, beş set üzerinden oynanan bir spordur.
   .....
4. Beş kişi ile 10'ar dakikalık 4 çeyrek hâlinde oynanır. Top atılan yere pota denir.
   .....

8. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Boks, ringde yapılan bir spordur.
2. ( ) Futbol, salonda oynanan bir spordur.
3. ( ) Hentbol, elle, salonda oynanan bir spordur.
4. ( ) Sörf, havuzda yapılır.
5. ( ) Spor karşılaşmalarını yöneten kişiye hakem denir.

9. Aşağıdaki cümleleri uygun kelimelerle tamamlayınız.

1. Voleybol ..... kişi ile oynanan bir spordur.
2. Basket topunun atıldığı yuvarlak halkaya ..... denir.
3. Masa tenisi ..... ile oynanır.
4. Güreş .....de yapılan bir spordur.

10. Aşağıdaki cümleleri verilen kelimelerle tamamlayınız.

ring / ayak / el / minder / raket

1. Tenis ..... ile oynanır.
2. Hentbol ..... ile oynanır.
3. Futbol ..... ile oynanır.
4. Boks .....de yapılır.
5. Güreş .....de yapılır.

HANGİ SPORLARI YAPARSINIZ?

11. Aşağıdaki kelimelerden anlamlı cümleler kurunuz.

1. sevinirim / maçı / kazanınca / çok / ben
   .....
2. çevirdi / gole / Necati / penaltıyı
   .....
3. severim / sporun / ben / her türünü
   .....
4. kırdı / halterde / dünya / Naim Süleymanoğlu / rekoru
   .....
5. gideceğim / ben / öğleden sonra / antrenmana
   .....

12. Resimlerde gördüğünüz spor malzemelerinin isimlerini yazınız.

1. .....

2. .....

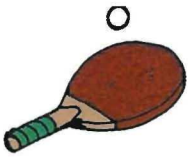

3. .....

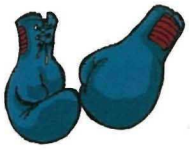

4. .....

13. Aşağıdaki kelimelerden sporla ilgili meslek isimleri yazınız.

Örnek : Basketbol
Basketbolcu

1. Hentbol – .....
2. Futbol – .....
3. Yüzme – .....
4. Tenis – .....

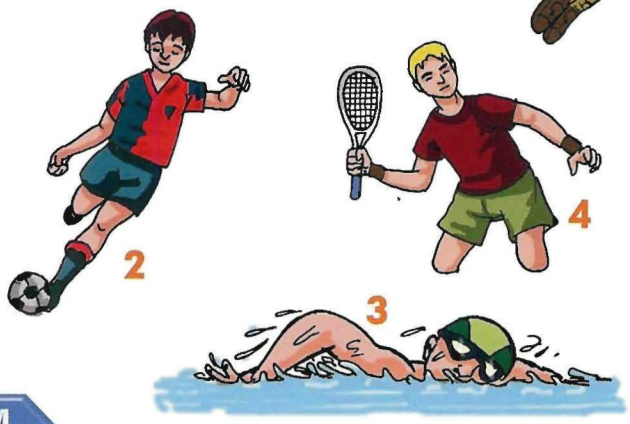

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler	Fiiller
beraberlik	antrenman yapmak
çevik	basketbol oynamak
çılgın	dalmak
dalgıç	futbol oynamak
dalış	gol atmak
galibiyet	kayak yapmak
güvenli	kaybetmek-yenilmek
hakem	kazanmak-yenmek
heyecanlı	koşmak
mağlûbiyet	oynamak
minder	paraşütle atlamak
müsabaka	paten yapmak
paraşüt	spor yapmak
rekor	şut atmak
ring	topa vurmak
seyirci	yüzmek
skor	
stadyum	
takım	
tehlikeli	

PROJE ÖDEVİ

1. Sevdiğiniz bir spor dalını aşağıdaki özellikleri de göz önünde bulundurarak tanıtınız.

1. Spor dalının adı
2. Nerede yapıldığı
3. Kaç kişiyle oynandığı
4. Nasıl oynandığı
5. Dünyadaki uygulamaları ve etkinliği
6. Bu spor dalı ile ilgili fotoğraflar
7. Malzemeleri nelerdir?

2. Sevdiğiniz bir spor takımını ve oyuncularını resimleriyle tanıtınız.

1. Takımın oyuncuları (Resimleri)
   a. Kaç yaşında?
   b. Nerede oynuyor?
   c. Kaç yıldır oynuyor?
2. Takımın başarıları
3. Takımın tarihçesi

OYUN - EĞLENCE

Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

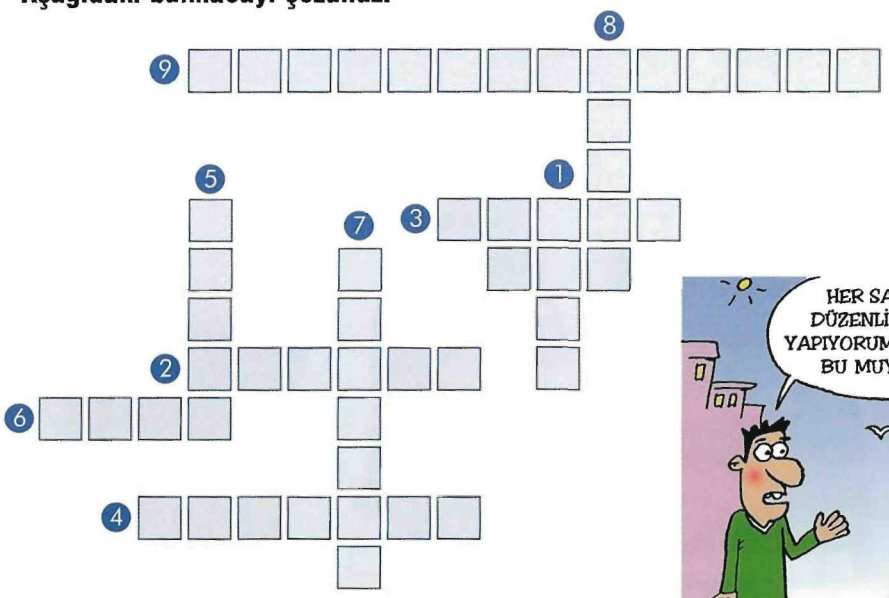

1. **Futbolcuların gol attıkları yer.**
2. **Güreş sporunun yapıldığı yer.**
3. **Maçları yöneten kişi.**
4. **Futbol maçlarının yapıldığı yer.**
5. **Sporcuların giydiği elbise.**
6. **Lig şampiyonlarının aldığı ödül.**
7. **Olimpiyatlarda dereceye giren yarışmacılara verilen ödül.**
8. **Tenis oynarken kullanılan alet.**
9. **Futbol takımını çalıştıran spor adamı.**

DİL BİLGİSİ

ZARF

Öğrenciler derste çok konuştu. (Ne kadar?)
Lütfen yavaş yürü! (Nasıl?)
Futbol maçı bu akşam yapılacak. (Ne zaman?)

ZARFLARIN ÇEŞİTLERİ

1. Zaman Zarfları

dün, bugün, yarın, şimdi, önce, sonra, sabah, akşam, gece, yazın, kışın

Örnek:

İstanbul'a dün geldim. (Ne zaman?)
Gece çok geç yattım.
Film şimdi başlayacak.

2. Miktar (Azlık-Çokluk Zarfları)

çok, az, daha, biraz, fazla, en

Sizinle biraz konuşabilir miyiz? (Ne kadar?)
Yanımızda çok oturmadı.
Sınıfta fazla konuşmayın.

3. Yer-Yön Zarfları

aşağı, yukarı, içeri, dışarı

İçeri girin. (Nereye?)
Dışarı çıkmayın.
Yukarı çıkın.

4. Soru Zarfları

Ne zaman?, Niçin?, Ne kadar?, Nasıl?

Eve nasıl gidiyorsun?
Türkiye'de ne kadar kalacaksın?
Tatil ne zaman başlayacak?

ÜNLEM

hey, yaşa, of, ah, aman, hişt, aferin, vb.
vah, eyvah, oh, aa, vb.
Allah, harika, güzel, kaçırmayın vb.

Belli başlı ünlem çeşitleri şunlardır.

1. Sevinme, kızma, şaşma, öfkelenme, heyecanlanma gibi duyguları anlatan ünlemler.

Eyvah, cüzdanımı düşürmüşüm!
Of! Canım sıkılıyor.
Aaa! Nereden çıktın sen?

2. Seslenme ifade eden ünlemler:

Hey! Bakar mısın?
Haydi, gidiyoruz!
Hişt, beni dinle!

2 BOŞ ZAMANLARINIZDA NE YAPARSINIZ?

KELİMELER

1. Resimlere bakarak dinleyiniz.

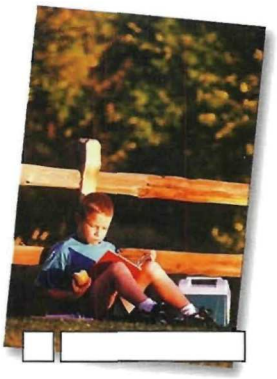

2. Dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.

resim	fotoğraf çekme
yürüyüş	televizyon
müzik	satranç
sinema	kitap
piknik	balık tutma
avlanma	koleksiyon

3. Resimlere bakarak dinleyiniz.

4. Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.

OKUMA - ANLAMA

1. Aşağıdaki diyaloğu okuyunuz.

BOŞ ZAMANLARINIZDA NE YAPARSINIZ?

Aliye : Merhaba Betül.
Betül : Merhaba Aliye. Hoş geldin.
Aliye : Hoş bulduk Betül.
Betül : Aliye, istersen salona geçelim. Böylece sana ailemizin koleksiyonlarını da gösterebilirim.
Aliye : Neden olmasın, çok sevinirim.
Betül : Bizim evde herkesin kendine göre bir hobisi var.
Aliye : Babanın hobisi nedir?
Betül : Babamın çok zengin ve ilginç bir pul koleksiyonu var.
Aliye : Peki annenin?
Betül : Annem çiçekleri çok sever. Bahçemiz rengârenk çiçeklerle doludur.
Aliye : Evet, girerken dikkatimi çekti. Peki senin hobin nedir?
Betül : Herkesin olduğu gibi benim de hobim var. Dünyanın birçok ülkesine ait farklı paralardan oluşan bir para koleksiyonum var.
Aliye : Çok ilginç. Yakından görebilir miyim?
Betül : Tabi ki görebilirsin. Şimdi getiriyorum. İşte, paralar bu albümlerde. Elimdeki bu albümde ise sadece Türk paraları var.
Aliye : Bu koleksiyondaki en eski para hangi yıla ait?
Betül : Bendeki en eski para 150 yıl öncesine ait bir Osmanlı parası. Çok değerlidir.
Aliye : Her bir para için ayrı bir bölüm var, değil mi?
Betül : Evet. Her para basım tarihine göre sıralanmış. Altında o paraya ait bilgiler var.
Aliye : Diğer albümlerde hangi paralar var?
Betül : Şu albümde Avrupa ülkelerine ait kâğıt ve metal paralar, diğerinde ise dünyanın başka kıtalarındaki farklı ülkelerin paraları var.
Aliye : Bütün bu koleksiyonu sen mi hazırladın?
Betül : Elbetteki hayır. Babamın koleksiyoncu dostları var. Onlar bana çok yardımcı oluyorlar.
Aliye : Peki bu koleksiyonu satmayı düşünüyor musun?
Betül : Hayır, kesinlikle satmayı düşünmüyorum. Bu, benim en büyük hobim.
Aliye : Bu güzellikleri benimle paylaştığın için çok teşekkürler Betül.
Betül : Bir şey değil Aliye. Benim için bir zevkti.

2. Okuduğunuz diyaloğa göre aşağıdaki cümleler hangi kelimelerle tamamlanmalıdır?

1. "Betül'ün babasının pul ..... vardır."
   A) koleksiyonu B) sergisi C) kataloğu
2. "Betül'ün koleksiyonundaki en eski para ..... dönemine aittir."
   A) Hitit B) Osmanlı C) Bizans
3. "Koleksiyondaki paraların altında o paralarla ilgili ..... bulunmaktadır."
   A) fiyatlar B) isimler C) bilgiler
4. "Paralar ..... tarihine göre sıralanmış."
   A) bulunuş B) basım C) kullanım

3. Okuduğunuz diyaloğa göre aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Koleksiyondaki paralar basım tarihine göre sıralanmış.
2. ( ) Betül, koleksiyonunu iyi bir fiyata satmayı düşünüyor.
3. ( ) Betül'ün annesi çiçekleri çok seviyor.
4. ( ) Betül'ün ailesindeki herkesin bir hobisi var.
5. ( ) Koleksiyondaki en eski para 150 yıl öncesine aittir.

4. Aşağıdaki soruları okuduğunuz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Betül'ün babasının ne tür bir hobisi vardır?
   .....
2. Betül, ne koleksiyonu yapmaktadır?
   .....
3. Betül'ün annesi ne ile meşguldür?
   .....
4. Koleksiyondaki en eski para hangi döneme aittir?
   .....
5. Betül'ün koleksiyonunun özellikleri nelerdir?
   .....

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: Boş zamanlarınızı nasıl değerlendirirsiniz?
B: Kitap okurum, spor yaparım.
Uygulama
.....

2
A: Elinizde yeterince imkân olsaydı ne yapmak isterdiniz?
B: Dünyayı dolaşmak isterdim.
Uygulama
.....

3
A: Ne kadar sık tiyatroya gidersiniz?
B: Ayda bir defa tiyatroya giderim.
Uygulama
.....

4
A: Ne tür hobileriniz var?
B: Pul biriktirmek ve müzik arşivi oluşturmak.
Uygulama
.....

5
A: Tatillerinizi nasıl değerlendirirsiniz?
B: Dağa tırmanırım, resim çizerim.
Uygulama
.....

6
A: Ne tür kabiliyetleriniz var?
B: El sanatları ve resim çizmek.
Uygulama
.....

KONU 2

DİNLEME - ANLAMA

1. Dinleyiniz.

2. Tekrar dinleyiniz ve aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Ayşe, boş zamanlarında bazen basketbol oynar.
2. ( ) Kenan, sinemaya gitmekten hoşlanmıyor.
3. ( ) Ayşe, spor yaparken kendini çok yorgun hissediyor.
4. ( ) Ayşe, Kenan'ın tenis oynama teklifini kabul etmiyor.
5. ( ) Ayşe, Leylâ ile sinemaya gidecek.

3. Aşağıdaki soruları dinlediğiniz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Ayşe, boş zamanlarını nasıl değerlendiriyor?
   .....
2. Kenan, futbol oynamayı seviyor mu?
   .....
3. Kenan, niçin tenis oynamıyor?
   .....
4. Ayşe, neden tenis oynamaya gitmek istemiyor?
   .....
5. Ayşe ile Leylâ, nereye gidecek?
   .....

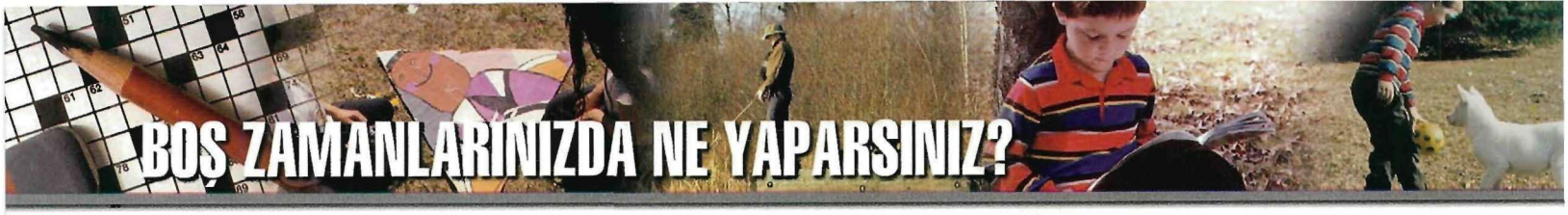

BOŞ ZAMANLARINIZDA NE YAPARSINIZ?

KONUŞMA

1. Aşağıdaki diyaloğu tekrarlayınız.

Hasan : Boş zamanlarında ne yaparsın?
Mustafa : Kitap okurum, spor yaparım.
Hasan : Hangi sporlardan hoşlanırsın?
Mustafa : Futbol ve basketboldan hoşlanırım.
Hasan : En sevdiğin futbolcu kim?
Mustafa : Nihat Kahveci.

2. Aşağıdaki bilgilerden faydalanarak örnekteki gibi yeni diyaloglar kurunuz.

1	Resim çizmek, müzik dinlemek	Pop müziği	Tarkan
2	Santranç oynamak, film seyretmek	Macera filmleri	Define Adası
3	Seyahat etmek, kitap okumak	Roman	Beyaz Diş
4	Şiir dinlemek, şarkı söylemek	Türk Sanat Müziği	Zeki Müren

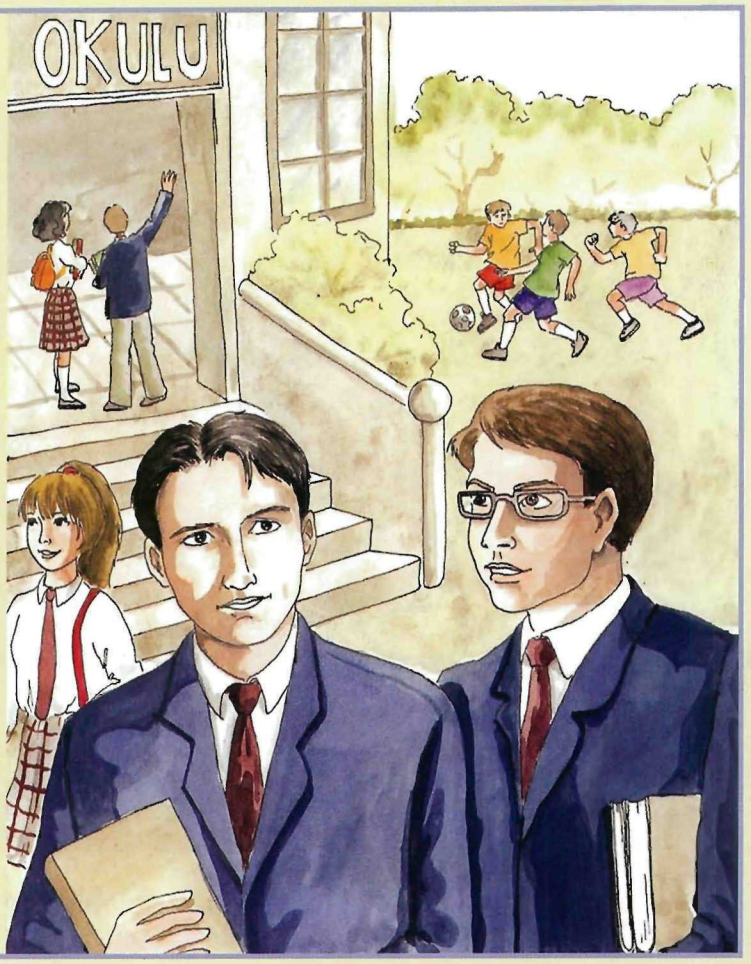

YAZMA

1. "Üç şey vardır ki bunları yapmak çok zordur: Sır saklamak, bir acıyı unutmak, boş zamanları değerlendirmek."

Yukarıdaki sözden ne anlıyorsunuz?

.....

.....

.....

2. Aşağıda verilen kelimelerin tamamını kullanarak bir cümle kurunuz.

basketbol / değerlendiriyorum / oynayarak
boş zamanlarımı / ben / çok / sevdiğim / arkadaşlarımla

.....

.....

.....

3. Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.

1. Boş vakitlerimde seyahat etmekten hoşlanırım.

   .....

2. Ailemle ara sıra pikniğe giderim.

   .....

3. Pul ve para biriktirmek en büyük hobimdir.

   .....

4. Güzel sanatlarla meşgul olmak beni dinlendiriyor.

   .....

5. Dinlenmek, hiçbir şey yapmamak değildir.

   .....

TAMAMLAYICI BİLGİLER

Sosyal Aktiviteler
- Piyano kursu
- Para koleksiyonu
- Konsere gitmek
- Tiyatroya gitmek

Sportif Aktiviteler
- Basketbol
- Futbol
- Voleybol
- Yüzme

Eğlence
- Piknik
- Gezi
- Avlanmak
- Televizyon seyretmek

Virgül (,)

1. Eş görevli kelime ve kelime grupları arasına konur.
   Örnek: Uzun, şişman, bıyıklı bir adamdı.
   Kırtasiyeden kalem, defter, silgi aldı.
2. Hitap cümlelerinden sonra kullanılır.
   Örnek: Canım arkadaşım,
   Sevgili anneciğim,
3. Evet ve hayır kelimelerinden sonra kullanılır.
   Örnek: Evet, konuşabilirim.
   Hayır, ben gitmiyorum.
4. İşaret zamirlerinden sonra kullanılır.
   Örnek: Bu, güzel değil. O, bana kalem verecek.

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki diyalogları tamamlayınız.

1. A: .....?
   B: Spor yaparım, televizyon seyrederim.
   A: .....?
   B: Belgesel türü televizyon programlarından hoşlanırım.
   A: .....?
   B: En ilginç program "Vahşî Doğa" programıdır.

2. A: .....?
   B: Seyahat ederim, kitap okurum.
   A: .....?
   B: Şiir kitaplarından hoşlanırım.
   A: .....?
   B: Mehmet Akif Ersoy.

2. Aşağıdaki kelimeleri eşleştiriniz.

1. satranç	a. çekmek
2. müzik	b. dinlemek
3. fotoğraf	c. etmek
4. şarkı	d. söylemek
5. seyahat	e. oynamak

3. Aşağıdaki tabloyu inceleyiniz. Tabloya göre aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

	Bazen		Her zaman		Sık sık		Asla	
Boş zamanlarınızda ne yaparsınız?	Ahmet	Bekir	Ahmet	Bekir	Ahmet	Bekir	Ahmet	Bekir
Futbol oynarım		✓						
Basketbol oynarım	✓						✓	
Sinemaya giderim						✓	✓	
Pikniğe giderim			✓			✓		
Kitap okurum		✓	✓					
Gezerim		✓		✓				
Dinlenirim			✓		✓			
Hayvanat bahçesine giderim	✓			✓				
Yüzerim				✓			✓	
Televizyon seyrederim	✓	✓						

1. ( ) Ahmet, asla futbol oynamaz.
2. ( ) Bekir, her zaman pikniğe gider.
3. ( ) Ahmet, bazen televizyon seyreder.
4. ( ) Bekir, sık sık yüzmeye gider.
5. ( ) Ahmet, asla kitap okumaz.
6. ( ) Bekir, bazen basketbol oynar.

4. Aşağıdaki karışık kelimelerden anlamlı cümleler kurunuz.

1. Ahmet / gitmiş / öğleden sonra / kursuna / piyano
   .....
2. derslerden / oynarım / sonra / saat / bir / tenis
   .....
3. istiyor / olmak / Ali / gelecekte / aktör / ünlü / bir
   .....
4. okumuş / Ayşe / dün / iki / saat / kitap
   .....

BOŞ ZAMANLARINIZDA NE YAPARSINIZ?

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler			Fiiller	
albüm	hobi	meşgul	avlanmak	hoşlanmak
alışkanlık	ilgi çekici	spor aletleri	balık tutmak	santranç oynamak
eğlenceli	koleksiyon	ünlü	biriktirmek	seyahat etmek
faydalı	konser	yararlı	çizmek	tutmak
fobi	macera	zevkli	dinlenmek	uğraşmak

PROJE ÖDEVİ

Bir yıl içerisinde yaptığınız sosyal aktiviteleri fotoğraflarla birlikte bir kartona yapıştırarak anlatınız.

OYUN - EĞLENCE

Haydi anlat bakalım!

Arkadaşınıza, boş zamanlarınızda yaptığınız bir işi beden dilinizi kullanarak anlatın. Arkadaşınızdan ne yaptığınızı bulmasını isteyin.

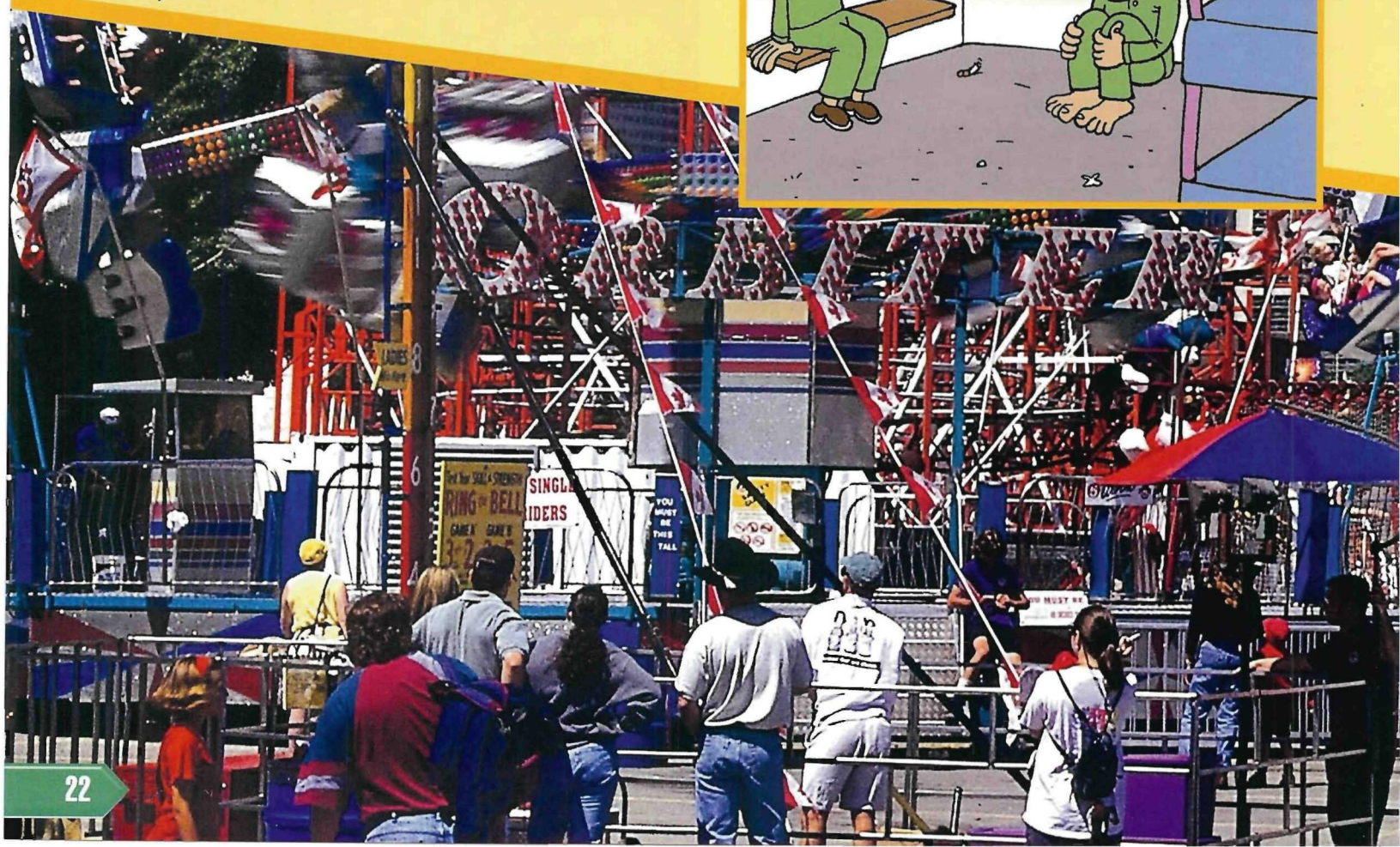

KONU 2

DİL BİLGİSİ

DÖNÜŞLÜ FİİLLER

Yapılışı: Fiil kök ve göndelerine "-(ı, i, u, ü)l" veya "-n" dönüşlülük eki getirilerek yapılır.

Örnek:

Etken	Dönüşlü
yıkamak	yıkanmak
sevmek	sevinmek
taramak	taranmak

Örnek: Öğrenciler, bu habere çok sevindi.
(Sevindi: Dönüşlü fiil)
Murat maçtan sonra yıkandı. (Yıkandı: Dönüşlü fiil)

DÖNÜŞLÜLÜK ZAMİRİ

Ben	Kendim
Sen	Kendin
O	Kendi
Biz	Kendimiz
Siz	Kendiniz
Onlar	Kendileri

Örnek: Okula kendim gidiyorum.
Bu eşyaları kendimiz taşıyabiliriz.
Çocuklar kendileri oynayabilirler.
Öğretmenle kendiniz konuşun.

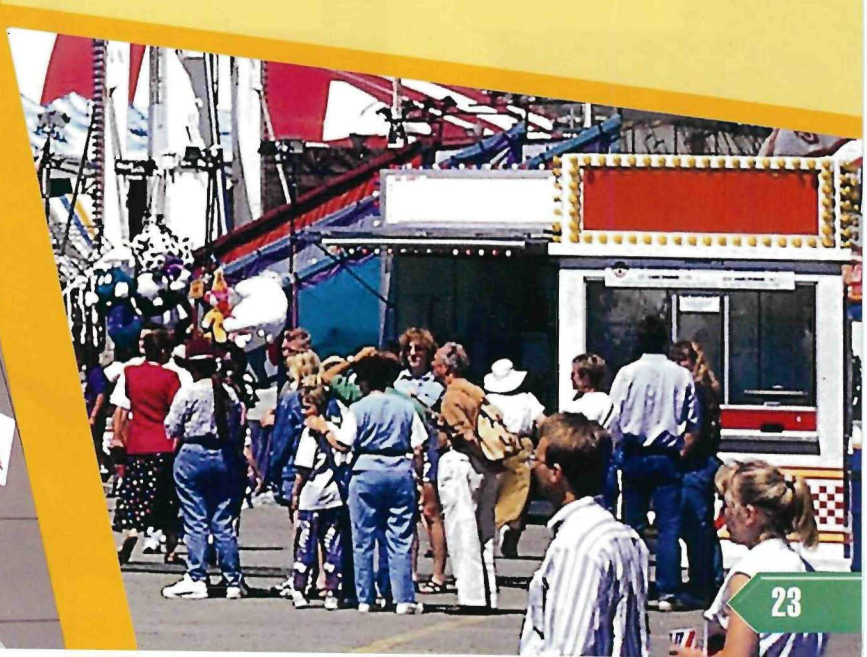

3 HANGİ TÜR MÜZİKTEN HOŞLANIRSINIZ?

KELİMELER

1. **Resimlere bakarak dinleyiniz.**

2. **Dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.**

org	keman
saz	flüt
kanun	davul
gitar	ney
piyano	sanatçı
nota	konser

3. **Resimlere bakarak dinleyiniz.**
4. **Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.**

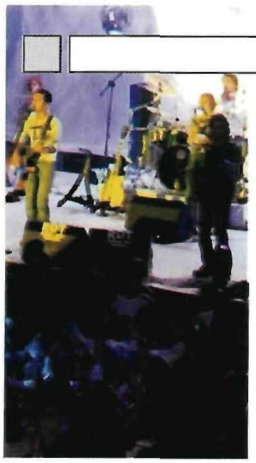

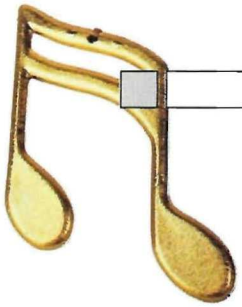

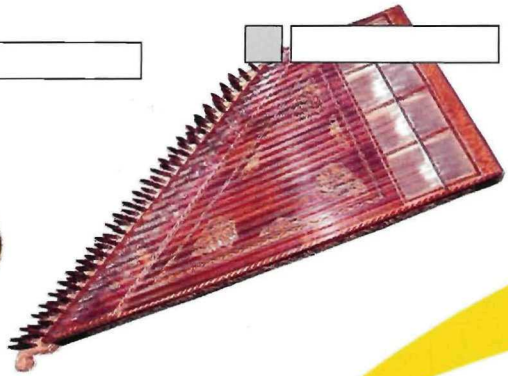

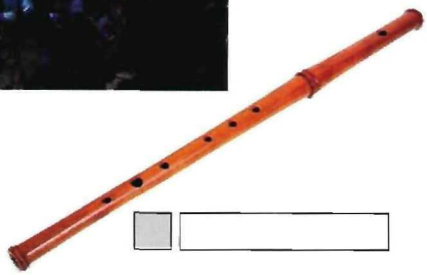

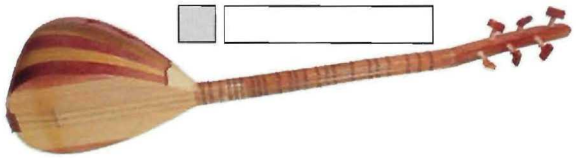

KONU 3

OKUMA - ANLAMA

SEZEN AKSU İLE RÖPORTAJ

1. Aşağıdaki diyaloğu okuyunuz.

Gazeteci : Siz ünlü ve başarılı bir sanatçısınız. Bu başarınızı neye borçlusunuz?

Sezen Aksu : Planlı çalışmaya ve düzenli bir hayata borçluyum.

Gazeteci : Siz, hem beste yapıyor hem de şarkı söylüyorsunuz. Bu zor olmuyor mu?

Sezen Aksu : Elbette zor oluyor; ama büyük sanatçı olmanın bir bedeli var. Bunun için her ikisini de başarmak gerekiyor.

Gazeteci : Siz aynı zamanda yeni sanatçılara da yol gösteriyorsunuz. Bu konudaki düşünceleriniz nelerdir?

Sezen Aksu : Evet, bundan da ayrı bir mutluluk duyuyorum. Şu anda eski vokalistlerimden Levent Yüksel ve Sertap Erener gibi çok başarılı sanatçılar var. İnsan bilgisini paylaşmalı ve arkasında yeni bir eser bırakmalıdır.

Gazeteci : Yeni bir kaset çalışmanız var mı?

Sezen Aksu : Evet, yakında çok iddialı bir albümle hayranlarımın karşısındayım.

Gazeteci : Son olarak müzikseverlere bir mesajınız var mı?

Sezen Aksu : Lütfen korsan kaset almasınlar! Korsan kaset, sanatçıların emeğine saygısızlıktır.

Gazeteci : Bize vakit ayırdığınız için teşekkürler.

Sezen Aksu : Bir şey değil.

2. Okuduğunuz diyaloğa göre aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Sezen Aksu, ünlü bir yazardır.
2. ( ) Sezen Aksu, yeni sanatçılar yetiştirmektedir.
3. ( ) Sertap Erener, önceden Sezen Aksu'nun hocasıymış.
4. ( ) Sezen Aksu çok başarılı bir sanatçıdır.
5. ( ) Korsan kaset emeğe saygısızlıktır.

3. Aşağıdaki soruları okuduğunuz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Sezen Aksu, başarısını neye borçludur?
   .....
2. Sezen Aksu'nun yetiştirdiği ünlü sanatçılar kimlerdir?
   .....
3. Sezen Aksu'nun müzikseverlere bir mesajı var mı?
   .....
4. Sezen Aksu yeni kaset çıkaracak mı?
   .....
5. Sezen Aksu'yu diğer sanatçılardan ayıran en önemli özellik nedir?
   .....

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: En sevdiğin sanatçı kim?
B: En sevdiğim sanatçı, Orhan Gencebay'dır.
Uygulama
.....

2
A: Hangi tür müzikten hoşlanıyorsunuz?
B: Sanat müziğinden hoşlanıyorum.
Uygulama
.....

3
A: Hangi müzik aletlerini çalabiliyorsun?
B: Gitar ve keman çalıyorum.
Uygulama
.....

4
A: Son zamanlarda ülkenizde en popüler şarkıcı kimdir?
B: Ahmet Özhan'dır.
Uygulama
.....

5
A: Şarkı söyleyebiliyor musun?
B: Hayır, söyleyemiyorum.
Uygulama
.....

6
A: Beğendiğiniz bir yabancı şarkıcı var mı?
B: Evet, var.
Uygulama
.....

DİNLEME - ANLAMA

1. Dinleyiniz.

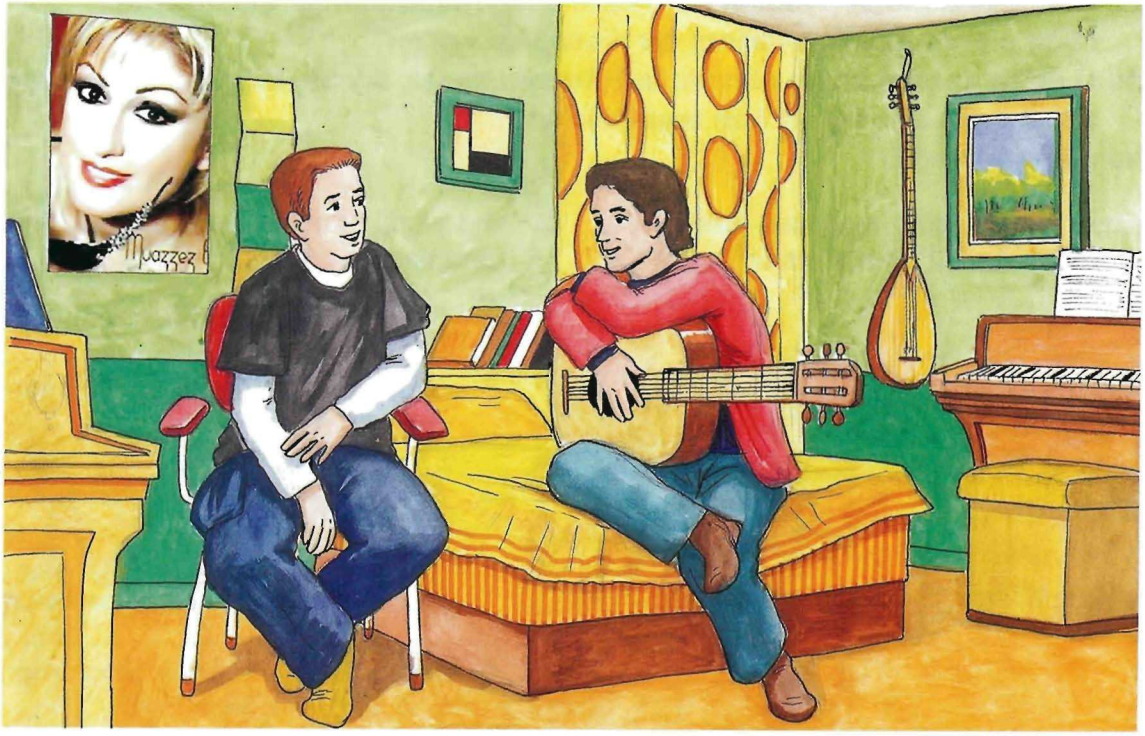

2. Tekrar dinleyiniz ve aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Hakan, futbol maçına gitmek istiyor.
2. ( ) Can, daha çok hareketli müzikten hoşlanıyor.
3. ( ) Muazzez Ersoy, pop müzik sanatçısıdır.
4. ( ) Hakan, hem org çalıyor hem de güzel şarkı söylüyor.
5. ( ) Hakan, Can'a piyano ve saz çalmayı öğrenmesini tavsiye ediyor.

3. Aşağıdaki soruları dinlediğiniz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Hakan, Can'ı nereye davet ediyor?
   .....
2. Hakan, hangi tür müzikten hoşlanıyor?
   .....
3. Hakan ile Can, kimin konserine gidecek?
   .....
4. Can, sanat müziğinden hoşlanıyor mu?
   .....
5. Hakan, hangi müzik aletini çalabiliyor?
   .....

KONUŞMA

1. Aşağıdaki diyaloğu tekrarlayınız.

A : Hangi tür müzikten hoşlanıyorsun?

B : Pop müzikten hoşlanıyorum.

A : En beğendiğin sanatçı kim?

B : Mustafa Sandal.

A : En çok hangi şarkısını seviyorsun?

B : "Araba" şarkısını seviyorum.

2. Aşağıdaki bilgilerden faydalanarak örnekteki gibi yeni diyaloglar kurunuz.

1. sanat müziği / Muazzez Ersoy / Yağmur
2. halk müziği / Kubat / Halkalı Şeker
3. pop müzik / Tarkan / Kış Güneşi
4. hafif müzik / Sezen Aksu / Değer mi Hiç?
5. yabancı müzik / ..... / .....

3. Sizce müzik neden insanları çok etkilemektedir? Tartışınız.

YAZMA

1. Müzik konusundaki düşüncelerinizi anlatan bir paragraf yazınız.

.....
.....
.....

2. Ülkenizin en meşhur sanatçılarından birini tanıtınız.

.....
.....
.....

3. Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.

1. Pavorotti, ünlü bir opera sanatçısıdır.
.....
2. Saz, Türk millî çalgılarındandır.
.....
3. Enstrümantal müzik çok dinlendiricidir.
.....
4. Hafta sonu İbrahim Tatlıses'in konserine gideceğiz.
.....

4. Resimde gördüğünüz müzik aletlerinin adlarını yazınız.

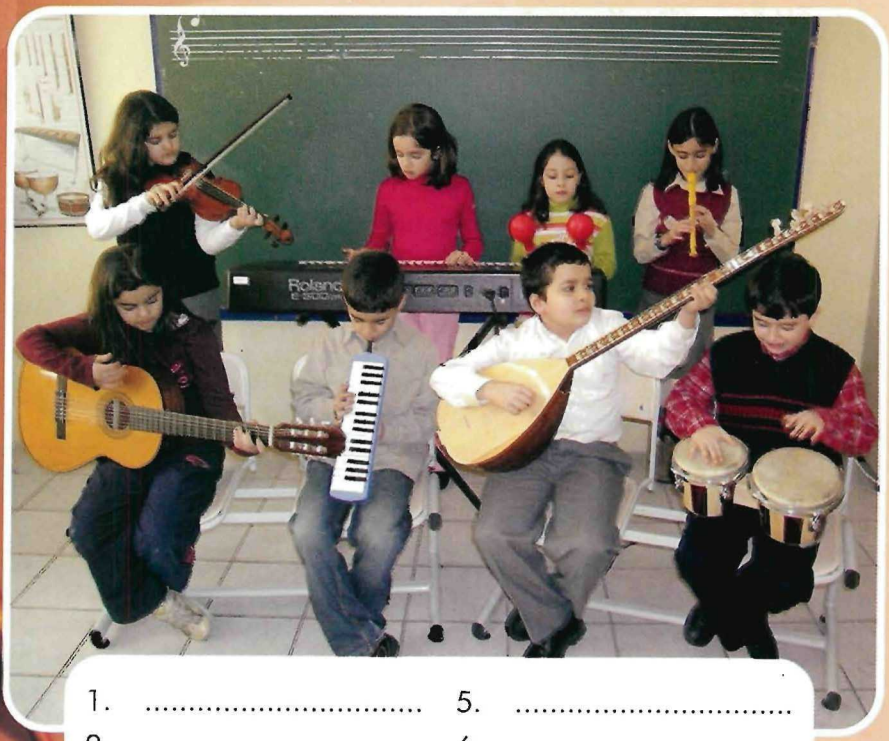

1.	5. .....
2.	6. .....
3.	7. .....
4.	8. .....

KONU 3

TAMAMLAYICI BİLGİLER

halk müziği	: Halkın ortak malı olan geleneksel müzik
pop müzik	: İngiliz ve Amerikalıların başlattıkları, hareketli, ritimli, modası çabuk geçen müzik türü
enstrümantal müzik	: Yalnız çalgılar için hazırlanmış, sözsüz müzik
gitar	: Genellikle altı telli, telleri iki parmak arasında çekilerek çalınan çalgı
org	: Klavyeli, büyük ve küçük borulardan yapılmış, körüklerden elde edilen havanın bu borulardan geçmesiyle değişik sesler verebilen bir çalgı
keman	: Dört telli, çenenin altına dayanarak çalınan yaylı bir çalgı
davul	: Değnekle üzerine vurulunca ses çıkaran deriden yapılmış bir çalgı
ney	: Klasik Türk müziğinde, kaval biçiminde, yanık sesli, kamıştan bir üfleme çalgısı
piyano	: Klavyeli, telli, değişik tuşlara basılarak çalınan ağır ve büyük çalgı

Soru İşareti ?

1. Soru bildiren cümle veya sözlerin sonuna konur.
   Klasik müzik dinler misin?
2. Söz arasında parantez içinde soru işareti (?) bir bilginin şüpheyle karşılandığını veya bir söze inanılmadığını gösterir.
   Çok ünlü (?) sanatçıymış.
3. Bilinmeyen tarih, yer vb. durumlarda kullanılır:
   Yunus Emre (1240?-1320), (Doğum Yeri : ?)

-maktan, -mekten hoşlanmak
Gitar çalmaktan hoşlanıyorum.
-maktan, -mekten nefret etmek
Boş oturmaktan nefret ediyorum.
-mayı, -meyi sevmek
Müzik dinlemeyi seviyorum.

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki kelimeleri eşleştiriniz.

1. şarkı	a. yapmak
2. beste	b. söylemek
3. söz	c. vermek
4. keman	d. yazmak
5. konser	e. çalmak

2. Resimdeki kişiler ne çalıyor?

1.
2.
3.

3. Aşağıdaki soruları kendinize göre cevaplayınız.

1. Hangi müzik türünü beğeniyorsun?
   .....
2. Ülkenizin en popüler şarkıcıları kimlerdir?
   .....
3. Millî çalgılarınız nelerdir?
   .....
4. Yabancı müzik dinliyor musunuz?
   .....
5. Beğendiğiniz yabancı şarkıcılar kimlerdir?
   .....

4. Aşağıdaki cevaplara uygun sorular yazınız.

1. .....?
   Hayır, gitar çalamıyorum.
2. .....?
   Sanat müziğinden hoşlanıyorum.
3. .....?
   En sevdiğim halk müziği sanatçısı Orhan Hakalmaz'dır.
4. .....?
   Saz ve davul millî çalgılarımızdandır.
5. .....?
   Bu hafta sonu İbrahim Tatlıses'in konserine gideceğiz.

5. Aşağıdaki karışık kelimelerden anlamlı cümleler kurunuz.

1. Türkiye'nin / sanatçılarındandır / Mustafa Sandal / popüler / en
   .....
2. Türk halk müziği / sanatçılarındandır / Zara / beğenilen / en
   .....
3. sanatçılarından biridir / gelmiş geçmiş / Türkiye'nin / Barış Manço / en ünlü
   .....
4. hem beste / Sezen Aksu / yapan / hem de / bir sanatçıdır / şarkı söyleyen
   .....
5. Kitaro'nun müzikleri / dinlendirir / çok / insanı
   .....

HANGİ TÜR MÜZİKTEN HOŞLANIRSINIZ?

PROJE ÖDEVİ

Ülkenizdeki meşhur sanatçıları fotoğraflarıyla tanıtan bir proje ödevi hazırlayınız.

OYUN - EĞLENCE

Dinleyin ve sesin hangi müzik aletine ait olduğunu söyleyin.

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler

albüm
beste
çalgı
davulcu
dinleyici
enstrüman
flüt
gitar
gitarist
hareketli
kaset
kaval
keman
konser
mandolin
millî çalgı
müzik aleti
müziksever
ney
nota
opera
org
piyanist
piyano
popüler
saksafon
sanat
sanatçı
saz
şarkı
trampet
türkü
ünlü
vokalist
yabancı müzik

Fiiller

çalmak
dinlemek
söylemek
hoşlanmak
beğenmek
nefret etmek
dinlendirmek
davet etmek
tavsiye etmek

DİL BİLGİSİ

TÜRKÇEDE CÜMLE YAPISI

ÖZNE-YÜKLEM UYGUNLUĞU

* Türkçe cümlelerde özne ile yüklem arasında şahıs ve sayı bakımından bir uygunluk vardır.

A. ŞAHIS BAKIMINDAN UYGUNLUK

1. Birden çok özneden biri birinci tekil veya çoğul şahıs zamiri olursa, yüklem birinci çoğul şahıs olur.
   Örnek: Ben ve arkadaşlarım, akşama bu işi bitirmek için var gücümüzle çalışıyorduk.
2. Birden çok özneden biri ikinci tekil veya çoğul şahıs zamiri olursa, yüklem çoğul ikinci şahıs olur.
   Örnek: Ayşe, Ayla ve sen her zaman bizlere örnek oldunuz.
3. Birden çok özneden biri üçüncü tekil veya çoğul şahıs zamiri olusa yüklem, çoğul üçüncü şahıs olur.
   Örnek: Evler, ağaçlar ve o sanki bulutlarla bir akıyorlar.

B. SAYI BAKIMINDAN UYGUNLUK

1. Cümlede söz söyleyen kimse bir kişi bile olsa böbürlenme, övünme veya alçak gönüllülük amacıyla "biz" çoğul zamirini kullanabilir. Böyle bir durumda yüklem de çoğul olur.
   Örnek: Biz, buralara bileğimizin gücüyle geldik.
2. Özne, bir topluluk ismi ise veya topluluk anlamı taşıyorsa, kendisi çoğul bile olsa yüklem tekil olur.
   Örnek: Ormanlar, yağmurların yağmasını kolaylaştırır.
3. Özne, vücut organlarını gösteren çoğul bir kelime ise yüklem tekil olur.
   Örnek: Saçlarım beyazlaştı. / Gözlerim karardı.
4. Özne, çoğul bir isim-fiil ise yüklem tekil olur.
   Örnek: Sınıfta gülüşmeler başladı.
5. Özneleri çoğul hayvan veya bitki olan cümlelerin yüklemleri tekil olur.
   Örnek: Koyunlar, merada otluyordu.
6. Özneleri çoğul zaman ve yer ismi olan cümlelerin yüklemleri tekil olur.
   Örnek: Yıllar çok hızlı geçiyor. / Yollar tükenmiyor.
7. Özne birin üzerindeki sayı sıfatlarıyla veya birkaç, birçok... gibi belgisiz sıfatlarla kurulmuş bir sıfat tamlaması ise yüklem tekil olur.
   Örnek: Benim birçok eşyam ev taşırken kayboldu.
8. Özne çoğul insan, hayvan, bitki, zaman veya cansız varlık ismi olup yüklem birden fazla ise ya sonuncu yüklem çoğul, önceki tekil; veya bütün yüklemler çoğul olur.
   Örnek: Evler, ağaçlar, hayvanlar, yıldızlar ne varsa karanlıkta yok olmuş, erimişlerdi.
9. Var, yok yüklemleriyle kurulu cümlelerde, özneler çoğul da olsa yüklem tekil olur.
   Örnek: Sokakta birçok insan var.

4

NE İLE SEYAHAT EDERSİNİZ?

KELİMELER

1. **Resimlere bakarak dinleyiniz.**

2. **Dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.**

bisiklet	gemi	minibüs
fayton	traktör	taksi
otobüs	kamyon	helikopter
tren	uçak	feribot

3. **Resimlere bakarak dinleyiniz.**
4. **Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.**

OKUMA - ANLAMA

ULAŞIM ARAÇLARI

1. Aşağıdaki parçayı okuyunuz.

Emre, trenle dedesinin köyüne gidiyordu. Trenin tekerleklerinden çıkan sesler uykusunu getirdi. Uykulu gözlerle trenin penceresinden dışarıya baktı.

Birden büyük bir gürültü duydu. Sesin geldiği yeri aradı. Yüzü gülmeye başladı. Alçaktan bir uçak uçuyordu. Emre, uçağı izlemeye çalıştı. Ancak uçak kısa süre içinde kayboldu. Uçağın hızını düşünen Emre, yanında gazete okuyan babasına:

"Babacağım, dedemin köyüne trenle iki saatte varacağımızı söyledin. Eğer uçakla gidersek, kaç saatte varırız?" diye sordu. Babası:

"Kesin olarak bilemiyorum yavrum. Ama öyle sanıyorum ki on beş-yirmi dakikayı geçmez."

"Öyleyse, dedemin köyüne uçakla gitseydik, şimdi dedemle birlikte meyve bahçesinde olurduk, değil mi?"

"Evet, yavrum."

Emre bu konuşmalardan sonra uçağın çok daha hızlı bir ulaşım aracı olduğunu düşündü. Uçak varken trenle yolculuk yaptığı için üzüldü. Ama köyde hava alanı olmadığı için uçakla gidemezlerdi.

Bunları düşünürken trenin penceresinden dışarıyı seyretmeye devam etti. At arabalarıyla tarlalarına giden köylüleri gördü. Kendi kendine: "Dedemin köyüne at arabasıyla ne kadar zamanda varırız?" diye düşündü. Trenle yolculuk yaptığına sevindi. Tren, onları dedesine, at arabasından daha çabuk götürecekti.

2. Aşağıdaki soruları okuduğunuz parçaya göre cevaplayınız.

1. Emre'nin uykusunu getiren neydi?
   .....
2. Emre'nin, dedesinin köyünde ilk görmek istediği yer neresidir?
   .....
3. Emre, uçakla yolculuk yapamadığına niçin üzülüyor?
   .....
4. Emre, at arabalarıyla tarlalarına giden köylüleri görünce ne düşünüyor?
   .....
5. Emre, trenle yolculuk yaptığına niçin seviniyor?
   .....

3. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin yerine gelebilecek kelimeleri yazınız.

1. Dedenin köyüne trenle iki saatte <u>varacağız</u>.
   .....
2. Öyle <u>sanıyorum</u> ki uçakla on beş yirmi dakikada giderdik.
   .....
3. Uçak hızlı bir <u>ulaşım aracıdır</u>.
   .....
4. Şimdi dedemle <u>birlikte</u> meyve bahçesinde olurduk.
   .....
5. Emre <u>birden</u> büyük bir gürültü duydu.
   .....

NE İLE SEYAHAT EDERSİNİZ?

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: Okula ne ile gidersiniz?
B: Genellikle yürüyerek giderim.
Uygulama
.....

2
A: Ne ile seyahat etmekten hoşlanırsınız?
B: Otomobil ile seyahat etmekten hoşlanırım.
Uygulama
.....

3
A: Ülkenizde en çok tercih edilen ulaşım aracı hangisidir?
B: Ülkemizde en çok tercih edilen ulaşım aracı trendir.
Uygulama
.....

4
A: Şehirler arası yolculuklarınızı ne ile yaparsınız?
B: Şehirler arası yolculuklarımızı otobüs ile yaparız.
Uygulama
.....

5
A: Ülkenizde ehliyet alma şartları nelerdir?
B: Ülkemizde ehliyet alma şartları; lise mezunu olmak, 18 yaşına girmiş olmak v.b.
Uygulama
.....

6
A: Sizce ulaşım araçlarının en büyük faydası nedir?
B: Bence insana zaman kazandırır.
Uygulama
.....

DİNLEME - ANLAMA

1. Dinleyiniz.

2. Tekrar dinleyiniz ve aşağıdaki cümleleri uygun kelimelerle tamamlayınız.

1. Yaz tatilinde ..... etmek istiyorum. Ne gibi imkânlarınız var?
2. Gidiş geliş ..... dört gün dört gece, her şey dahil 200 lira.
3. Karadeniz'de Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Artvin'i kapsayan .... gezisi var.
4. Karadeniz turu için ..... yaptırabilir miyim?

3. Aşağıdaki soruları dinlediğiniz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Seyahat firması, hangi saatler arasında çalışmaktadır?

   .....

2. Firma, deniz yoluyla hangi ülkelere seyahat imkânı sunuyor?

   .....

3. Müşteri, hangi tur için rezervasyon yaptırıyor?

   .....

4. Müşterinin biletleri ne zaman alması gerekiyor?

   .....

5. Firmanın, ne tür günlük turları bulunmaktadır?

   .....

KONUŞMA

1. Aşağıdaki diyaloğu tekrarlayınız.

Aynur : **Affedersiniz, Ankara'ya biletiniz var mı acaba?**
Görevli : **Evet, var. Ne zaman gideceksiniz?**
Aynur : **Bu akşam gitmek istiyorum. Saat kaçta otobüsünüz var?**
Görevli : **Akşam 19:30'da.**
Aynur : **Bilet ücreti ne kadar?**
Görevli : **Yirmi lira.**
Aynur : **Bir bilet lütfen.**
Görevli : **Buyrun. Koltuk numaranız 23.**
Aynur : **Teşekkür ederim. Hoşça kalın.**
Görevli : **Rica ederim. Güle güle.**

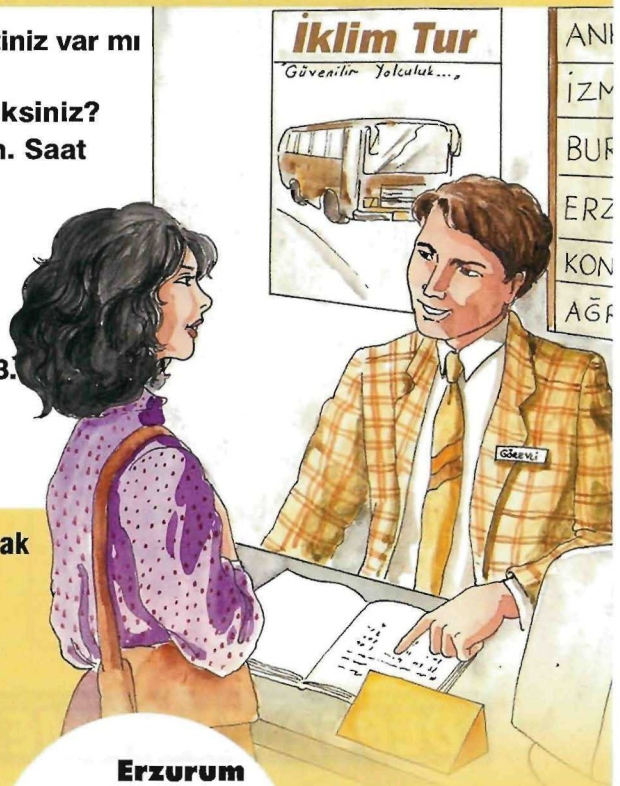

2. Aşağıdaki bilgilerden faydalanarak örnekteki gibi yeni diyaloglar kurunuz.

1 **Bursa**
Saat 19:00
On lira

2 **Erzurum**
Saat 18:30
Altmış lira

3 **Trabzon**
Saat 17:00
Kırk lira

4 **Antalya**
Saat 20:15
Otuz beş lira

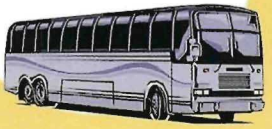

NE İLE SEYAHAT EDERSİNİZ?

YAZMA

1. "İnsan çok seyahat ederek mi okuyarak mı daha kültürlü olur." Fikirlerinizi bir paragrafta anlatınız.

.....

.....

.....

.....

.....

2. Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.

1. Ankara seyahati mükemmel geçti.
   .....
2. En büyük hayalim Akdeniz seyahati yapmak.
   .....
3. Karadeniz tatiliniz nasıl geçti?
   .....
4. Boş zamanlarımda seyahat ederim.
   .....

TAMAMLAYICI BİLGİLER

Ulaşım Yolları ve Ulaşım Araçları

Kara Yolu	Hava Yolu	Demir Yolu	Deniz Yolu
Tır Kamyon Otobüs Otomobil	Uçak Helikopter Uzay Mekiği	Tren Tramvay Metro	Gemi Feribot Kayık Tekne

Yayla Turizmi	Yaz Turizmi	Kış Turizmi
Tabiat Doğa Yayla	Yüzme Su Kayağı Rafting Sörf	Kayak Su Pateni Buz Pateni

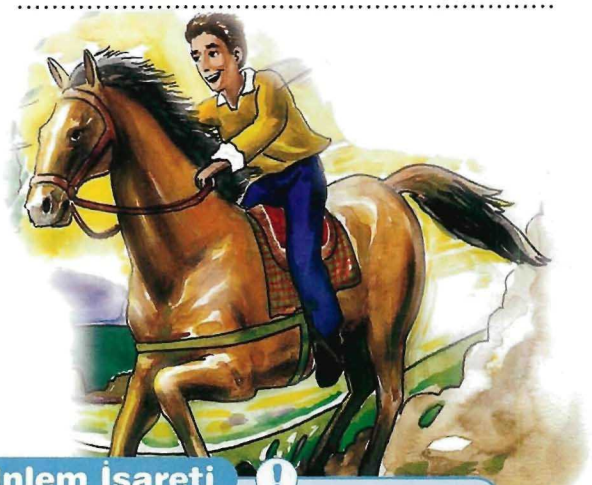

Ünlem İşareti !

1. Sevinç, acı, korku vb. duyguları anlatan cümlelerin sonuna konur.
2. Parantez içinde ünlem (!) bir kelimeye dikkat çekmek için veya alay bildirmek için kullanılır.
3. Söylevlerde kullanılır.

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Otomobil, benzinle çalışan hızlı bir deniz aracıdır.
2. ( ) Traktör, en hızlı ulaşım araçlarındandır.
3. ( ) Otomobil, kamyondan daha küçüktür.
4. ( ) En büyük kara taşıtı tırdır.
5. ( ) Helikopterde pervane vardır.
6. ( ) Motosiklet, bisikletten daha yavaştır.
7. ( ) Bisikleti daha çok çocuklar sever.
8. ( ) Kamyon, ağır yükleri taşımada kullanılan bir taşıttır.

2. Aşağıdaki kelimeleri eşleştiriniz.

1.

1. at arabası	a. buhar gücü
2. balon	b. gaz
3. buharlı tren	c. hayvan gücü
4. minibüs	d. elektrik
5. tramvay	e. benzin

2.

1. şoför	a. uçak
2. kaptan	b. araba
3. makinist	c. tramvay
4. pilot	d. gemi
5. vatman	e. tren
6. kozmonot	f. uzay mekiği

3. Aşağıdaki test sorularını cevaplayınız.

1. "Şoförün yardımcısına ..... denir." Bu cümle aşağıdaki kelimelerden hangisiyle tamamlanmalıdır?
   A) muavin B) makinist
   C) teknisyen D) tamirci
2. Uzaya gönderilen araç aşağıdakilerden hangisidir?
   A) Uzay mekiği B) Helikopter
   C) Uçak D) Troleybüs
3. Aşağıdaki taşıtlardan hangisi raylar üzerinde gider?
   A) Feribot B) Tramvay
   C) Kayık D) Otobüs
4. Aşağıdakilerden hangisi kara taşıtı <u>değildir</u>?
   A) Tren B) Vapur
   C) Minibüs D) Traktör

4. Aşağıdaki cümleleri verilen kelimelerle tamamlayınız.

traktör / tren / fayton / uçak / vapur

1. ..... hava yolu taşıtıdır.
2. .....u at çeker.
3. .....le tarla sürülür.
4. .....de çok vagon vardır.
5. ..... denizde gider.

5. Aşağıdaki kelimeleri uygun başlıkların altına yazınız.

şilep / taksi / yelkenli / balon / tramvay / helikopter / bisiklet / vapur / uçak

Hava	Deniz	Kara
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

6. Aşağıdaki cevaplara uygun sorular yazınız.

1. .....?
   Seyahat etmekten hoşlanırım.
2. .....?
   En son Ankara'ya seyahat ettim.
3. .....?
   En çok Türkiye'ye seyahat etmek isterdim.
4. .....?
   Bu tatili Uzak Doğu seyahatiyle değerlendireceğim.

7. Resimlerde gördüğünüz taşıtların isimlerini yazınız.

1 .....

2 .....

3 .....

4 .....

5 .....

6 .....

7 .....

8 .....

NE İLE SEYAHAT EDERSİNİZ?

PROJE ÖDEVİ

Hiç uzun bir seyahate çıktınız mı? Nerelere gittiniz? Fotoğraflarıyla birlikte seyahatinizi anlatınız.

OYUN - EĞLENCE

Kâmil Bey işe gidecektir. İşe gidiş yolunu gösteriniz.

Kâmil Bey çok uzakta çalışıyor. Yol iki saat sürüyor. Önce arabayla tren istasyonuna gidiyor. Genellikle okulun yanındaki trafik ışıklarında trafik sıkışıklığı oluyor. Kâmil Bey arabasını tren istasyonundaki otoparka park ediyor. Sonra başka bir şehre trenle gidiyor. Giderken çok büyük bir tünelden geçiyor. Kâmil Bey çok kalabalık ve büyük bir caddedeki yaya geçidinden karşıya geçiyor. Sonra tren istasyonunun karşısındaki duraktan otobüse biniyor.

Otobüs, nehrin üstündeki bir köprüden geçiyor. Kâmil Bey sinemanın yanında otobüsten iniyor ve ofisine gidiyor. Bazen tren istasyonundan ofisine taksiyle gidiyor. Çünkü otobüs çok yavaş gidiyor. O, gelecek yıl ofisine yakın bir yere taşınmayı düşünüyor.

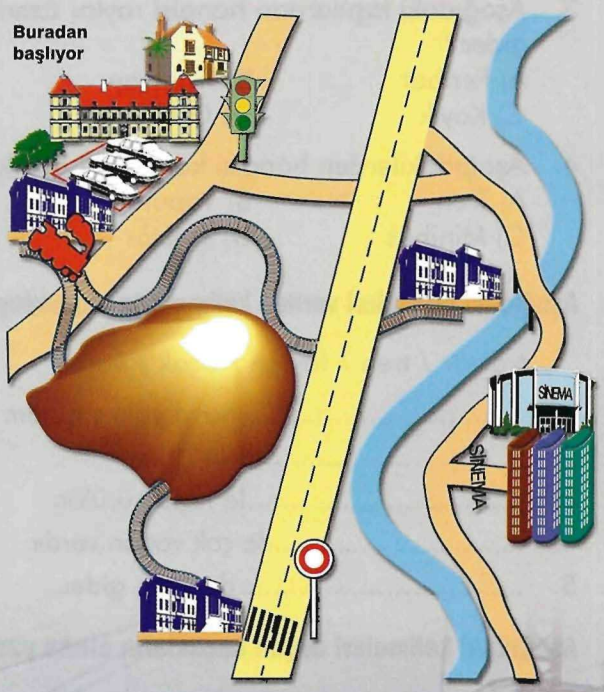

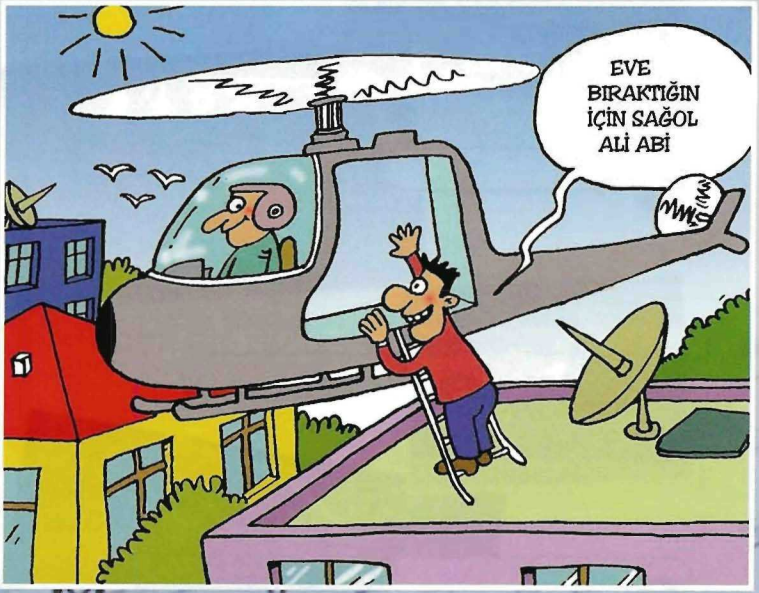

KONU 4

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler				Fiiller
bilet	jet	otoyol	trafik lâmbası	bilet almak
ehliyet	kalabalık	pilot	traktör	binmek
emniyetli	kamyon	polis	tren	inmek
feribot	kaptan	ray	uçak	durmak
gemi	kayık	şoför	vatman	hareket etmek
helikopter	köprü	taksi	yat	sürmek
hızlı	liman	tekne	yavaş	uçmak
istasyon	otopark	tır	yaya geçidi	seyahat etmek

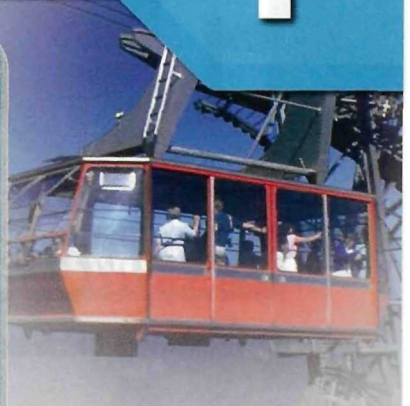

DİL BİLGİSİ

TEZLİK FİİLİ

Yapılışı: Fiil+-ı, -i, -u, -ü vermek

Örnek:

yap-ı-vermek dur-u-vermek
gid-i-vermek dön-ü-vermek

Kullanımı:

1. Kolaylık ve çabukluk anlamında kullanılır.
   Örnek: Bütün eşyaları hızlıca taşıyıverdik.
2. Emir anlamında kullanılır.
   Örnek: Şu düğün davetiyelerini dağıtıver.
3. Rica anlamında kullanılır.
   Örnek: Bana bir kravat alıverir misin?
4. Kolay ve çabuk çözüm. (Olumsuz)
   Örnek: Canın istemiyorsa nişana katılmayıver.

ÇEKİM TABLOSU

	ŞİMDİKİ ZAMAN	DUYULAN GEÇMİŞ ZAMAN	GELECEK ZAMAN	GENİŞ ZAMAN
Ben	Geliveriyorum	Geliverdim	Gelivereceğim	Geliveririm
Sen	Geliveriyorsun	Geliverdin	Gelivereceksin	Geliverirsin
O	Geliveriyor	Geliverdi	Geliverecek	Geliverir
Biz	Geliveriyoruz	Geliverdik	Gelivereceğiz	Geliveririz
Siz	Geliveriyorsunuz	Geliverdiniz	Gelivereceksiniz	Geliverirsiniz
Onlar	Geliveriyorlar	Geliverdiler	Geliverecekler	Geliverirler

ETTİRGEN FİİL

Yapılışı: Fiil+-r, -t, -dır(-dir, -dur, -dür)+zaman eki+şahıs eki

Örnek:

iç-ir-mek uyu-t-mak sil-dir-mek
çık-ar-mak yürü-t-mek yaz-dır-mak
yat-ır-mak bekle-t-mek dur-dur-mak
kaç-ır-mak yıka-t-mak gül-dür-mek

Örnek:

Adam uçağı kaçırdı.
Özür dilerim, sizi beklettim.
Polis, hızlı giden aracı durdurdu.

5 TRAFİK KURALLARINI BİLİYOR MUSUNUZ?

KELİMELER

1. Resimlere bakarak dinleyiniz.

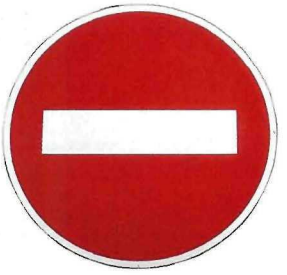

2. Dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.

Park yeri	Yaya giremez!
Taşıt giremez	İki Yönlü Trafik
DUR!	Okul Geçidi
Dikkat!	Park Yapılmaz
Sarı ışık	Yaya Geçidi
Yeşil ışık	Kırmızı ışık

3. Resimlere bakarak dinleyiniz.

4. Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.

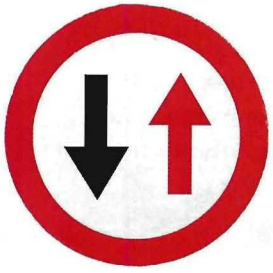

OKUMA - ANLAMA

1. Aşağıdaki diyaloğu okuyunuz.

BİR KAZA HABERİ

Nihal : Merhaba, Ayşe!

Ayşe : Merhaba, Nihal!

Nihal : Ayşe, dünkü haberi duydun mu?

Ayşe : Hayır, duymadım, ne oldu?

Nihal : Dün arkadaşımız Ahmet'in ailesi bir kaza geçirmiş.

Ayşe : İnanmıyorum, nasıl olmuş peki?

Nihal : Kaza, bayram dolayısıyla Antalya'ya memleket ziyaretine giderken olmuş. Arabayı Ahmet'in kardeşi kullanıyormuş.

Ayşe : Ahmet'in kardeşi mi kullanıyormuş? Neden?

Nihal : Babası uzun süre araba kullandığı için yorgun ve uykusuzmuş.

Ayşe : Başka bir arabayla mı çarpışmışlar yoksa...

Nihal : Yolda çok yoğun sis varmış. Göz gözü görmüyormuş ve görüş mesafesi de çok kısaymış.

Ayşe : Sonra...

Nihal : Antalya'ya ayrılan yol ayrımına gelmişler. Ahmet'in kardeşi yoğun sis yüzünden trafik levhasını görememiş ve o hızla kavşağa girmiş. Kavşakta minibüse çarpmış.

Ayşe : Can kaybı var mı peki? Biliyor musun?

Nihal : Çok şükür ölen yokmuş; ama Ahmet'in babasıyla kardeşi hafif yaralanmış.

Ayşe : İşte bu güzel haber Nihal. Bildiğim kadarıyla Ahmet'in kardeşinin ehliyeti vardı. Trafik kurallarını da biliyordu.

Nihal : Fakat trafik kurallarını, trafik işaretlerini iyi bilse de sisli havalarda kara yolları gerçekten çok tehlikeli.

Ayşe : Doğru söylüyorsun; ama şunu da unutmamak gerekir... Bayramlarda yollar gerçekten çok yoğun oluyor.

Nihal : Haklısın Ayşe. Sana katılıyorum.

Ayşe : Ahmet'i görürsen, benim de üzüntülerimi ilet. Hepimize geçmiş olsun!

Nihal : Tamam iletirim. Görüşürüz.

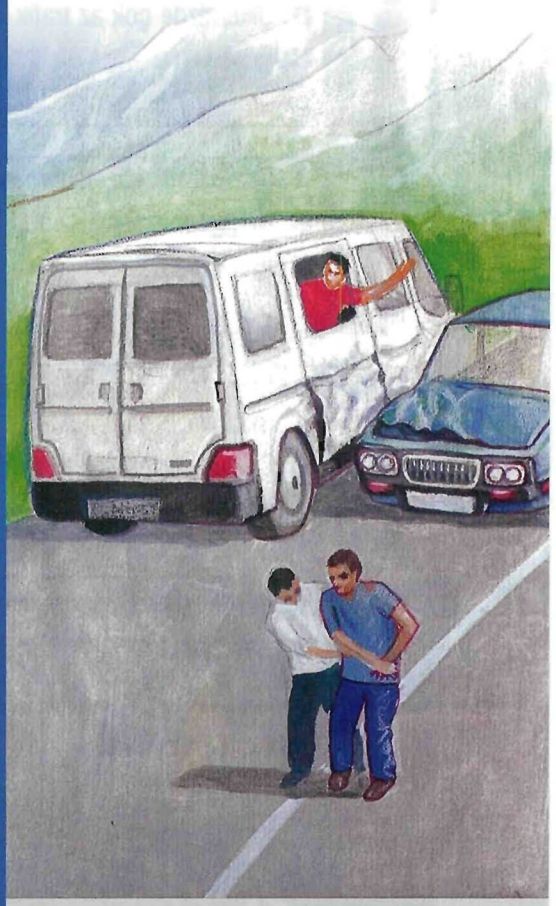

2. Okuduğunuz diyaloğa göre aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Ayşe, kaza haberini duymamış.
2. ( ) Arabayı Ahmet'in babası kullanıyormuş.
3. ( ) Kaza, Antalya yol ayrımında olmuş.
4. ( ) Kazada ölen ya da yaralanan olmamış.
5. ( ) Bayramlarda yollar çok tenha olur.

3. Aşağıdaki soruları okuduğunuz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Nihal nasıl bir haber duymuş?

   .....

2. Arabayı kim kullanıyormuş?

   .....

3. Kaza anında hava durumu nasılmış?

   .....

4. Kaza nasıl olmuş?

   .....

5. Kazada ölen ya da yaralanan var mıymış?

   .....

TRAFİK KURALLARINI BİLİYOR MUSUNUZ?

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: Ülkenizde sık sık trafik kazası olur mu?
B: Ülkemizde çok az trafik kazası olur.
Uygulama
.....

2
A: Sizce trafik kazalarının sebepleri nelerdir?
B: Bence en önemli sebep aşırı hızdır.
Uygulama
.....

3
A: Sizce trafik kazalarını önlemek için neler yapılmalıdır?
B: Cezalar arttırılabilir.
Uygulama
.....

4
A: Şehirler arası yollarda neye dikkat etmek gerekir?
B: Hız sınırını aşmamak gerekir.
Uygulama
.....

5
A: Ailenizdeki insanlar nasıl araba kullanır?
B: Amcam çok hızlı kullanır.
Uygulama
.....

6
A: Hiç trafik kazası gördünüz mü?
B: Hayır, görmedim.
Uygulama
.....

DİNLEME - ANLAMA

1. Dinleyiniz.

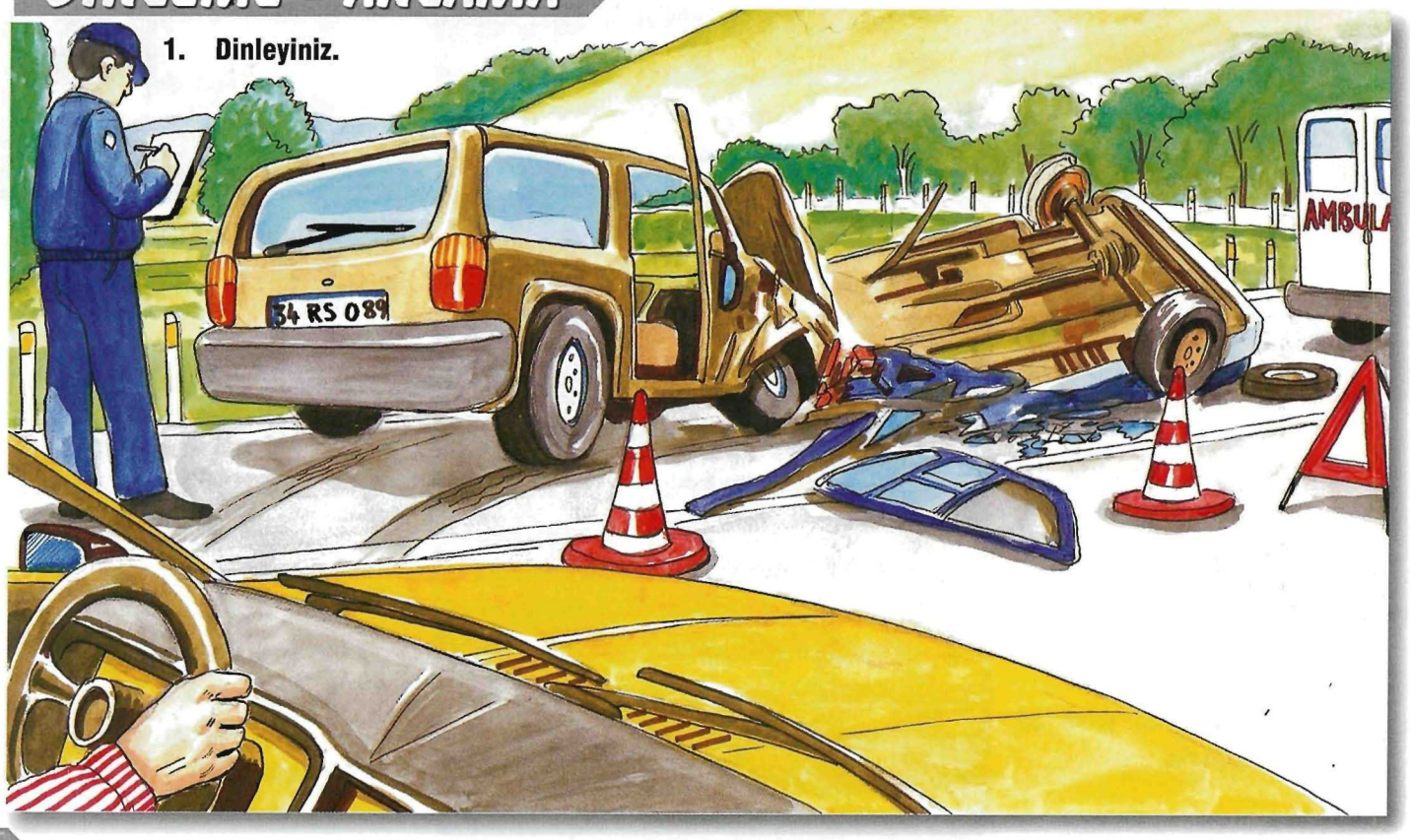

2. Tekrar dinleyiniz ve aşağıdaki cümleleri uygun kelimelerle tamamlayınız.

1. Kaza Ankara-İstanbul ..... meydana geldi.
2. Kaza, dün akşam ..... meydana geldi.
3. Özel otomobil yolcu ..... ile çarpıştı.
4. Otomobilde ..... kişi vardı.
5. Kazada otobüs şoförü ..... yaralandı.

3. Aşağıdaki soruları dinlediğiniz parçaya göre cevaplayınız.

1. Kaza nerede meydana geldi?
   .....
2. Kazada kaç kişi öldü?
   .....
3. Kaza saat kaçta oldu?
   .....
4. Yaralananlar nereye kaldırıldı?
   .....
5. Otobüs şoförü suçlu muydu?
   .....

KONUŞMA

1. Aşağıdaki diyaloğu tekrarlayınız.

A : Trafik kurallarını biliyor musun?
B : Evet, biliyorum.
A : Şu trafik işaretinin anlamı ne?
B : Karşıdan gelene yol ver.

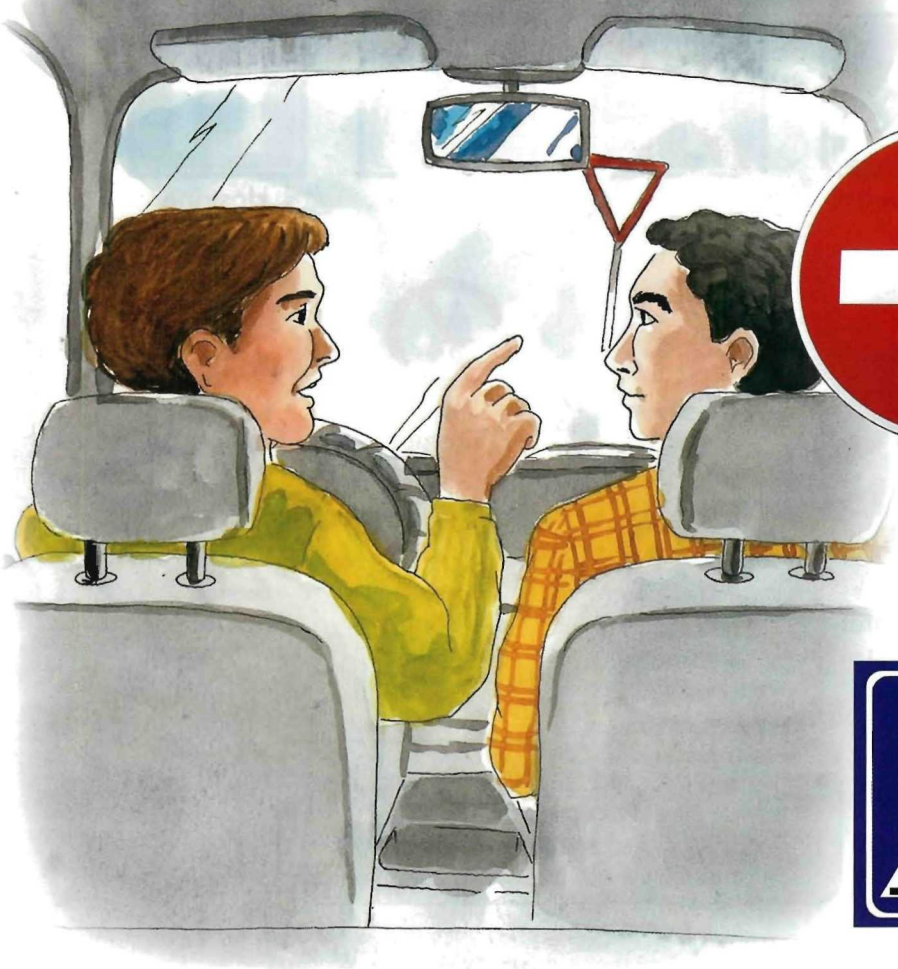

2. Aşağıdaki bilgilerden faydalanarak örnekteki gibi yeni diyaloglar kurunuz.

TRAFİK KURALLARINI BİLİYOR MUSUNUZ?

YAZMA

1. Gördüğünüz veya duyduğunuz bir kazayı yazınız.

✓ Kazanın sebebi neydi?
✓ Olay ne zaman oldu?
✓ Nerede meydana geldi?
✓ Kazada ne oldu?

.....
.....
.....

2. Sizce trafik kurallarına uymak niçin önemlidir? İnsanlar niçin trafik kurallarına uymalıdır? Yazınız.

.....
.....
.....

3. Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.

1. Trafik kurallarına uyulmadığı zaman kazalar olur.
   .....
2. Yayalar kırmızı ışıkta karşıdan karşıya geçmemelidir.
   .....
3. Şehir içinde en yüksek hız sınırı 60 km'dir.
   .....
4. Dikkatsiz sürücüler kazalara sebep olur.
   .....
5. Her vatandaşın trafik kurallarını bilmesi gerekir.
   .....

TAMAMLAYICI BİLGİLER

Emniyet Kemerinizi Takınız

Yaya Geçidi

Okul Geçidi

Park Yapılmaz

Park Yeri

Hastane

Mecburî Bisiklet Yolu

Mecburî Yaya Yolu

Dur

Bisiklet Giremez

Yaya Giremez

Karşıdan Gelene Yol Ver

Dikkat

Bisiklet Geçebilir

Işıklı İşaret Cihazı

Hız sınırı 90 kilometre

İki Yönlü Trafik

Ana Yol-Talî yol Kavşağı

Taşıt Giremez

Tek Yön

İki Nokta (:)

1. Bir cümleden sonra örnek veya açıklamalar verilecekse cümlenin sonuna konur.
2. Doğrudan yapılan aktarmalarda aktarılan söz ya da yazıdan önce kullanılır.

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki kelimeleri eşleştiriniz.

1. kavşaktan sola	a. bekle
2. otobüse	b. dikkatli ol
3. durakta	c. bin
4. köşeden	d. dön
5. yaya geçidinden	e. öde
6. trafikte	f. otobüsten in
7. bilet için para	g. dön
8. trafik ışığında	h. geç

2. Trafik işaretlerini anlamlarıyla eşleştiriniz.

1.
2.
3.
4.
5.

..... Park yapılmaz
..... Hız sınırı 90 kilometre
..... Okul geçidi
..... Önceliği olan yön
..... Sağa dönülmez
..... İleride trafik lâmbaları var
..... Islak ve kaygan yol
..... Otobüs giremez
..... Sola mecburî yön
..... Taşıt giremez

6.
7.
8.
9.
10.

3. Aşağıdaki trafik işaretlerinin anlamlarını yazınız.

1.

.....

2. 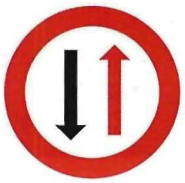

.....

3.

.....

4.

.....

4. Aşağıdaki cümleleri verilen kelimelerle tamamlayınız.

sağa sola / trafik polisi / kırmızı ışıkta / trafik işaretlerine / kaldırım

1. Trafiği düzenleyen polislere .... denir.
2. Karşıdan karşıya geçerken .... bakmalıyız.
3. Bir yaya olarak .....dan yürümeliyim.
4. Otomobille giderken .... durmalıyım.
5. Trafikte seyir hâlindeyken .... dikkat etmeliyim.

5. Aşağıdaki cümleleri verilen kelimelerle tamamlayınız.

emniyet / mal / yer / önünden

1. Toplu ulaşım araçlarında yaşlılara ve kadınlara ..... vermeliyiz.
2. Trafik kuralları can ve ..... güvenliğimizi sağlar.
3. Park etmiş taşıtların ..... ve arkasından geçmemeliyiz.
4. Taşıt içinde ..... kemeri takmalıyız.

6. Aşağıdaki kelimeleri eşleştiriniz.

1. kırmızı ışık	a. dur
2. sarı ışık	b. geç
3. yeşil ışık	c. hazırlan

7. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Trafik kazalarının en önemli sebeplerinden biri de dikkatsizliktir.
2. ( ) Trafikte yeşil ışık "dur" demektir.
3. ( ) Araba kullanmak için ehliyet almak gerekir.
4. ( ) Trafikte kırmızı ışık "geç" demektir.
5. ( ) Yayaların yürüdüğü yere kaldırım denir.

8. Aşağıdaki test sorularını cevaplayınız.

1. Aşağıdakilerden hangisi yolcu taşıtlarına binerken ve yolcu taşıtlarından inerken uyulması gereken kurallardan biridir?

   A) Yolcu taşıtlarına binerken ve inerken, aynı kapı kullanılmalıdır.
   B) Yolcu taşıtlarına binerken sıraya girilmelidir.
   C) Yolcu taşıtları durmadan taşıttan inilmelidir.
   D) Yolcu taşıtlarında bağırarak konuşulmalıdır.

2. "Yayalar karşıdan karşıya ..... ışıkta geçmelidir."
   Bu cümle aşağıdaki kelimelerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

   A) kırmızı
   B) yeşil
   C) sarı
   D) mavi

3. Aşağıdaki ışıklardan hangisi trafikte kullanılmaz?

   A) Sarı
   B) Yeşil
   C) Kırmızı
   D) Turuncu

4. **Aşağıdakilerden hangisi trafik işaret ve levhalarının yararlarından biri değildir?**

   A) Trafik işaret ve levhaları, trafikte düzeni sağlar.
   B) Trafik işaretleri yol hakkında bilgi verir.
   C) Trafik işaretleri yolda sıkılmamızı engeller.
   D) Güvenli yolculuk yapmamızı sağlar.

PROJE ÖDEVİ

Yayaların trafikte uyması gereken kuralları yazınız. Yaya trafiği ile ilgili işaretleri bularak bunları panoya asınız.

OYUN - EĞLENCE

Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

1. Çok insan taşır. Kara yolunu kullanır.
2. Raylar üzerinde gider. Çok fazla yük ve insan taşır.
3. Şehir içi ulaşımında kullanılır. Ticarî bir araçtır.
4. Bazen trafiği yönlendirir, bazen de suçluları yakalar.
5. Yayaların karşıdan karşıya güvenle geçtiği yer.
6. Kırmızı dur, sarı hazırlan, yeşil geç.
7. Bir yandan öbür yana geçebilmek için yer altında, genellikle dağların içinde açılan yol.
8. İki tekerleklidir. Ayaklarımızla kullanırız.
9. Yayaların yürüdüğü yer.
10. Geceleri arabalarımızı koyarız.

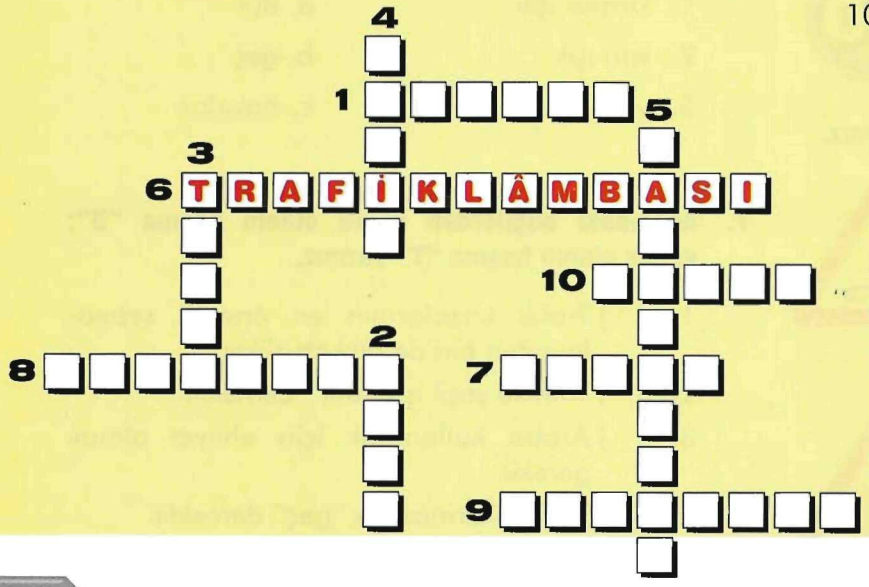

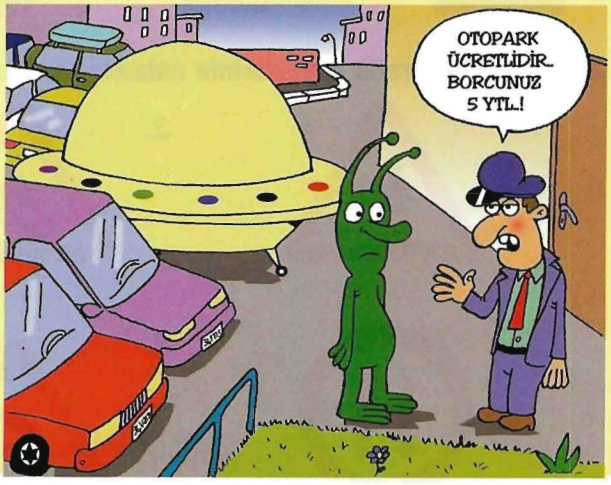

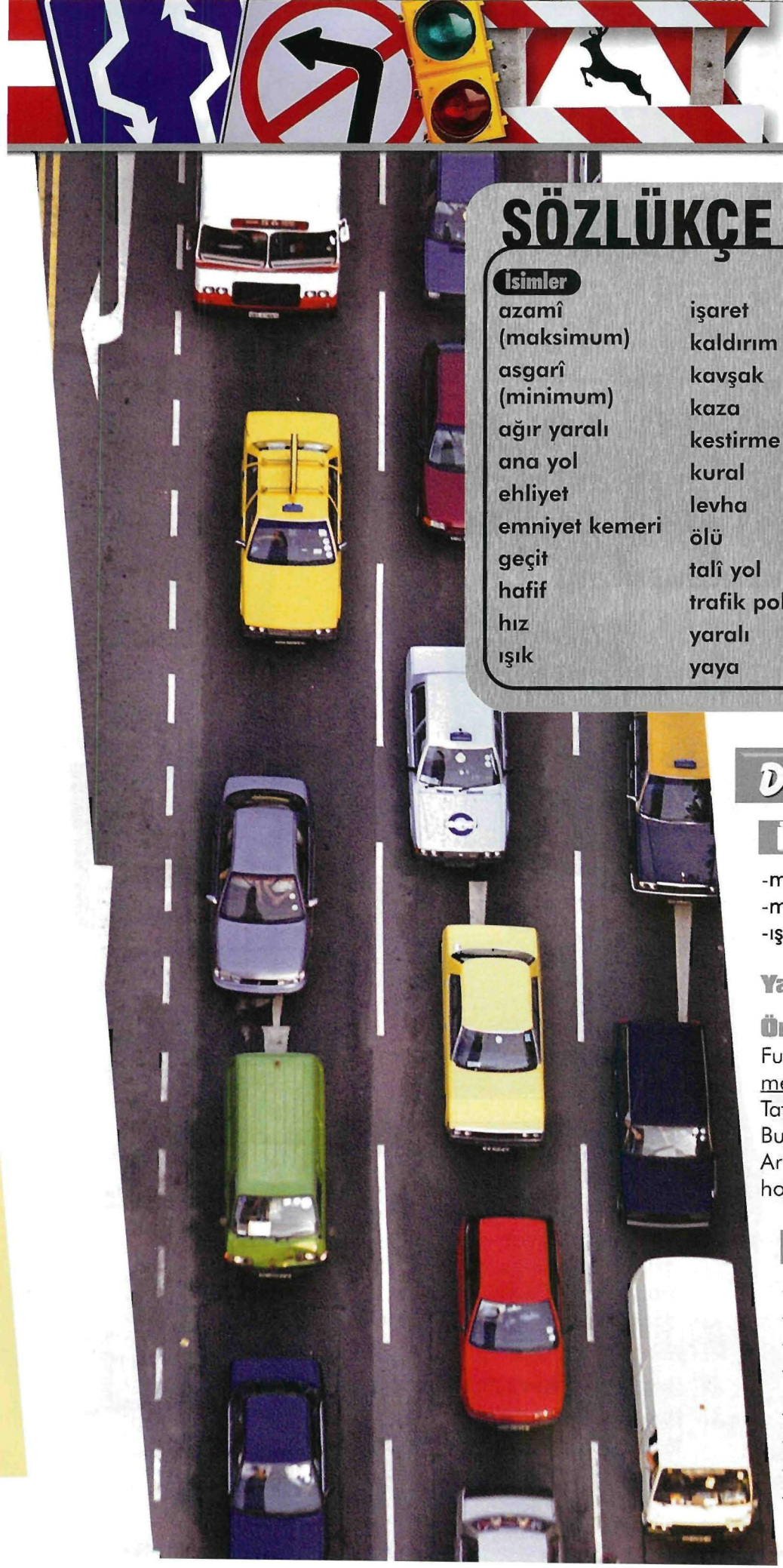

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler		Fiiller
azamî (maksimum)	işaret	beklemek
asgarî (minimum)	kaldırım	çarpmak/çarpışmak
ağır yaralı	kavşak	dikkatli olmak
ana yol	kaza	dönmek
ehliyet	kestirme yol	hazırlanmak
emniyet kemeri	kural	ikaz etmek
geçit	levha	kaza yapmak
hafif	ölü	kullanmak
hız	talî yol	park etmek
ışık	trafik polisi	sürmek
	yaralı	yaralanmak
	yaya	yol vermek

DİL BİLGİSİ

İSİM FİİLLER

-mak, -mek
-ma, -me
-ış, -iş, -uş, -üş

Yapılışı: Fiil+İsim-fiil ekleri

Örnek:
Futbol oynamaktan ve sinemaya gitmekten çok hoşlanıyorum.
Tatilde Uludağa gitmeyi düşünüyorum.
Bu atın yürüyüşünü görmek lâzım.
Arkadaşım Can seyahat etmekten hoşlanmaz.

BELGİSİZ SIFATLAR

- Bazı
- Bütün
- Birkaç
- Biraz

Bazı öğrenciler çok uyuyor.
Bütün çiçekler güzeldir.
Birkaç kilo patates almak istiyorum.
Biraz meyve verir misin?

6 BAYRAMLARI NASIL KUTLARSINIZ?

KELİMELER

1. **Resimlere bakarak dinleyiniz.**

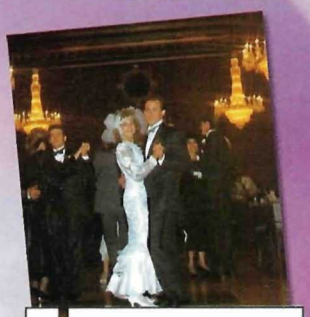

2. **Dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.**

düğün	nevruz
pasta	davetiye
gelin arabası	gelin
tebrik kartı	düğün salonu
damat	çocuk bayramı
doğum günü	şenlik

3. **Resimlere bakarak dinleyiniz.**
4. **Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.**

KONU 6

OKUMA - ANLAMA

TELEFON GÖRÜŞMESİ

1. Aşağıdaki diyaloğu okuyunuz.

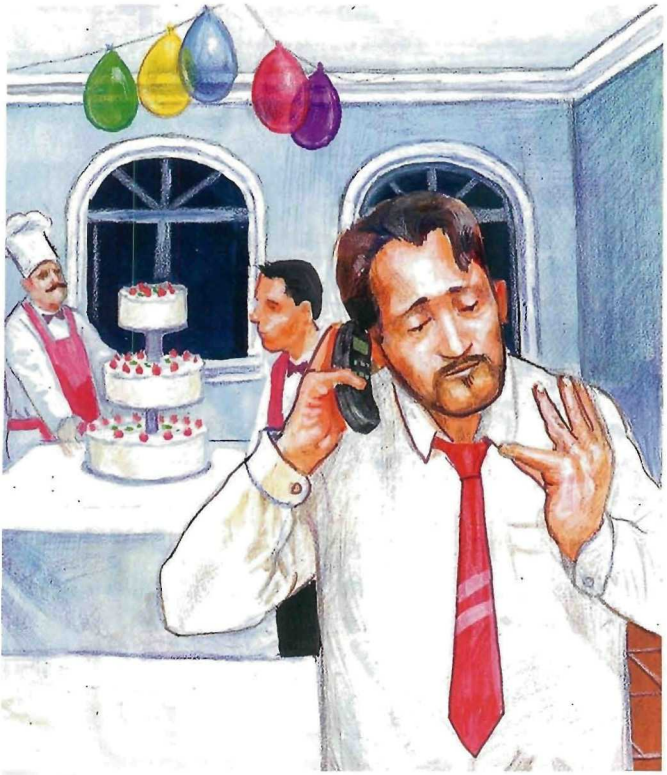

Dövlet : Merhaba Hasan. Ne var, ne yok? İşlerin nasıl gidiyor?

Hasan : Teşekkürler Dövlet. İyiyim. Bugünlerde oldukça yoğunum.

Dövlet : Yoğun olmak güzel aslında.

Hasan : Haklısın. Bugünlerde neler yapıyorsun? Vaktin nasıl geçiyor?

Dövlet : Biliyorsun bu sıralarda bizim buralarda Nevruz Bayramı var. Şu an herkes Nevruz Bayramı için hazırlık yapıyor. Ya sen?

Hasan : Keşke ben de oralarda olsam! Biz de şu an bir düğün hazırlığı içindeyiz.

Dövlet : Ya... Öyle mi? Yoksa, sen mi evleniyorsun?

Hasan : Yok canım. Ağabeyimi evlendiriyoruz. Onun için koşturuyoruz.

Dövlet : Herhâlde çok yoruluyorsundur. Çünkü bizim buralarda da düğün hazırlıkları çok yorucu olur.

Hasan : Sorma Dövlet. Burada da durum farklı değil. Bu arada söylemeyi unuttum. Nevruz Bayramın da kutlu olsun! Şimdi sizin oralar çok güzeldir!

Dövlet : Evet, tam da tahmin ettiğin gibi. Keşke sen de bizlerle beraber olsaydın!

Hasan : Bu yıl mümkün değil; ama inşallah önümüzdeki yıl Nevruz'da orada olmak isterim. Herhâlde bizi misafir edersiniz.

Dövlet : Elbette. Buna herkes çok sevinecek. En çok da kardeşim Batır. Seni çok merak ediyor.

Hasan : Ben de oraları ve aileni çok merak ediyorum.

Dövlet : Seninle Ankara'da çektirdiğimiz fotoğrafları aileme gösterdim. Hani geçen yıl 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda çektirdiğimiz fotoğraflar var ya? Bu yüzden onlar da Türkiye'yi çok merak ediyor.

Hasan : Ha, evet, hatırladım. Biz de ailecek sizleri misafir etmekten çak mutlu olacağız. İzninle. Şimdi kapatmam lâzım. Daha dağıtmam gereken onlarca düğün davetiyesi var. Görüşmek üzere. Kendine iyi bak.

Dövlet : Görüşmek üzere. Ailene de selâmlarımı ilet. Ha, bu arada Murat'a da selâm söyle.

2. Aşağıdakileri okuduğunuz diyaloğa göre eşleştiriniz.

1.	Yoğun olmak	a.	kutlu olsun
2.	Düğün hazırlıkları	b.	çok mutlu olacağız
3.	Sizleri misafir etmekten	c.	selâmlarımı ilet
4.	Nevruz Bayramın	d.	boş durmaktan iyidir
5.	Ailene de	e.	çok yorucu olur

3. Aşağıdaki soruları okuduğunuz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Dövlet, bugünlerde neden çak yoğun?

   .....

2. Dövlet'in memleketinde hangi bayramın hazırlıkları yapılıyor?

   .....

3. Hasan, gelecek sene ne yapmak istiyor?

   .....

4. Hasan şu anda ne ile meşguldür?

   .....

5. Dövlet ile Hasan nereden tanışıyor?

   .....

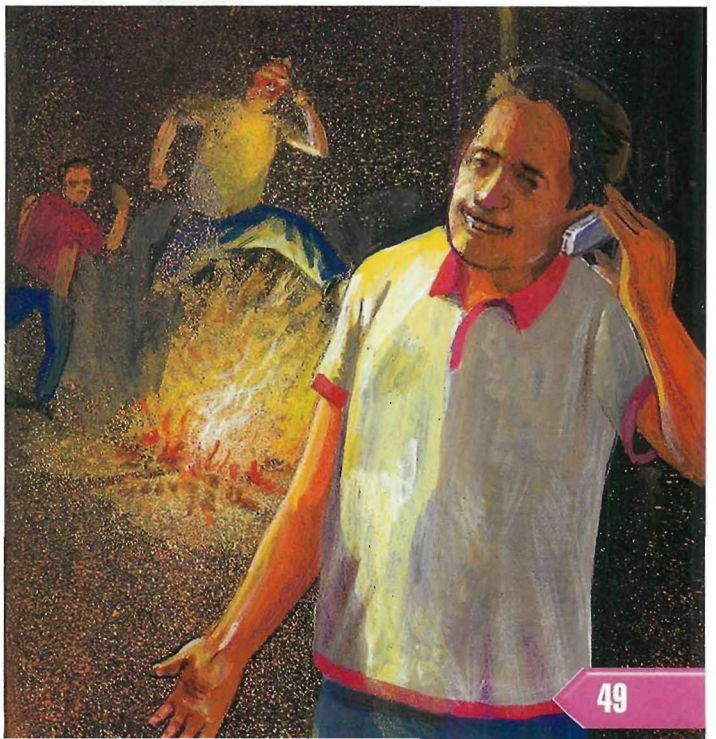

BAYRAMLARI NASIL KUTLARSINIZ?

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: Millî bayramlarınız hangileridir?
B: 23 Nisan, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı ve 30 Ağustos Zafer Bayramı'dır.
Uygulama
.....

2
A: Ülkenizde bayram öncesinde hangi hazırlıklar yapılır?
B: Ev temizliği yapılır.
Uygulama
.....

3
A: Bayramlarda neler yaparsınız?
B: Çevreyi süsleriz, törenler yaparız.
Uygulama
.....

4
A: Ülkenizdeki insanlar genellikle kaç yaşında evlenir?
B: Genellikle 25-30 yaş arasında evlenir.
Uygulama
.....

5
A: Dinî bayramlarınız hangilerdir?
B: Ramazan ve Kurban Bayramlarıdır.
Uygulama
.....

6
A: En çok sevdiğiniz bayram hangisidir?
B: En çok sevdiğim bayram 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramıdır.
Uygulama
.....

DİNLEME - ANLAMA

1. **Dinleyiniz.**
2. **Tekrar dinleyiniz ve parçada geçen kelimelere (✓) işareti koyunuz.**

1. ☐ İlkokul
2. ☐ Alkış
3. ☐ Tatil
4. ☐ Şiir
5. ☐ Bayramın kutlu olsun!
6. ☐ Millî marş
7. ☐ Bayram
8. ☐ Şarkı
9. ☐ Tören
10. ☐ Okul müdürü

KONU 6

3. Aşağıdaki soruları dinlediğiniz parçaya göre cevaplayınız.

1. Parçada kaç yıl önceki bir bayramdan söz ediliyor?
   .....
2. Yazar, o zaman kaçıncı sınıfa gidiyormuş?
   .....
3. Bu yazı hangi tarihte yazılmış olabilir?
   .....
4. Yazar, hangi bayramdan bahsediyor?
   .....
5. Yazar, bu bayramda neler yapmış?
   .....

KONUŞMA

1. Aşağıdaki diyaloğu tekrarlayınız.

A : En sevdiğin bayram hangisidir?
B : En sevdiğim bayram Ramazan Bayramı'dır.
A : En son hangi törene katıldın?
B : En son arkadaşımın düğün törenine katıldım.
A : Orada neler yaptın?
B : Yemek yedik, dans ettik. Gelinle damada altın ve para taktık.

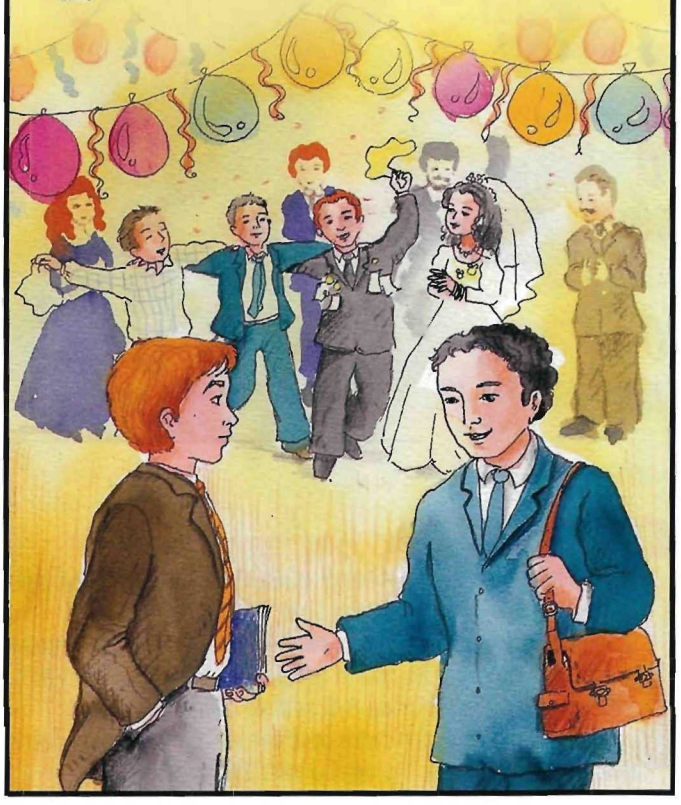

2. Aşağıdaki bilgilerden faydalanarak örnekteki gibi yeni diyaloglar kurunuz.

BAYRAMLARI NASIL KUTLARSINIZ?

YAZMA

1. Ülkenizdeki düğünleri kısaca anlatınız.

.....

.....

.....

2. Her yıl kutlanan millî veya dinî bayramlarınızdan bir tanesini anlatınız.

.....

.....

.....

3. Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.

1. Bayramınız kutlu olsun!
   .....
2. Hayırlı olsun!
   .....
3. Bayramda arkadaşlarıma tebrik kartı gönderdim.
   .....
4. Ahmet düğünün ne zaman?
   .....
5. Yeni yılınız kutlu olsun!
   .....

TAMAMLAYICI BİLGİLER

1. Önemli Günler

1 OCAK	YENİ YILIN İLK GÜNÜ
14 ŞUBAT	SEVGİLİLER GÜNÜ
8 MART	DÜNYA KADINLAR GÜNÜ
1 NİSAN	DÜNYA SAĞLIK GÜNÜ
23 NİSAN	ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI
8 MAYIS	DÜNYA ANNELER GÜNÜ
19 MAYIS	GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI
20 HAZİRAN	BABALAR GÜNÜ
30 AĞUSTOS	ZAFER BAYRAMI
29 EKİM	CUMHURİYET BAYRAMI
10 KASIM	ATATÜRK'ÜN ÖLÜM YIL DÖNÜMÜ
10 ARALIK	DÜNYA İNSAN HAKLARI GÜNÜ

2. Kutlamalarda kullanılan cümleler.

- Allah bağışlasın!
- Allah mesut etsin!
- Anneler günün kutlu olsun!
- Doğum gününüz kutlu olsun!
- Bayramınız kutlu olsun!
- Gözünüz aydın!
- Mutlu yıllar!
- Hayırlı olsun!
- Yeni yılınız kutlu olsun!

Noktalı Virgül

1. Birbirine bağlı, ama her biri kendi içinde bağımsız cümleleri ayırmada kullanılır: At ölür, meydan kalır; yiğit ölür, şan kalır.
2. Cümle içinde aynı değerde olup virgül ile ayrılmış türleri, grupları ayırmak için kullanılır: Bu sınıfın öğrencilerinden Hasan ve Veli 8-A sınıfına; Murat ve Onur da 8-B sınıfına gönderildiler.
3. Virgülle ayrılmış örnekleri farklı örneklerden ayırmak için konur: İtalya, İngiltere, Fransa; Roma, Londra, Paris.

KONU 6

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki kelimeleri eşleştiriniz.

1. nişanlanmak	a. dul
2. evlenmek	b. evli
3. boşanmak	c. nişanlı
4. söz kesmek	d. sözlü

2. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Nişan, düğün töreninden sonra yapılır.
2. ( ) Evlenen erkeğe gelin, evlenen kıza da damat denir.
3. ( ) Evli olmayan kimselere bekâr denir.
4. ( ) Evlilikten önce yapılan sözleşmeye nikâh denir.
5. ( ) Evlendikten sonra boşananlara dul denir.

3. Aşağıdaki kelimeleri eşleştiriniz.

1.

1. Hasta ziyareti	a. Başınız sağ olsun!
2. Bayram ziyareti	b. Gözünüz aydın!
3. Doğum ziyareti	c. Kutlu olsun! / Mübarek olsun!
4. Ölüm ziyareti	d. Geçmiş olsun!

2.

1. 23 Nisan	a. Cumhuriyet Bayramı
2. 30 Ağustos	b. Gençlik ve Spor Bayramı
3. 19 Mayıs	c. Zafer Bayramı
4. 29 Ekim	d. Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

4. Aşağıdaki cevaplara uygun sorular yazınız.

1. .....?
Sizin de bayramınız kutlu olsun!
2. .....?
Evet, bayramlarda çok mutlu olurum.
3. .....?
En sevdiğim bayram 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'dır.
4. .....?
Evet, Gençlik ve Spor Bayramına katıldım.

5. Aşağıdaki soruları kendi ülkenize göre cevaplayınız.

1. Ülkenizde hangi bayramlar kutlanmaktadır?
.....
2. Ülkenizde en sevdiğiniz bayram hangi bayramdır, niçin?
.....
3. Ülkenizde millî bayramlar nerede kutlanır?
.....
4. Ülkenizde dinî bayramlar var mı?
.....

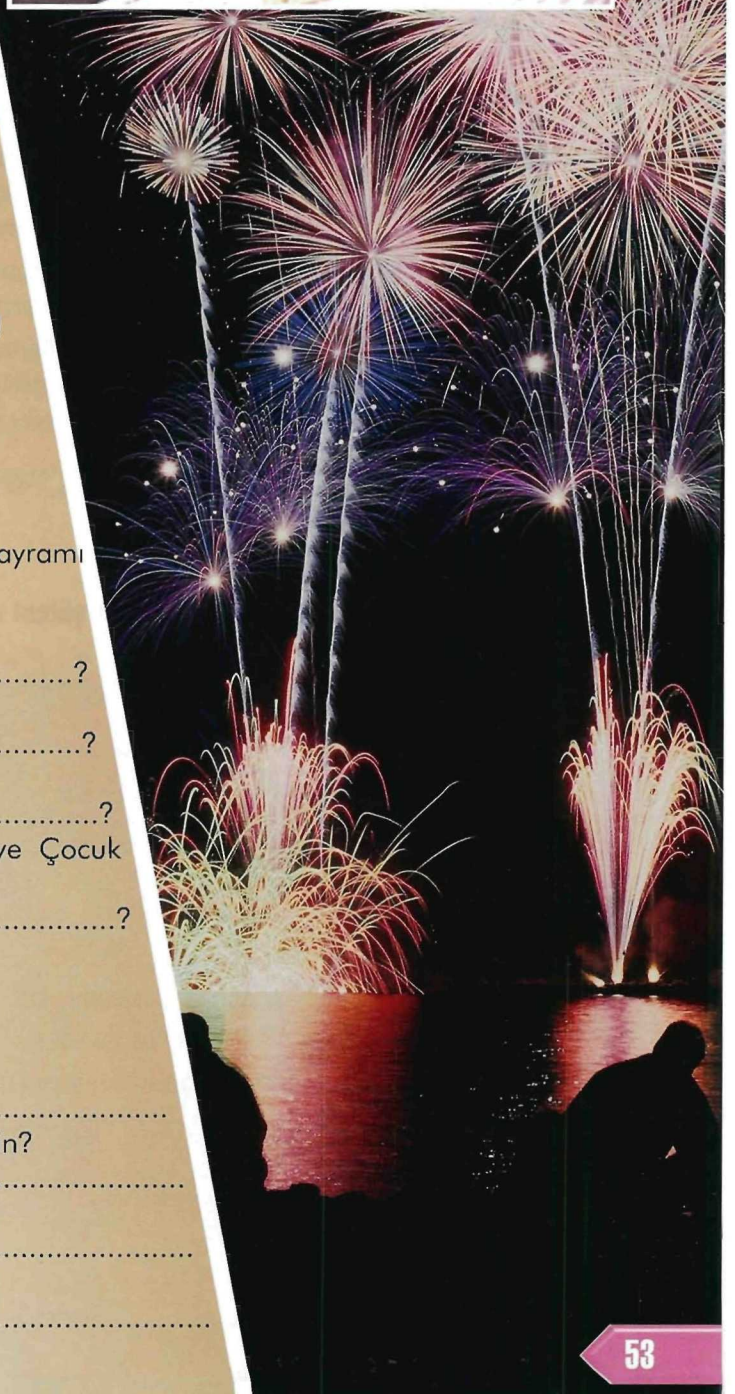

BAYRAMLARI NASIL KUTLARSINIZ?

6. Aşağıdaki resimlere uygun cümle numarası yazınız.

1. Bütün dünyada mayıs ayının ikinci pazar günü Anneler Günü olarak kutlanır.
2. Ülkemizin çeşitli yörelerine ait eğlenme biçimleri, kültürel zenginliğimizi yansıtır.
3. Eskiden üzerinde gelinlerin getirildiği atların yerini günümüzde arabalar almıştır.
4. Doğum günleri için yaş pasta yaptırılır.
5. Bayramlarda büyüklerin elleri öpülür. Büyükler çocuklara hediyeler verir.

PROJE ÖDEVİ

Katıldığınız bir bayram törenini ya da bir şöleni resimleriyle beraber anlatınız.

OYUN - EĞLENCE

Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

1. Evlenme nedeniyle yapılan tören.
2. Evlenecek kızın kocası.
3. Evlenmek için hazırlanmış, süslenmiş kız.
4. Hamurdan yapılmış tatlıların genel adı.
5. Bir toplantıya, bir yere çağrılanlara gönderilen yazı.
6. Millî veya dinî bakımdan önemli olan ve kutlanan gün veya günler.
7. Neşeli ve hoşça vakit geçirten şey.

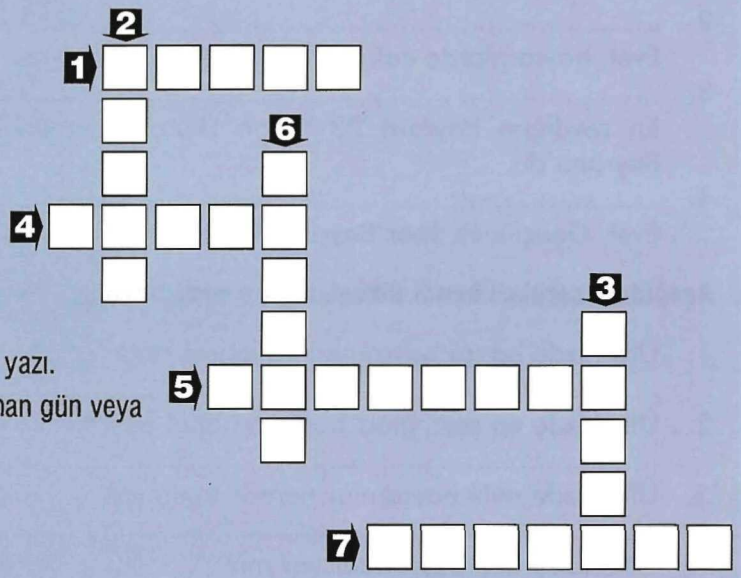

KONU 6

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler

coşku
damat
davetiye
dinî bayram
evlilik
gelin
havai fişek
hediye
heyecan
kutlama
millî bayram
nevruz
nikâh
nişan
piyes
söz kesme
şenlik
tebrik
tören-merasim
ziyaret

Fiiller

bahsetmek
boşanmak
dans etmek
davet etmek
düzenlemek
evlenmek
göndermek
hatırlamak
hazırlanmak
koşuşturmak
kutlamak/ tebrik etmek
misafir etmek
süslemek
ziyaret etmek

DİL BİLGİSİ

SIFAT FİİLLER

Yapılışı: Fiil+Sıfat-fiil ekleri

Sıfat fiil ekleri:

-ası, -dık, -acak, -ar, -an, -maz, -mış

Örnekler:

Beklenmedik kaza felâkete yol açtı.
Gelecek hafta son model bir otomobil alacağım.
Ali Bey tanınmış bir insandır.
Yolu soran kaybolmaz.
Eli öpülesi annelere en büyük hediye, onlara saygılı olmaktır.
Kamyon yolun kenarında bekleyen traktöre çarptı.

7

TÜRKİYE'Yİ TANIYOR MUSUNUZ?

KELİMELER

1. **Resimlere bakarak dinleyiniz.**

2. **Dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.**

baraj	kale	ada
dağ	orman	güneş
deniz	yayla	sahil
köprü	tarım	tarihî eser

3. **Resimlere bakarak dinleyiniz.**
4. **Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.**

KONU 7

OKUMA - ANLAMA

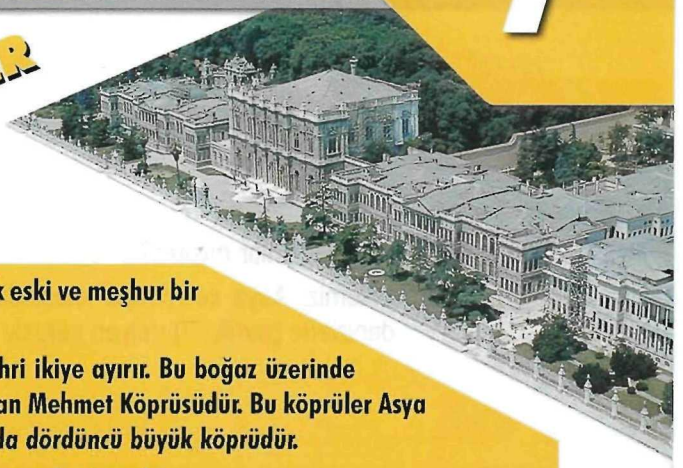

1. Aşağıdaki parçayı okuyunuz.

KITALARIN BULUŞTUĞU YER

İstanbul, Türkiye'nin en kalabalık şehridir. Nüfusu 15 miyondan fazladır. Çok eski ve meşhur bir şehirdir.

İstanbul'un Asya ve Avrupa kıtasında toprakları vardır. İstanbul Boğazı, şehri ikiye ayırır. Bu boğaz üzerinde iki köprü vardır. Bu köprülerden birincisi Boğaziçi Köprüsü, ikincisi ise Fatih Sultan Mehmet Köprüsüdür. Bu köprüler Asya ve Avrupa kıtalarını birbirine bağlar. Boğaziçi Köprüsü Avrupa'da birinci, dünyada dördüncü büyük köprüdür.

İstanbul; ticaret, turizm, eğitim ve kültür merkezidir. Şehirde birçok alışveriş merkezi vardır.

İstanbul'un en meşhur saraylarının başında Dolmabahçe ve Topkapı Sarayı gelir. İstanbul'da ünlü semtler de vardır. Beyoğlu, Taksim, Bebek, Kadıköy ve Üsküdar belli başlı önemli semtlerdendir. İstanbul, binlerce yıllık tarihe sahiptir.

İstanbul'da gezilecek birçok yer vardır. Bu yerlerden bazıları şunlardır:

Topkapı Sarayı : Yaklaşık beş yüz yıllık bir tarihe sahiptir. Haliç ile Marmara Denizi arasındadır. İçinde pek çok paha biçilmez tarihî eser vardır. Her yıl binlerce yerli ve yabancı turist bu sarayı ziyaret eder.

Sultan Ahmet Camisi : Dünyadaki altı minareli tek camidir. Dört yüz yıllık bir eserdir. Yanında Ayasofya Müzesi ve dikili taş vardır. Her yıl binlerce yerli ve yabancı turist tarafından ziyaret edilmektedir.

Kapalı Çarşı : Kapalı Çarşı çok eski ve meşhur bir alışveriş merkezidir. İçinde dört bin tane dükkân vardır.

Rumeli Hisarı : Rumeli Hisarı, İstanbul Boğazı'nın kıyısındadır. Rumeli Hisarında üç tane kule ve on üç tane burç vardır. Bu kuleleri ve burçları surlar birleştirir. Hisarın, beş tane giriş kapısı vardır.

İstanbul, dünyanın sayılı metropol şehirlerinden biridir. Kıtaların buluştuğu bu güzel şehri görmenizi tavsiye ederiz.

2. Okuduğunuz parçaya göre aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) İstanbul, Türkiye'nin en kalabalık şehridir.
2. ( ) İstanbul Boğazı İstanbul'u ikiye ayırır.
3. ( ) Boğaziçi Köprüsü dünyanın en uzun köprüsüdür.
4. ( ) İstanbul Boğazında iki köprü vardır.
5. ( ) Dolmabahçe ve Topkapı Sarayları Ankara'dadır.

3. Okuduğunuz parçaya göre aşağıdaki cümleler hangi kelimelerle tamamlanmalıdır?

1. "İstanbul'un nüfusu ..... milyondan fazladır."
   A) on B) on beş
   C) dokuz D) sekiz
2. "İstanbul'u .... ikiye ayırır."
   A) Marmara Denizi B) Karadeniz
   C) Taksim D) İstanbul Boğazı
3. "Boğaziçi Köprüsü Avrupa'da ..... büyük köprüdür."
   A) birinci B) ikinci
   C) üçüncü D) dördüncü
4. "İstanbul, çok ..... ve meşhur bir şehirdir."
   A) yeni B) küçük
   C) eski D) sıcak

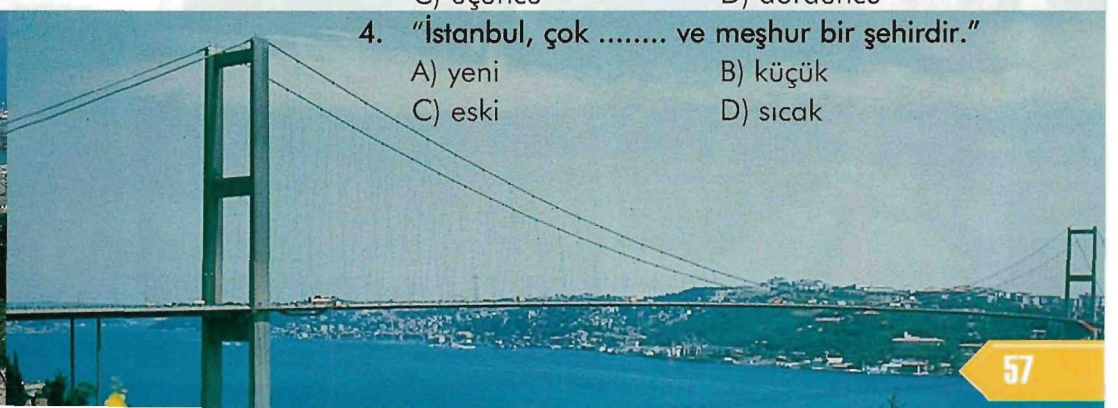

TÜRKİYE'Yİ TANIYOR MUSUNUZ?

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: Ülkenizi tanıtır mısınız?
B: Ülkemiz, Asya ile Avrupa kıtasında, üç tarafı denizlerle çevrili, 70 milyon nüfuslu bir ülkedir.
Uygulama
.....

2
A: Ülkenizin neyi meşhurdur?
B: Ülkemizin sahilleri ve dağları meşhurdur.
Uygulama
.....

3
A: Ülkenizde ne tür turizm faaliyetleri var?
B: Ülkemizde deniz, dağ ve yayla turizmi vardır.
Uygulama
.....

4
A: Ülkenize gelen turistlere neler tavsiye edersiniz?
B: İstanbul'un tarihî ve turistik yerlerini gezmelerini tavsiye ederim.
Uygulama
.....

5
A: Hangi şehirde oturuyorsunuz?
B: İstanbul'da oturuyorum.
Uygulama
.....

6
A: Şehrinizin neyi meşhurdur?
B: Şehrimizin tarihî ve turistik yerleri meşhurdur.
Uygulama
.....

DİNLEME - ANLAMA

Dinleyiniz.

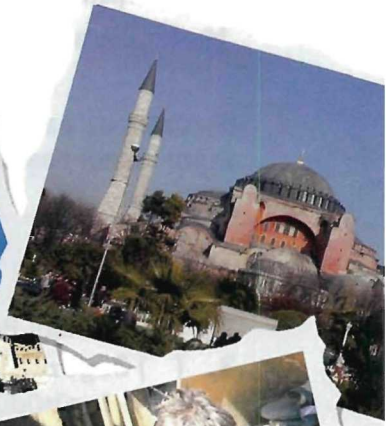

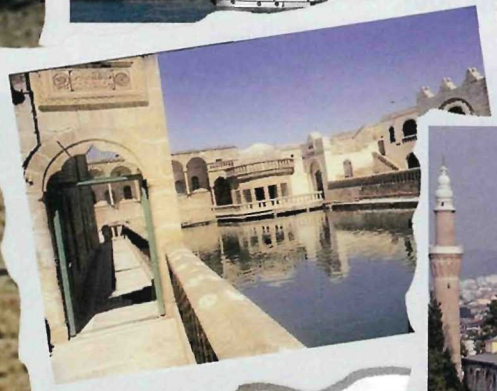

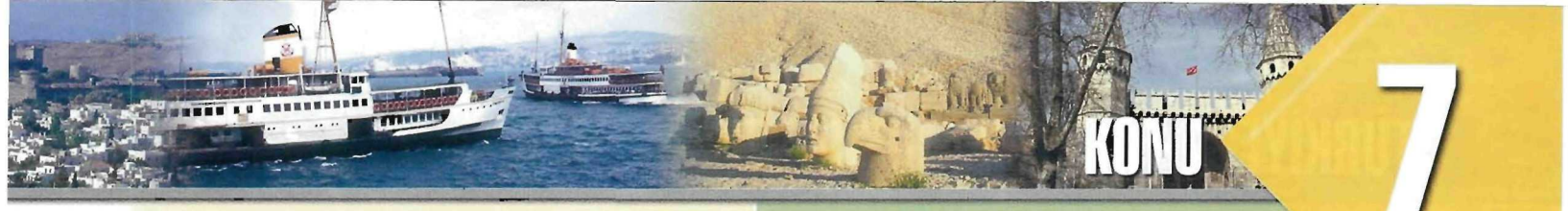

2. Tekrar dinleyiniz ve aşağıdaki test sorularını cevaplayınız.

1. "Türkiye'nin ..... ve ..... kıtalarında toprakları vardır."
   A) Amerika-Asya
   B) Avrupa-Antarktika
   C) Asya-Avrupa
2. "Türkiye Cumhuriyeti ..... tarihinde kuruldu."
   A) 23 Nisan 1920
   B) 29 Ekim 1923
   C) 30 Ağustos 1922
3. "Türkiye ..... bölge ve ..... ilden oluşmaktadır."
   A. 6-71 B. 8-85 C. 7-81
4. "Türkiye'nin üç tarafı ..... çevrilidir."
   A) dağlarla
   B) ormanlarla
   C) denizlerle

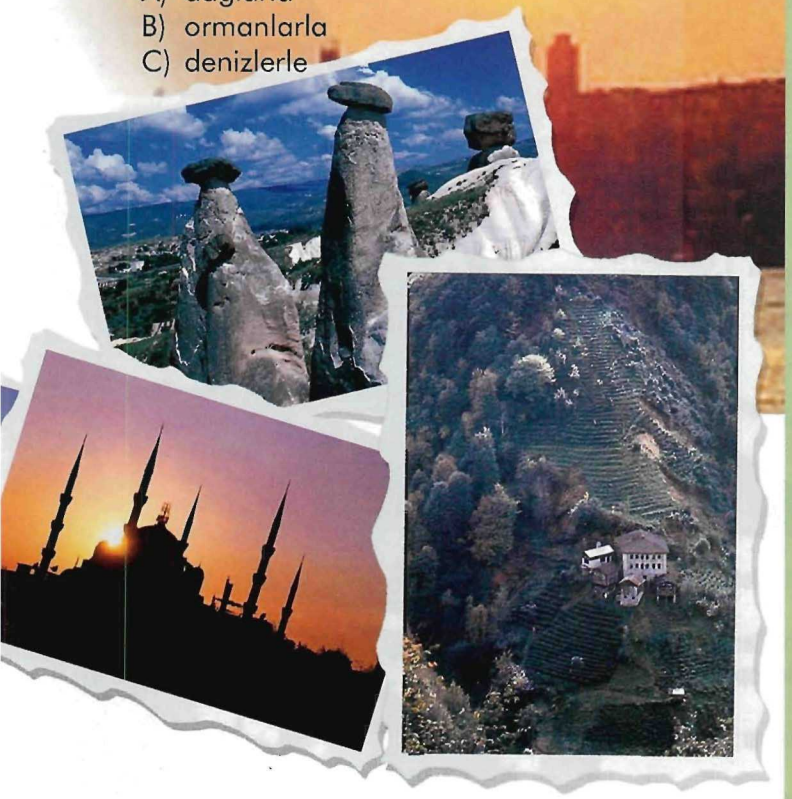

3. Aşağıdaki soruları dinlediğiniz parçaya göre cevaplayınız.

1. Türkiye Cumhuriyeti hangi kıtalarda yer alır?
   .....
2. Türkiye Cumhuriyeti ne zaman kuruldu?
   .....
3. Türkiye Cumhuriyeti'ni kim kurdu?
   .....
4. Türkiye'nin en büyük illeri hangileridir?
   .....

KONUŞMA

1. Aşağıdaki diyaloğu tekrarlayınız.

Fatih : Merhaba Fatih. Bu yaz, tatilini nerede geçirmeyi düşünüyorsun.

Ayhan : Tatilde Mısır'a gitmeyi düşünüyorum.

Fatih : Çok ilginç. Neden Mısır'ı tercih ettin?

Ayhan : Çünkü, Mısır'da dünyanın yedi harikasından biri olan piramitler var. İlkokul yıllarımdan beri piramitler ilgimi çekmektedir.

Fatih : Bana piramitler ile ilgili fotoğraf getirir misin?

Ayhan : Elbette getiririm. Başka bir isteğin var mı?

Fatih : Teşekkürler. Sana şimdiden iyi tatiller dilerim.

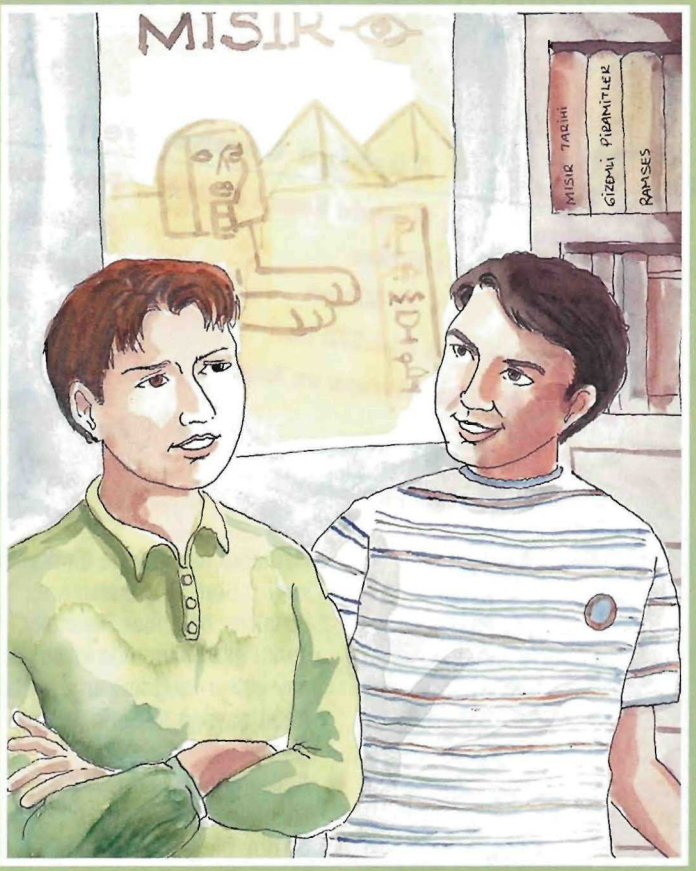

2. Aşağıdaki bilgilerden faydalanarak örnekteki gibi yeni diyaloglar kurunuz.

1. İzmir/Efes Antik Tiyatro
2. Hindistan/Taç Mahal
3. Adıyaman/Nemrut Dağı
4. Çin/Çin seddi

TÜRKİYE'Yİ TANIYOR MUSUNUZ?

YAZMA

1. **Ülkenizi tarihî ve turistik yönleriyle anlatan bir kompozisyon yazınız.**

.....
.....
.....

2. **Şehrinizin en meşhur yerlerinden birini özellikleriyle anlatınız.**

.....
.....
.....

3. **Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.**

1. Ülkemizin tarihî ve turistik alanları meşhurdur.
.....
2. Yollar ve köprüler bir ülkenin kalkınmışlığını gösterir.
.....
3. Efes Antik Tiyatro dünyanın yedi harikasından biridir.
.....
4. Ülkemizin en kalabalık şehri İstanbul'dur.
.....
5. Ankara, Türkiye'nin başkentidir.
.....

TAMAMLAYICI BİLGİLER

Türkiye Cumhuriyeti

Kurucusu	: Mustafa Kemal Atatürk	Para Birimi	: Lira
Resmî Dili	: Türkçe	Başkenti	: Ankara
Nüfusu	: 75 Milyon	Yönetim biçimi	: Cumhuriyet
Yüz Ölçümü	: 814.578 km²	Şehir Sayısı	: 81
Bulunduğu Kıta	: Avrupa ve Asya		

Üç Nokta

1. Herhangi bir nedenle bitmemiş cümlelerin sonuna konur: Seni bir yakalarsam...
2. Birtakım bölümler, nesneler, örnekler sayıldıktan sonra gibi anlamında kullanılır: Bu topraklarda her şey yetişir: buğday, arpa, yulaf...
3. Kaba sayılan sözlerin yerine kullanılır: Bu ... herif gelmiş.
4. Açıklanmak istenmeyen kişi ve yer adlarının yerine kullanılır.
5. Sözün bir yerde kesildiğini göstermek için kullanılır: Sana uğurlar olsun... Ayrılıyor yolumuz!
6. Alıntılarda atlanan yerleri göstermek için çoklukla üç nokta kullanılır.

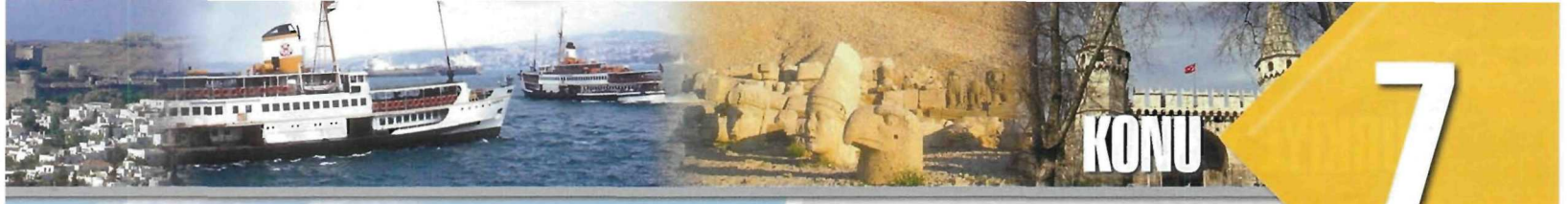

KONU 7

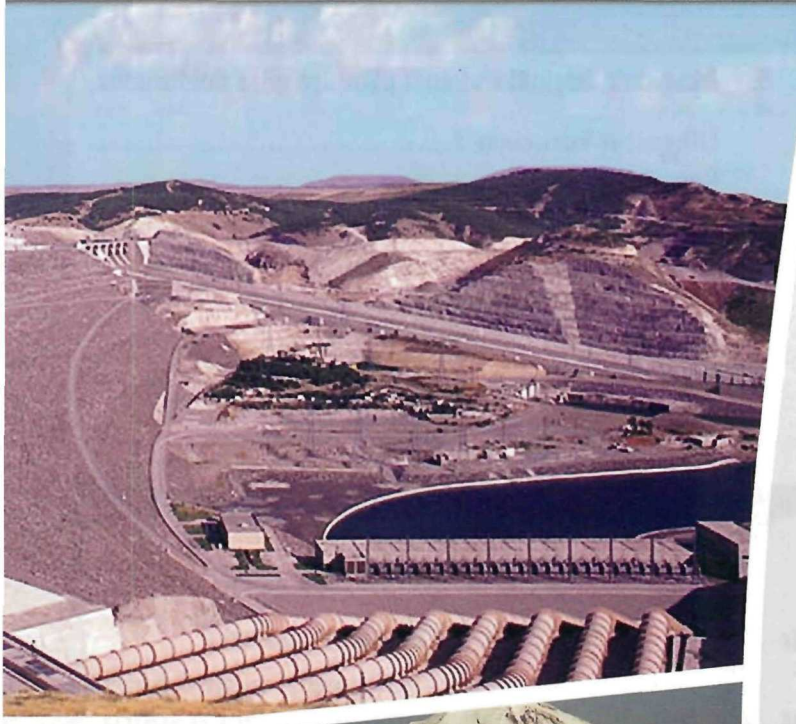

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki kelimeleri eşleştiriniz.

1. vali	a. köy
2. kaymakam	b. ilçe
3. cumhurbaşkanı	c. il
4. muhtar	d. ülke

2. Aşağıdaki cümleleri verilen kelimelerle tamamlayınız.

turizm / döviz / otel / turist

1. Yabancı turistlerin bir ülkeye kazandırdıkları paraya ..... denir.
2. Turistlerin konakladıkları yere ..... denir.
3. İnsanların, görmek, eğlenmek, spor yapmak gibi amaçlarla yaptıkları seyahate ..... denir.
4. Gezmek, görmek, tanımak, dinlenmek ve eğlenmek amacıyla geziye çıkanlara ..... denir.

3. Aşağıdaki cevaplara uygun sorular yazınız.

1. .....?

   Evet, dağ turizmi vardır.
2. .....?

   Evet, çok kaliteli otellerimiz var.
3. .....?

   Ülkemize yaklaşık olarak on milyon turist gelir.
4. .....?

   Evet, Türkiye'de çok güzel sahiller vardır.
5. .....?

   En güzel şehirlerimiz, İstanbul, İzmir ve Antalya'dır.

TÜRKİYE'Yİ TANIYOR MUSUNUZ?

4. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Türkiye, altı bölgeye ayrılmıştır.
2. ( ) Türkiye'nin Afrika kıtasında da toprakları vardır.
3. ( ) Türkiye'nin nüfusu 100 milyondur.
4. ( ) Türkiye Cumhuriyeti Atatürk tarafından kurulmuştur.
5. ( ) Türkiye'nin başkenti Ankara'dır.

5. Aşağıdaki boşlukları kendi ülkenize göre doldurunuz.

Ülkenizin kurucusu : .....
Resmî dili : .....
Nüfusu : .....
Yüz ölçümü : .....
Bulunduğu kıta : .....
Dini : .....
Para birimi : .....
Başkenti : .....
Yönetim biçimi : .....

PROJE ÖDEVİ

1. **Şehrinizi fotoğraflarla birlikte tanıtan bir tablo hazırlayınız.**
2. **Dünyanın 7 harikasını İnternetten araştırınız ve resimleriyle birlikte kısaca tanıtınız.**

OYUN - EĞLENCE

Bu Şehri Biliyor musun?

Ünlü bir şehir hakkında topladığınız bazı bilgileri defterinize yazın. Daha sonra arkadaşınıza bu bilgileri okuyun. Onlara: "Bu hangi şehir?" sorusunu yöneltin.

Hangi şehir olduğunu bilen öğrenci kalkıp kendi yazdığı şehrin özelliklerini okusun. Oyun bu şekilde devam etsin.

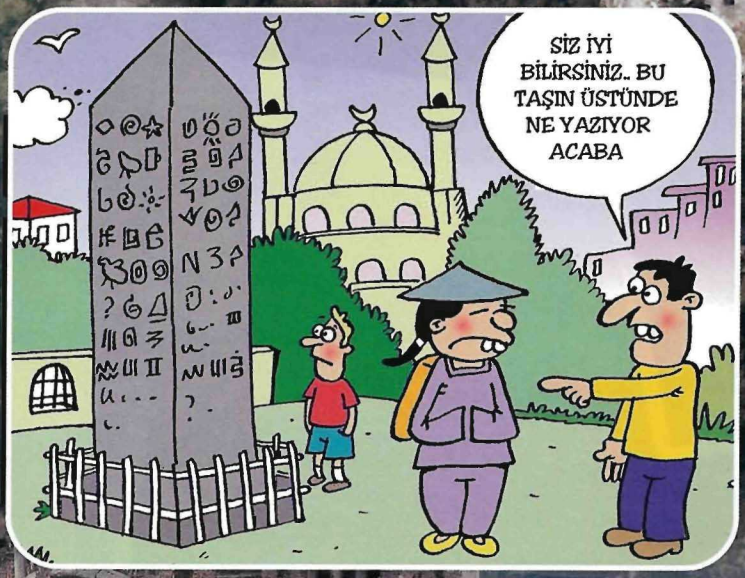

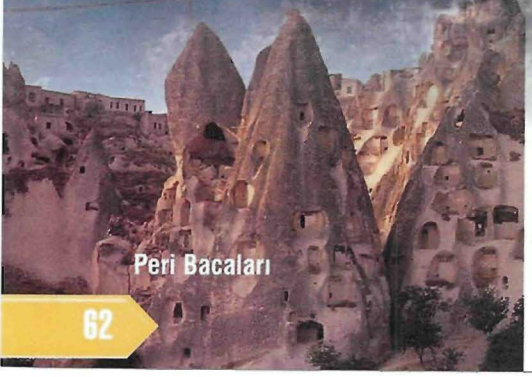
Peri Bacaları

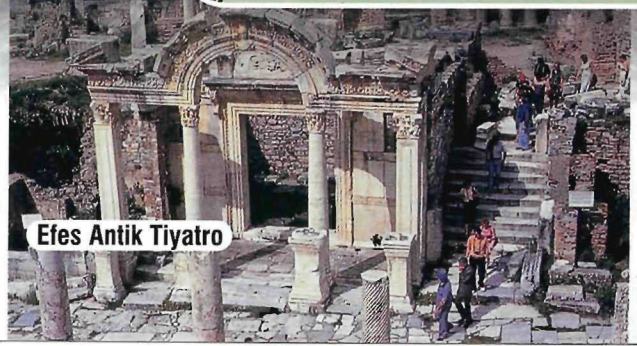
Efes Antik Tiyatro

Pamukkale Traventerleri

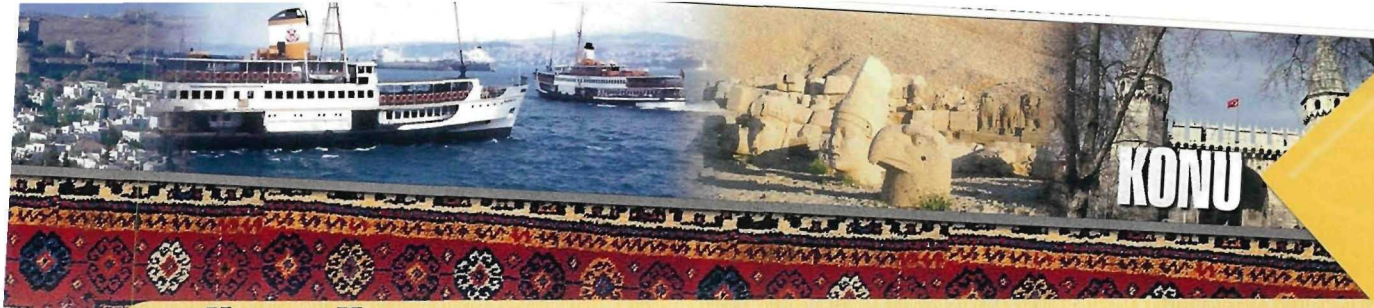

KONU 7

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler

başbakan	eser	kültür	ticaret
başkent	halk	mahalle	uygarlık
belediye	il	memleket	ülke
cami	ilçe	nüfus	vali
cumhurbaşkanı	kasaba	para birimi	vatan
devlet	kaymakam	sahil	yabancı
dil	kıta	sokak	yerli
din	kıta	şehir	yönetim
eğitim	köy	tarih	yüz ölçümü

Fiiller

alışveriş yapmak
dinlenmek
eğlenmek
fotoğraf çekmek
gezmek
tatil yapmak
ziyaret etmek

DİL BİLGİSİ

ZARF-FİİLLER 1

Yapılışı: Fiil+Zarf-fiil ekleri

Zarf-fiil ekleri:

-a, -e; -ıp, -ip, -up, -üp; -arak, -erek; -ınca, -ince, -unca, -ünce;

Örnek:

Yürüye yürüye ayaklarımız şişti.
Arabayla eve kadar gidip geri döndü.
Türkiye'yi gezerek daha iyi tanıyabilirsiniz.
Araban bozulunca tamirciye telefon aç.

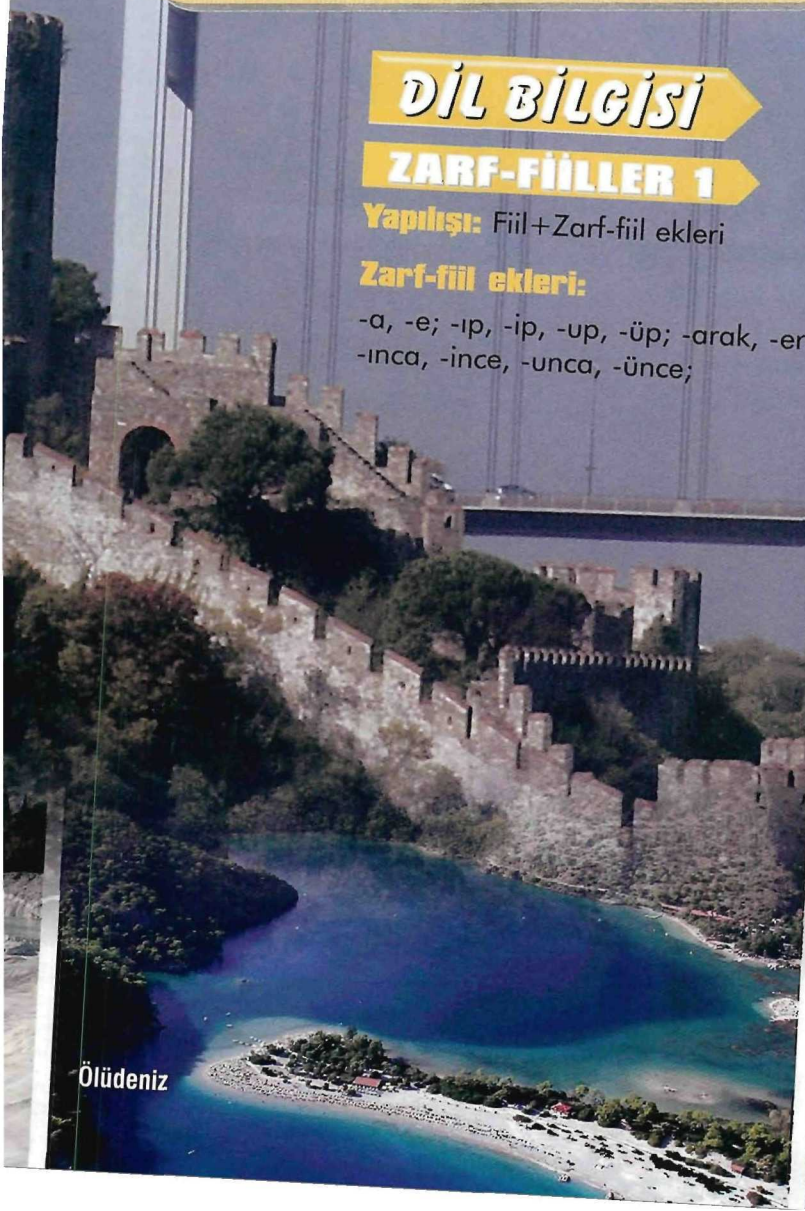

Ölüdeniz

Rumeli Hisarı

8 MÜZEYE GİDELİM Mİ?

KELİMELER

1. **Resimlere bakarak dinleyiniz.**

2. **Dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.**

tiyatro	lunapark
konferans	müze
opera	sirk
sempozyum	gezi
kütüphane	sergi
fuar	ödül töreni

3. **Resimlere bakarak dinleyiniz.**
4. **Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.**

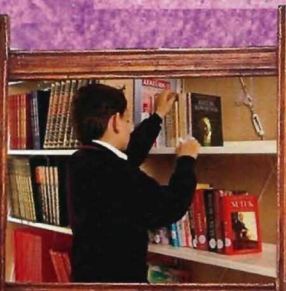

OKUMA - ANLAMA

1. Aşağıdaki diyaloğu okuyunuz.

MÜZEYE GİDİYORUZ

Metin : Ali, sen bugünkü tarih dersinde anlatılan konuyu anladın mı? Eski insanlar nasıl yaşamışlar acaba? Bugünkünden çok farklıdır değil mi?

Ali : Evet, bence de çok farklı olmalı. Babam beni ara sıra müzelere götürür. Müzeler, tarihin canlı bir şekilde verildiği yerlerdir. Müzelere gidince eski insanların yaşantılarını öğreniyorum.

Metin : Ne kadar güzel! Ben hiç müzeye gitmedim.

Ali : Eğer istersen bu hafta sonu bizimle sen de gelebilirsin. Böylece tarih dersinde gördüğümüz bazı konuları pekiştirmiş oluruz.

Metin : Güzel olur. Peki nerede buluşacağız?

Ali : Pazar sabahı okulun önündeki otobüs durağında buluşalım. Önce arkeoloji müzesine, sonra da deniz müzesine gideriz.

Metin : Hafta sonunu heyecanla bekliyorum.

HAFTA SONU

Ali : Merhaba Metin. Hazır mısın?

Metin : Evet, hazırım. Gidebiliriz. Müze nerede? Yakındır inşallah!

Ali : Uzak sayılmaz. Otobüsle yarım saatte varırız.

Metin : Daha önce hiç müzeye gitmedim. Benim için ilk olacak.

Ali : Bu tür kültürel ve sosyal aktiviteler, insanı rahatlatıyor. İnsan sık sık bu tür faaliyetlere katılmalı.

MÜZEDE

Ali : Evet, geldik. Giriş ücreti 1 lira. Şu gişeden biletleri alalım. Bu sefer ücretleri ben ödeyeyim. Bir dahaki sefere sen ödersin.

Metin : Teşekkür ederim.

Ali : Bu müze iki bölümden oluşuyor. Şu bölüm milattan önceki döneme ait. Şu bölüm ise milattan sonraya ait.

Metin : Çok güzel bir müzeymiş. Özellikle milattan önceki figürler çok ilgimi çekti. Böyle güzel bir gün yaşattığın için sana teşekkür ederim.

Ali : Bir şey değil.

2. Aşağıdaki test sorularını okuduğunuz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Ali ile Metin .....
   A) postaneye gidiyor.
   B) müzeye gidiyor.
   C) sinemaya gidiyor.
2. Müzelerde .....
   A) tarihî eserler sergilenir.
   B) küçük ev aletleri sergilenir.
   C) yeni çıkan filmler tanıtılır.
3. Ali ile Metin .....
   A) okulun önündeki durakta buluşuyor.
   B) müzede buluşuyor.
   C) sahilde buluşuyor.
4. Müzeye giriş ücreti .....
   A) 2,5 lira
   B) 1,5 lira
   C) 1 lira
5. Metin'in müzede ilgisini çeken en önemli bölüm .....
   A) Osmanlı dönemini anlatan figürlerdir.
   B) Kurtuluş Savaşını anlatan figürlerdir.
   C) Milattan önceki dönemi anlatan figürler

3. Aşağıdaki soruları okuduğunuz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Metin ile Ali, hafta sonu nereye gidecek?
   .....
2. Metin ile Ali, nerede buluşacak?
   .....
3. Sosyal faaliyetlerin insana ne gibi faydaları vardır?
   .....
4. Metin ile Ali'nin gittiği müze hangi bölümlerden oluşuyor?
   .....
5. Müzede Metin'in ilgisini hangi bölüm çekiyor?
   .....

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: Şehrinizde müze var mı? Varsa ne tür bir müze var?
B: Evet, şehrimizde Etnografya müzesi var.
Uygulama
.....

2
A: Bu hafta sinemalarda hangi film oynuyor?
B: Bu hafta sinemalarda "Hababam Sınıfı Askerde" adlı film oynuyor.
Uygulama
.....

3
A: Tiyatroya gider misiniz?
B: Ara sıra giderim.
Uygulama
.....

4
A: Hangi tür sosyal etkinliklere katılıyorsun?
B: Sinema, tiyatro ve spor gibi etkinliklere katılıyorum.
Uygulama
.....

5
A: Hiç seminere katıldın mı? Katıldıysan hangi seminere katıldın?
B: Evet, "Sigaranın Zararları" konulu seminere katıldım.
Uygulama
.....

6
A: Müzelerin kültürel hayata katkıları nelerdir?
B: Geçmiş kültürler hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlar.
Uygulama
.....

DİNLEME - ANLAMA

1. Dinleyiniz.

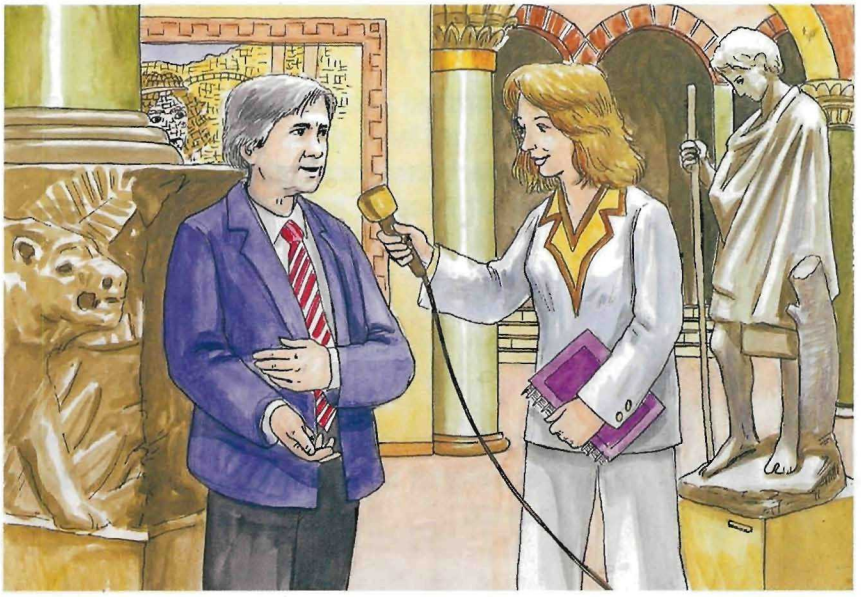

2. Tekrar dinleyiniz ve aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Gazeteci, müze müdürüyle Müzeler Haftası nedeniyle bir röportaj yapıyor.
2. ( ) Müzeler, eğitim ve öğretim kurumlarıdır.
3. ( ) Dünyadaki ilk müzelerin temeli, özel koleksiyonlara dayanır.
4. ( ) Dünyada ilk müzeler 18. yüzyılda kuruldu.
5. ( ) Müzeler, dünü bugüne; bugünü de yarına bağlayan bir köprü gibidir.

3. Aşağıdaki soruları dinlediğiniz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Müze müdürü, müzeleri neye benzetmektedir?
   .....
2. Müzelerin amacı nedir?
   .....
3. Tarihte ilk müzeler nasıl kurulmuştur?
   .....
4. Müzelerde neler sergilenir?
   .....

KONUŞMA

1. Aşağıdaki diyaloğu tekrarlayınız.

A : Pazar günü bir planın var mı?
B : Hayır, yok.
A : Benimle tiyatroya gelir misin?
B : Evet, gelirim. Saat kaçta buluşalım?
A : Saat 16:30'da.
B : Hangi oyun oynayacak?
A : Lüküs Hayat

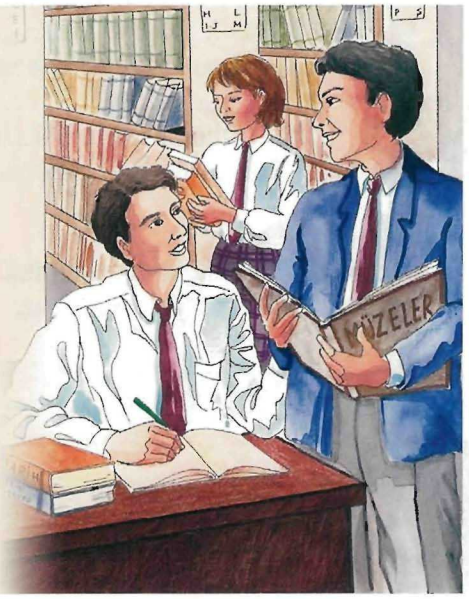

2. Aşağıdaki bilgilerden faydalanarak örnekteki gibi yeni diyaloglar kurunuz.

1. A: ..... günü bir programın var mı?
   B: .....
   A: .....?
   B: Olabilir. Saat kaçta gidelim?
   A: Saat 17:30'da
   B: Hangi film oynayacak?
   A: Milyon Dolarlık Bebek.

2. A: ..... günü bir programın var mı?
   B: .....
   A: Benimle fuara gelir misin?
   B: .....?
   A: Saat 15:00'te.
   B: Fuarda neler var?
   A: En yeni çıkan elektronik ürünlerin tanıtımı var.

YAZMA

1. Sınıfınızdaki arkadaşlarınız derslerden sonra ya da tatillerde daha çok hangi sosyal aktivitelere (seminer, konferans, spor, gezi...) katılır? Bununla ilgili bir paragraf yazınız.

.....
.....
.....
.....

2. Ülkenize gelen yabancı turistlere nereleri gezmelerini tavsiye edersiniz? Özellikleriyle yazınız.

.....
.....
.....
.....

3. Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.

1. Hafta sonu babamla müzeye gideceğim.
   .....
2. İlk müzeler 18. yüzyılda kuruldu.
   .....
3. Şehrimizde ünlü bir arkeoloji müzesi var.
   .....
4. Bazı insanlar çok sosyaldir.
   .....
5. Okulumuzda "Kültür ve Medeniyet" konulu bir konferans verilecek.
   .....

4. Bulunduğunuz şehirdeki bir müzeyi ya da tarihî bir yeri anlatınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

TAMAMLAYICI BİLGİLER

arkeoloji : Tarih öncesi ve eski çağlardan kalma eserleri tarih ve sanat bakımından inceleyen bilim

müze : Sanat ve bilim eserlerinin veya sanat ve bilime yarayan nesnelerin saklandığı, halka gösterilmek için sergilendiği yer veya yapı

fuar : Belli zamanlarda, belli yerlerde ticarî mal sergilemek için açılan büyük sergi

sempozyum : Belli bir konuda düzenlenen oturum veya seminer, bilgi şöleni

konferans : Dinleyicilere bilim, sanat, edebiyat gibi bir konuda bilgi vermek için yapılan konuşma

Kısa Çizgi

1. Satır sonuna sığmayan kelimeleri dil bilgisi kurallarına uygun biçimde ayırmak için kullanılır.
2. Dil bilgisinde kökleri ve ekleri ayırt etmek için kullanılır: gel-
3. İki veya daha çok millet, ülke, dil vb. arasındaki bağı göstermek için kullanılır: Türk-Alman ilişkilleri...
4. İki ya da daha çok özel ad arasındaki bağı göstermek için kullanılır: Konya-Aksaray kara yolu
5. İki veya daha çok sayı arasındaki bağı (süre bakımından) belirtmek için kullanılır: 2005-2006 Öğretim Yılı

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki kelimeleri eşleştiriniz.

1. müze	a. film
2. kütüphane	b. kitap
3. sinema	c. tarihî eser
4. tiyatro	d. oyun
5. sempozyum	e. bilgilendirme

2. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Müzeler, sanat ve kültür merkezleridir.
2. ( ) Sinemada yeni çıkan filmleri seyredebilirsiniz.
3. ( ) Sempozyumlarda cambazlar akrobatik hareketler yapar.
4. ( ) Konferanslar, herhangi bir konuda bilgi vermek için yapılan toplantılardır.
5. ( ) Kütüphaneler, öğrencilerin vazgeçemeyecekleri yerlerdir.

3. Aşağıdaki cevaplara uygun sorular yazınız.

1. .....?
   Evet, müzeye gitmekten hoşlanırım.
2. .....?
   Hayır, konferansa gitmekten pek hoşlanmam.
3. .....?
   Hayır, bütün insanlar sosyal değildir.
4. .....?
   Hayır, sık sık tiyatroya gitmem.
5. .....?
   Arkeoloji müzesinde tarih öncesinden kalma eserler sergilenir.

4. Aşağıdaki cümleleri verilen kelimelerle tamamlayınız.

konferans / kütüphane / seminer/ müze / basın toplantısı

1. Şehrimizde tarihî eserlerin sergilendiği iki tane ..... var.
2. Ünlü yazar Osman Müftüoğlu hafta sonu beslenme konulu bir ..... verecek.
3. Hafta sonu "ekonomi" konusunda ..... de araştırma yapacağım.
4. Cuma günü öğleden sonra, "Yabancı Dil Öğrenme Teknikleri" konulu bir ..... katılacağım.
5. Teknik direktör Şenol Güneş maçtan sonra ..... düzenledi.

5. Aşağıdaki sorulara "evet" ya da "hayır" şeklinde cevap veriniz.

1. ( ) Şehrinizde arkeoloji müzesi var mı?
2. ( ) Şehrinizde tiyatro var mı?
3. ( ) Şehrinizde sinema var mı?
4. ( ) Şehrinizde kütüphane var mı?
5. ( ) Şehrinizde sirk var mı?
6. ( ) Şehrinizde lunapark var mı?
7. ( ) Şehrinizde kale var mı?
8. ( ) Şehrinizde saat kulesi var mı?
9. ( ) Şehrinizde stadyum var mı?
10. ( ) Şehrinizde kapalı spor salonu var mı?

MÜZEYE GİDELİM Mİ?

PROJE ÖDEVİ

Şehrinizde müze var mı? Müzeye ait resimler bulup bu müzeyi resimleriyle tanıtınız.

OYUN - EĞLENCE

Aşağıdaki kelimeleri tablodan bulunuz ve işaretleyiniz.

S	E	N	A	H	P	Ü	T	Ü	K
A	S	İ	G	R	E	S	İ	R	K
A	T	R	E	K	A	İ	Y	E	A
T	A	E	Z	R	B	N	A	S	L
K	D	N	İ	A	C	E	T	N	E
U	Y	İ	M	P	D	M	R	O	E
L	U	M	L	A	E	A	O	K	Z
E	M	E	K	N	F	G	H	I	Ü
S	N	S	F	U	A	R	İ	J	M
İ	İ	J	O	L	O	E	K	R	A

stadyum	sirk	arkeoloji	gezi
saat kulesi	kütüphane	fuar	seminer
kale	sinema	sergi	
lunapark	tiyatro	konser	

KONU 8

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler			Fiiller	
akrobasi	konser	sanat	buluşmak	sunmak
etnografya müzesi	kültür	sirk	düzenlemek	tanıtmak
faaliyet	kültür merkezi	sosyal faaliyet	katılmak	ziyaret etmek
koleksiyon	milattan önce	tarihî eser	sergilemek	
konferans	milattan sonra	tiyatro	seyretmek	

DİL BİLGİSİ

ZARF-FİİLLER 2

Yapılışı: Fiil+Zarf-fiil ekleri

Zarf-fiil ekleri:

-ken; -madan, -meden; -alı, -eli; -dıkça, -dikçe, -dukça, -dükçe, -ar, -er ... -maz, -mez

Örnek:

Trafikte seyrederken trafik işaretlerine uymalıyız.
Otomobiline bakım yaptırmadan yola çıkma.
Trafik gittikçe yoğunlaşıyor.
Onu görmeyeli çok değişmiş.
Yüksel Bey'i görür görmez tanıdım.

9 CEP TELEFONUNUN FİYATI NE KADAR?

KELİMELER

1. Resimlere bakarak dinleyiniz.

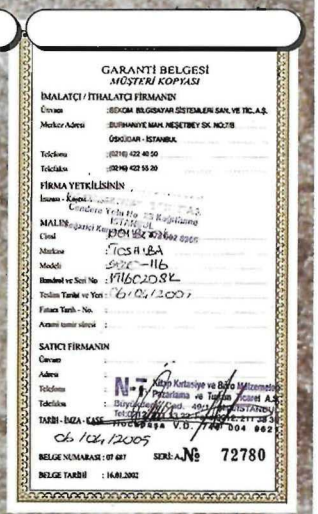

GARANTİ BELGESİ
MÜŞTERİ KOPYASI

İMALATÇI / İTHALATÇI FİRMANIN
Ünvanı : SEKOM BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ SAN. VE TİC. A.Ş.
Merkez Adresi : SUFHANİYE MAH. NEŞETİBEY SK. NO:7/B
ÜSKÜDAR - İSTANBUL
Telefonu : (0216) 422 40 50
Telefaksı : (0216) 422 55 20

FİRMA YETKİLİSİNİN
İsmi - Kaşesi :

MALIN
Cinsi :
Markası : TOSHIBA
Modeli : 5000-116
Bandrol ve Seri No : 91160208K
Teslim Tarihi ve Yeri : 06/04/2005
Fatura Tarih - No. :
Azami tamir süresi :

SATICI FİRMANIN
Ünvanı :
Adresi :
Telefonu :
Telefaksı :
TARİH - İMZA - KAŞE : 06/04/2005
BELGE NUMARASI : 07 687 SERİ: A № 72780
BELGE TARİHİ : 16.01.2002

2. Dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.

beyaz eşya mağazası
mobilya mağazası
teknik servis
araba galerisi
döviz bürosu
altın
demir para
garanti belgesi
kredi kartı
kâğıt para
saatçi
elektronik eşya mağazası

3. Resimlere bakarak dinleyiniz.

4. Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.

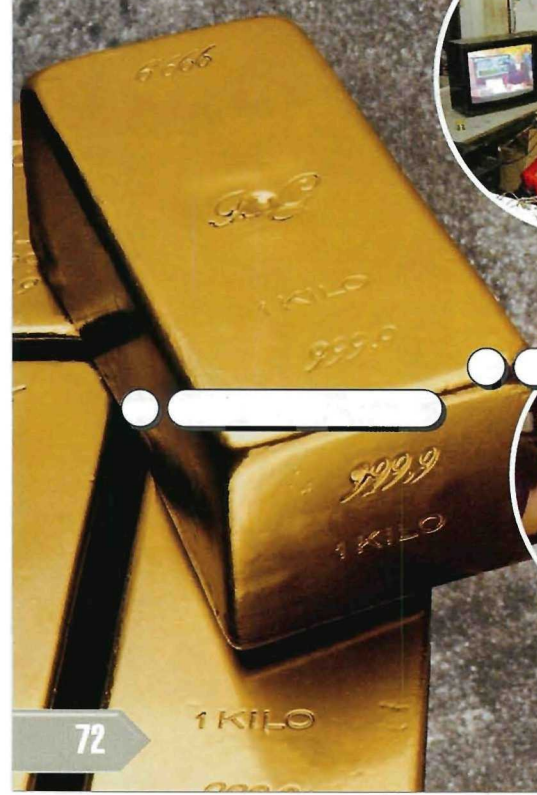

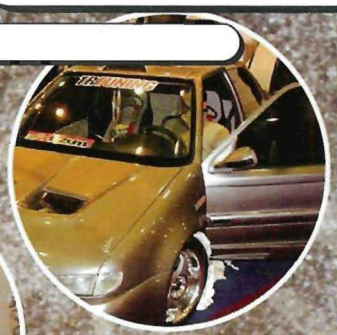

KONU 9

OKUMA - ANLAMA

BEYAZ EŞYA MAĞAZASINDA

1. Aşağıdaki diyaloğu okuyunuz.

Satıcı : Buyurun efendim, ne arzu etmiştiniz?
Müşteri : Buzdolabı ve televizyon reyonunuzu gezebilir miyim?
Satıcı : Memnuniyetle. Bu ay kampanya dolayısıyla Vestel ürünlerinde indirimli satışlarımız başladı.
Müşteri : 72 ekran televizyonların fiyatı ne kadar?
Satıcı : Peşin mi almak istersiniz, taksitli mi?
Müşteri : Hem peşin hem de taksitli fiyatını öğrenmek istiyorum.
Satıcı : Peşin alırsanız 650, taksitli alırsanız 720 lira olur.
Müşteri : Kaç taksit?
Satıcı : Kredi kartına biri peşin dokuz taksit. Ayda 80 lira.
Müşteri : Garantisi var mı?
Satıcı : Tabi ki. 2 yıl garanti veriyoruz. Ayrıca eve teslim ve servis hizmetimiz var.
Müşteri : Şu buzdolabı ne kadar?
Satıcı : Onu da kredi kartına 9 taksitle size 850 liraya veririm. Peşin alırsanız 770 lira olur.
Müşteri : Özellikleri nelerdir?
Satıcı : 512 litre iç hacmi var. Derin donduruculu ve çift kapılı. Ayrıca 2 yıl garantisi var. Düşük enerjiyle çalışır.
Müşteri : O hâlde şu buzdolabını ve televizyonu alıyorum. Buyurun kredi kartım.
Satıcı : Şuraya bir imza atar mısınız lütfen! Buzdolabı ve televizyonunuz en geç iki saat içerisinde adresinize teslim edilecek. Adresiniz?
Müşteri : Huzur sitesi, 2. Blok, Nu:16 Üsküdar.
Satıcı : Tamam efendim. Hemen arabaya yükletiyorum.
Müşteri : Bekliyorum. Hayırlı işler.
Satıcı : İyi günlerde kullanın. Güle güle efendim.

2. Okuduğunuz diyaloğa göre aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Müşteri, Huzur Sitesi'nde oturuyor.
2. ( ) Müşteri, eşyaları evine kendisi taşıyor.
3. ( ) Müşteri, hem buzdolabı hem televizyon alıyor.
4. ( ) Müşteri, eşyaları peşin parayla satın alıyor.
5. ( ) Buzdolabının taksitli fiyatı 850 liradır.

3. Okuduğunuz diyaloğa göre aşağıdaki cümleleri uygun kelimelerle tamamlayınız.

1. Kredi kartına 9 ..... yapıyoruz.
2. ..... mi alacaksınız taksitli mi?
3. Televizyonun .....si var mı?
4. Buzdolabının ..... nedir?
5. İyi ..... kullanın!

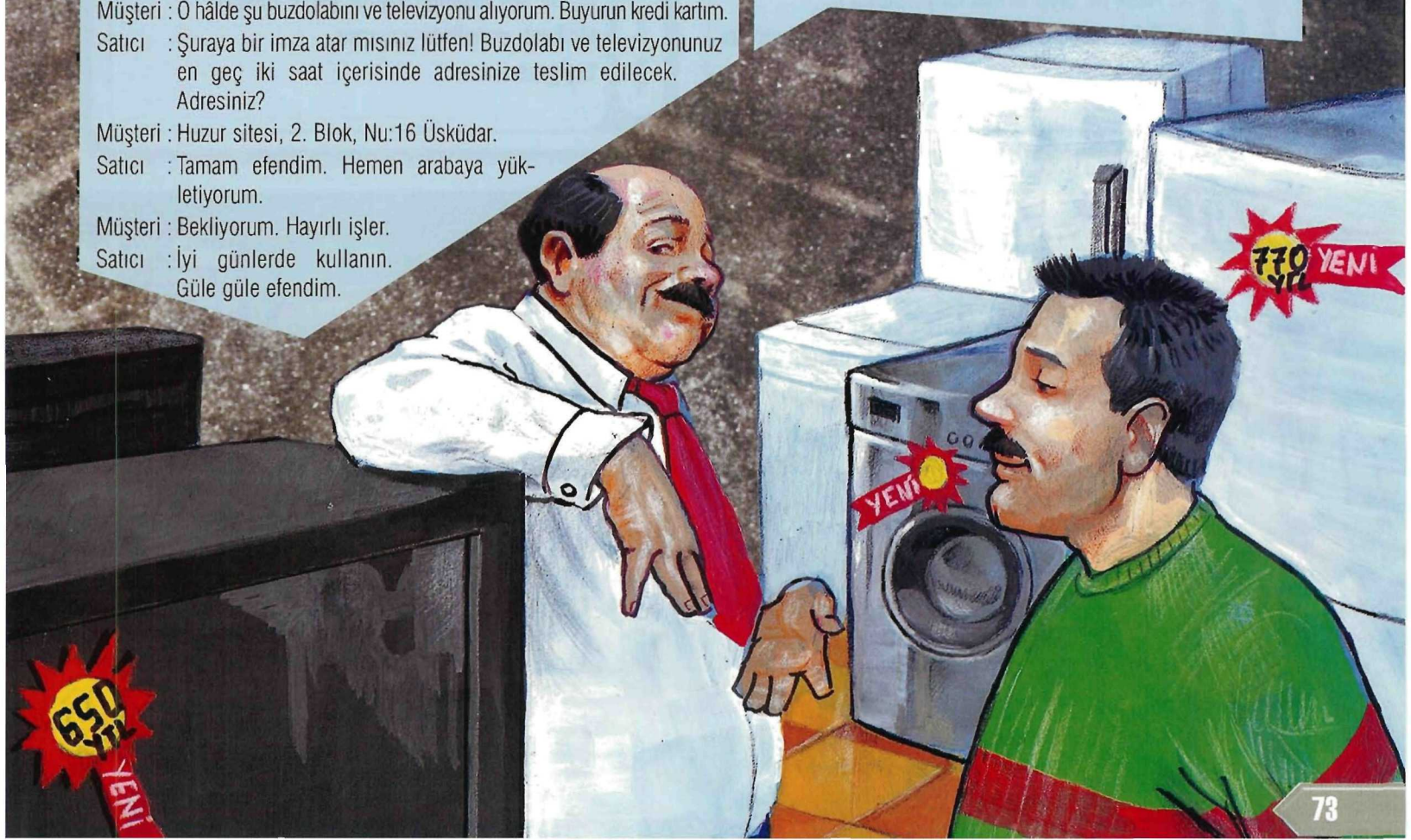

CEP TELEFONUNUN FİYATI NE KADAR?

4. Aşağıdaki soruları okuduğunuz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Müşteri, ne almak istiyor?
   .....
2. Televizyonun peşin fiyatı ne kadar?
   .....
3. Buzdolabının garantisi var mı?
   .....
4. Buzdolabının özellikleri nelerdir?
   .....
5. Müşteri, beyaz eşya mağazasından ne aldı?
   .....

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: Babanız alışverişleri peşin mi taksitli mi yapar?
B: Hem taksitli hem de peşin yapar.
Uygulama
.....

2
A: Ne almak istiyorsunuz?
B: Elektrik süpürgesi almak istiyorum.
Uygulama
.....

3
A: Nasıl bir teyp almak istiyorsunuz?
B: Çift kasetli, CD çalarlı bir teyp almak istiyorum.
Uygulama
.....

4
A: Sizce teknolojinin faydaları nelerdir?
B: Yaşamı kolaylaştırır.
Uygulama
.....

5
A: En son ne zaman ve nerede döviz bozdurdun?
B: En son iki hafta önce bankada döviz bozdurdum.
Uygulama
.....

6
A: Bir şey alırken pazarlık yapar mısın?
B: Evet, genellikle yaparım.
Uygulama
.....

DİNLEME - ANLAMA

1. Dinleyiniz.

2. Tekrar dinleyiniz ve doğru kelimeye "✔" işareti koyunuz.

1. Affedersiniz, ☐ döviz / ☐ para kurlarını öğrenebilir miyim?
2. ☐ Ne kadar / ☐ Kaç para bozduracaksınız?
3. Avro ☐ 1.75 / ☐ 1.3 liradır.
4. 100 Avro ve ☐ 200 dolar / ☐ 100 dolar bozdurmak istiyorum.
5. Buyurun ☐ 350 / ☐ 305 liranız. Lütfen paralarınızı sayınız!

3. Dinlediğiniz diyaloğa göre aşağıdaki cevaplara uygun sorular yazınız.

1. .....?
   100 dolar bozduracağım.
2. .....?
   Avro 1.75 lira.
4. .....?
   Avro ve dolar bozdurmak istiyorum.
5. .....?
   100 Avro, 170 lira yapıyor.

KONUŞMA

1. Aşağıdaki diyaloğu tekrarlayınız.

A : Affedersiniz, bu teybin fiyatı ne kadar?
B : 150 Lira.
A : Döviz alıyor musunuz?
B : Evet, alıyoruz.
A : Dolar ne kadar?
B : 1 Dolar 1,3 lira.
A : Kaç dolar vermem gerekiyor?
B : 115 dolar verseniz yeteri.

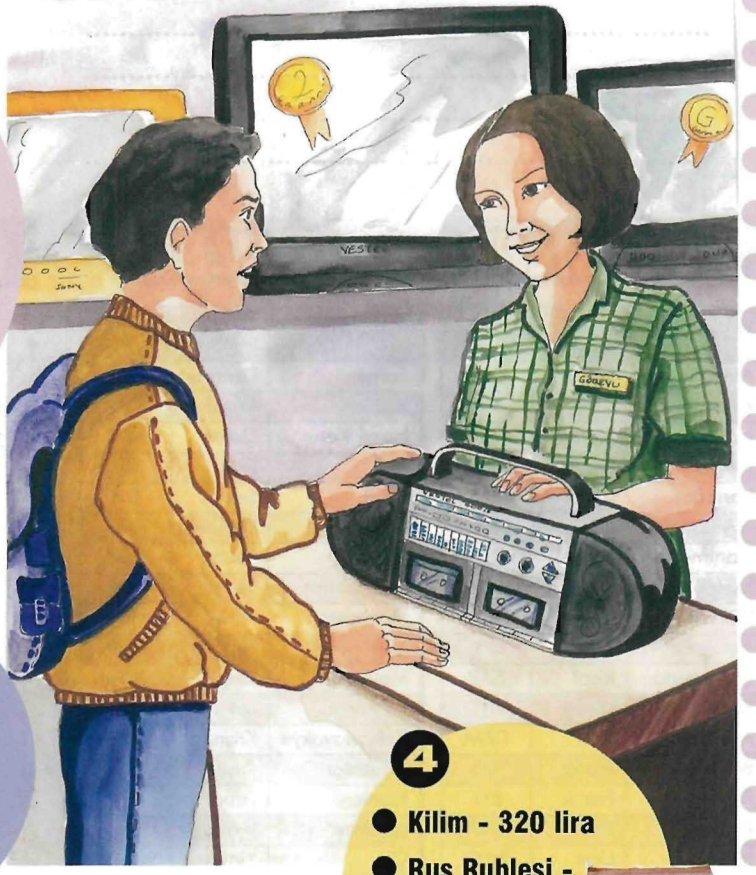

2. Aşağıdaki bilgilerden faydalanarak örnekteki gibi yeni diyaloglar kurunuz.

2
- **Cep telefonu - 450 lira**
- **Japon Yeni - 1.25 lira**
- **360 Japon Yeni**

1
- **Fotoğraf Makinesi - 240 lira**
- **Avro - 1.75 lira**
- **137 Avro**

3
- **Dizüstü Bilgisayar - 1800 lira**
- **İngiliz Sterlini - 2.5 lira**
- **720 İngiliz Sterlini**

4
- **Kilim - 320 lira**
- **Rus Rublesi - 0.05 lira**
- **6400 Ruble**

CEP TELEFONUNUN FİYATI NE KADAR?

YAZMA

1. Alışverişlerde nelere dikkat edilmelidir? Bir paragraflık yazı yazınız.

.....

.....

.....

.....

2. Elektronik eşya mağazasında müşteri ile satıcı arasında geçen bir diyalog yazınız.

.....

.....

.....

.....

3. Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.

1. Nereden döviz bozdurabilirim?

   .....

2. Satışlarınız peşin mi taksitli mi?

   .....

3. Döviz kurlarını öğrenebilir miyim?

   .....

4. Teybin kaç yıl garantisi var?

   .....

5. Nakit mi kredi kartıyla mı ödeyeceksiniz?

   .....

TAMAMLAYICI BİLGİLER

PARA BİRİMİ	Para Birimi	Kısaltma
Amerika	Dolar	USD
Avrupa	Avro	EUR
İngiltere	Sterlin	GBP
İsviçre	Frank	CHF
Kanada	Dolar	CAD
Avustralya	Dolar	AUD
Danimarka	Kron	DKK
İsveç	Kron	SEK
Norveç	Kron	NOK
Japonya	Yen	JPY
S. Arabistan	Riyal	SAR
Kuveyt	Dinar	KWD
Avusturya	Şilin	DEM
Belçika	Frank	ATS
Fransa	Frank	BEF
Hollanda	Florin	FRF
İtalya	Liret	NLG
İspanya	Peseta	ITL
Finlandiya	Markka	FIM
Yunanistan	Drahmi	GRD
Rusya	Ruble	RUR
Singapur	Dolar	SGD

PARA BİRİMİ	Para Birimi	Kısaltma
Suriye	Drahmi	GRD
Ürdün	Dinar	JOD
Hong Kong	Dolar	HKD
İran	Riyal	IRR
İsrail	Şekel	ILS
B. Arap E.	Dirhem	AED
İskoçya	Paunt	ISK
Bulgaristan	Leva	BGL
Macaristan	Forint	HUF
Mısır	Paunt	EGP
Malezya	Ringit	MYR
Romanya	Ley	ROL
Çekoslavakya	Kron	CSK
Hindistan	Rupi	INR
Kıbrıs	Paunt	CYP
Lübnan	Livres	LBP
Çin	Yinhang	CNY
Pakistan	Rupi	PKR
Tunus	Dinar	TND
Arnavutluk	Leke	
Makedonya	Dinar	
Türkiye	Lira	TL

Uzun Çizgi

1. Yazıda konuşmaları göstermek için kullanılır.
2. Karşılıklı konuşma şeklinde olmayan sözler de konuşma çizgisi ile verilebilir:
   Öğretmenin yanına sokuldu:
   – Bana izin verir misiniz, dedi.

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki kelimeleri eşleştiriniz.

1. televizyon	a. saatçi
2. saat	b. döviz bürosu
3. döviz	c. elektronik eşya mağazası
4. altın	d. kuyumcu
5. kitap	e. kırtasiye

2. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Servisi ve garantisi olan mallar alınmamalıdır.
2. ( ) Kaliteli malı değil, ucuz malı tercih etmek gerekir.
3. ( ) Son kullanım tarihi geçmiş mallar alınmamalıdır.
4. ( ) İhtiyaçlar aile bütçesine göre planlanmalıdır.
5. ( ) Bir malı alırken dış görünüşüne bakmak gerekir.

3. Aşağıdaki cevaplara uygun sorular yazınız.

1. .....?
   Ütünün peşin fiyatı 50 liradır.
2. .....?
   Hayır, indirimli satışlarımız başlamadı.
3. .....?
   Satışlarımız sadece peşindir.
4. .....?
   Evet, televizyon çok pahalı.
5. .....?
   Hayır, bu ürünün garantisi yok.

4. Aşağıdaki soruları kendinize göre cevaplayınız.

1. Bir malı alırken nelere dikkat etmeliyiz?
   .....
2. Alışverişte reklâmların etkisinde kalır mısınız?
   .....
3. Alacağınız malın fiyatını araştırır mısınız?
   .....
4. Bilinçli bir tüketici misiniz?
   .....
5. Alışverişlerinizi peşin mi, taksitli mi yapıyorsunuz?
   .....

5. Aşağıdaki cümleleri verilen kelimelerle tamamlayınız.

kullanma / zor / kâr / bozuk / garanti / zam / etiket

1. Reklâmların amacı, tanıtılan malı çok satmak ve ..... etmektir.
2. Bilinçli bir tüketici, hatalı ve ..... malları satın almaz.
3. Aile bütçemizi düşünmeden alışveriş yapmak, bizi ..... duruma düşürür.
4. Yiyecek maddeleri alırken tazeliğine, temizliğine, üretim ve son ..... tarihlerine bakmalıyız.
5. Elektronik eşyaları satın alırken ..... belgesini de almalıyız.
6. Bir malın fiyatının artmasına ..... denir.
7. Bir malın tür, miktar, fiyat gibi özelliklerini belirtmek için üzerine konulan kâğıda ..... denir.

6. Aşağıdaki anket sorularını kendinize göre işaretleyiniz. (✓)

1. Aileniz, tasarruflarını aşağıdakilerden hangisiyle değerlendiriyor?

1. Borsa	☐	5. Arsa, konut	☐
2. Döviz	☐	6. Araba	☐
3. Banka	☐	7. Ev	☐
4. Altın	☐	8. Diğer	☐

2. Babanızın çalıştığı alan aşağıdakilerden hangisidir?

1. Sanayi	☐	7. Borsa	☐
2. Ticaret	☐	8. Tekstil	☐
3. Finans	☐	9. Mobilya	☐
4. Dış ticaret	☐	10. Tarım	☐
5. İnşaat	☐	11. Diğer	☐
6. Turizm	☐		

7. Aşağıdaki kelimeleri eşleştiriniz.

1. Ruble	a. Kuveyt
2. Liret	b. Avusturya
3. Dinar	c. Rusya
4. Şilin	d. Avrupa Birliği
5. Avro	e. İtalya

8. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Döviz, bankalarda veya döviz bürolarında bozdurulabilir.
2. ( ) Avro, Avrupa Birliği'nin para birimidir.
3. ( ) Florin, İngiltere'nin para birimidir.
4. ( ) Her ülkenin bir para birimi vardır.
5. ( ) İspanya'nın para birimi dolardır.

9. Aşağıdaki soruları kendi ülkenize göre cevaplayınız.

1. Ülkenizin para birimi nedir?
   .....
2. Ülkenizde en çok kullanılan para hangisidir?
   .....
3. Ülkenizde döviz nerelerde bozdurulur?
   .....
4. Ülkenizde en değerli para hangisidir?
   .....
5. Ülkenizde altın önemli bir yatırım aracı mıdır?
   .....

10. Aşağıdaki cevaplara uygun sorular yazınız.

1. .....?
   Hayır, dolar değil, dinar bozdurmak istiyorum.
2. .....?
   Yen, Japonya'nın para birimidir.
3. .....?
   Evet, geçen hafta döviz bozdurdum.
4. .....?
   Bir florin 0,54 liradır.
5. .....?
   Banka, 500 metre ileride sol tarafta.

11. Aşağıdaki diyaloğu sıralayınız.

- ☐ Ruble
- ☐ Buyurun
- ☐ Ne kadar bozdurmak istiyorsunuz?
- ☐ İyi günler.
- ☐ Dövizin cinsi nedir?
- ☐ Döviz bozdurmak isitiyorum.
- ☐ 2000 ruble bozdurmak istiyorum.

12. Aşağıdaki cümleleri verilen kelimelerle tamamlayınız.

saymak / incelemek / düşmek / yükselmek / harcamak / bozdurmak

1. Para ..... için döviz bürosuna gittim.
2. Buyrun gazetedeki döviz kurlarını .....
3. Serbest piyasada bugün dolar çok .....
4. Eyvah! Dolar bugün çok ....
5. Tatilde çok para ....
6. Görevli, lütfen paranızı ...., dedi.

PROJE ÖDEVİ

Aşağıdaki serbest piyasa döviz kurlarını inceleyiniz. Siz de ülkenizdeki döviz kurlarını verilen tabloya yazınız.

SERBEST PİYASA DÖVİZ KURU

	DÖVİZİN CİNSİ	ALIŞ	SATIŞ	ALIŞ	SATIŞ
TL/USD	1 ABD DOLARI	1.3828	1.3926		
TL/AUD	1 AVUSTRALYA DOLARI	1.0634	1.0818		
TL/DKK	1 DANİMARKA KRONU	0.24008	0.24199		
TL/EUR	1 EURO	1.7886	1.8012		
TL/GBP	1 İNGİLİZ STERLİNİ	2.5897	2.6089		
TL/CHF	1 İSVİÇRE FRANGI	1.1497	1.1605		
TL/SEK	1 İSVEÇ KRONU	0.19480	0.19742		
TL/CAD	1 KANADA DOLARI	1.1376	1.1514		
TL/KWD	1 KUVEYT DİNARI	4.6284	4.8322		
TL/NOK	1 NORVEÇ KRONU	0.21710	0.21922		
TL/SAR	1 SUUDİ ARABİSTAN RİYALİ	0.36732	0.37355		
TL/JPY	100 JAPON YENİ	1.2842	1.3025		
TL/BGL	1 BULGAR LEVASI	0.85956	0.96930		
TL/SYP	1 SURİYE LİRASI	0.02119	0.03178		
TL/JOD	1 ÜRDÜN DİNARI	1.8341	2.0682		
TL/ILS	1 YENİ İSRAİL ŞEKELİ	0.30868	0.32451		
TL/IRR	100 İRAN RİYALİ	0.01246	0.01870		
TL/ROL	100 RUMEN LEYİ	0.00461	0.00520		

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler		Fiiller
beyaz eşya	servis	bozdurmak
bozuk para	taksit	değer kaybetmek
döviz kuru	tüketici	düşmek
etiket	tüketim	harcamak
garanti	üretici	kâr etmek
indirim	üretim	para bozdurmak
kaliteli	zam	satın almak
kâr	zarar	tamir etmek
kredi kartı		tüketmek
nakit		üretmek
pazarlık		yükselmek
peşin		zarar etmek

OYUN - EĞLENCE

Kutuda verilen kelimeden, kutunun dışına çıkmadan yeni kelimeler türetiniz.

		D	E	F	T	E	R

DİL BİLGİSİ

HİKÂYE BİRLEŞİK ZAMANI-1

1. Şimdiki Zamanın Hikâyesi

Yapılışı: Şimdiki zamanlı bir fiile ek-fiilin -di'li geçmiş zaman eki getirilerek yapılır.

Örnek: Gel-i-yor-du-nuz

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	Geziyordum	Gezmiyordum
Sen	Geziyordun	Gezmiyordun
O	Geziyordu	Gezmiyordu
Biz	Geziyorduk	Gezmiyorduk
Siz	Geziyordunuz	Gezmiyordunuz
Onlar	Geziyorlardı	Gezmiyorlardı

Örnek: Turistler İstanbul boğazında geziyorlardı.
Dün bu saatlerde kitap okuyordum.

2. Duyulan Geçmiş Zamanın Hikâyesi

Yapılışı: D. geçmiş zaman eki almış bir fiile ek-fiilin -di'li geçmiş zaman ekinin eklenmesiyle yapılır.

Örnek: Beğen-miş-ti-m

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	Söylemiştim	Söylememiştim
Sen	Söylemiştin	Söylememiştin
O	Söylemişti	Söylememişti
Biz	Söylemiştik	Söylememiştik
Siz	Söylemiştiniz	Söylememiştiniz
Onlar	Söylemişlerdi	Söylememişlerdi

Örnek: Bu kitabı geçen yıl okumuştuk.
Onu ilk gördüğümde tanımamıştım.

3. Geniş Zamanın Hikâyesi

Yapılışı: Geniş zaman eki almış bir fiile ek-fiilin -di'li geçmiş zaman ekinin getirilmesiyle yapılır.

Örnek: Gid-er-di-m

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	Giderdim	Gitmezdim
Sen	Giderdin	Gitmezdin
O	Giderdi	Gitmezdi
Biz	Giderdik	Gitmezdik
Siz	Giderdiniz	Gitmezdiniz
Onlar	Giderlerdi	Gitmezlerdi

Örnek: Bizim şehrimize çok turist gelirdi.
Eskiden konferansları sevmezdim.

4. Gelecek Zamanın Hikâyesi

Yapılışı: Gelecek zamanlı bir fiile ek-fiilin -di'li geçmiş zaman ekinin getirilmesiyle yapılır.

Örnek: İzle-y-ecek-tim

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	İzleyecektim	İzlemeyecektim
Sen	İzleyecektin	İzlemeyecektin
O	İzleyecekti	İzlemeyecekti
Biz	İzleyecektik	İzlemeyecektik
Siz	İzleyecektiniz	İzlemeyecektiniz
Onlar	İzleyeceklerdi	İzlemeyeceklerdi

Örnek: Dünkü maçı izleyecektim; fakat izleyemedim.
Onu oynatmayacaktık; ama mecbur kaldık.

10 EN ETKİLİ İLETİŞİM ARACI HANGİSİDİR?

KELİMELER

1. Resimlere bakarak dinleyiniz.

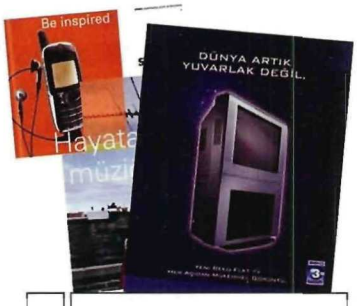

2. Tekrar dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.

telsiz	reklâm
bülten	film
dergi	radyo
çizgi film	belgesel
spor haberleri	gazete
haber	mizah

3. Resimlere bakarak dinleyiniz.

4. Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.

KONU 10

OKUMA - ANLAMA

1. Aşağıdaki diyaloğu okuyunuz.

GAZETE MERAKLILARI

Bülent Bey ve eşi Neşe Hanım, pazar günlerini kendilerine ayırır. Onların en çok hoşlandıkları şey gazete okumaktır. Bu sebeple Bülent Bey pazar sabahı hemen hemen bütün gazeteleri alır. Onlar birbirlerine ilginç gördükleri haberleri okurlar. Bu pazar gazetelerdeki en ilginç haberler şöyle:

Bülent Bey : Bir Avustralyalı, benzin alırken ağzındaki sigarayı deponun içine düşürdü. Meydana gelen patlamayla, dalgın adam 3-4 metre uçtu.

Neşe Hanım : İngiltere'de hırsızlar tarafından elleri kolları bağlanan postacı, burnuyla telefon ederek polisi aramayı başardı.

Bülent Bey : İthal ineklerin midelerinde çok sayıda çivi olduğu belirlendi. Köylüler çivilerin ineklere zarar vermemesi için hayvanlara mıknatıs yutturdu.

Neşe Hanım : Muş'un Varto ilçesinde oturan Nazan Özcan, 1960 yılından beri aldığı günlük gazeteleri saklayıp 40 bin gazetelik bir arşiv oluşturdu.

Bülent Bey : Brazilya'nın Salvador kentinde 1966 yılında kamyonunun kontrolünü kaybeden bir sürücü, Cristina Costa adlı bir vatandaşın evine çarptı. Bu olaydan tam 23 yıl sonra aynı sürücü, yine kamyonla Cristina Costa'nın evine çarptı.

Neşe Hanım : Türkiye yarın akşamdan itibaren Balkanlardan gelen soğuk ve karlı bir havanın etkisine girecek. Hava sıcaklığı, başta Trakya olmak üzere Marmara ve Batı Karadeniz Bölgelerinde 8-10 derece azalacak.

Bülent Bey : İngiltere'nin güçlü ekiplerinden Chelsea Şampiyonlar Ligi'nde Barcelona'yı eledi.

2. Aşağıdakilerden hangileri okuduğunuz haberlerle ilgili değildir? (✓) işareti koyunuz.

1. ☐ Bir Avustralyalı benzin alırken ağzındaki sigarasını deponun içine düşürdü.
2. ☐ İngiltere'de polis tarafından yakalanan hırsız hapse atıldı.
3. ☐ Arjantin'de korkunç bir uçak kazası meydana geldi.
4. ☐ Türkiye yarın akşamdan itibaren soğuk ve karlı havanın etkisine girecek.
5. ☐ Galatasaray Şampiyonlar Ligi'nde tur atlayamadı.

3. Okuduğunuz haberlere göre aşağıdaki altı çizili kelimelere yönelik sorular yazınız.

1. .....?
İngiltere'nin güçlü ekiplerinden Chelsea Şampiyonlar Ligi'nde <u>Barcelona'yı</u> eledi.
2. .....?
Hava sıcaklıkları Marmara ve Karadeniz Bölgesinde <u>8-10 derece</u> azalacak.
3. .....?
Brezilya'da bir sürücü 23 yıl sonra aynı eve <u>ikinci defa</u> çarptı.
4. .....?
İthal ineklerin <u>midelerinde</u> çok sayıda çivi olduğu belirlendi.

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: Ne tür televizyon programlarından hoşlanıyorsunuz?
B: Kültür-sanat programlarından hoşlanıyorum.
Uygulama
.....

2
A: En beğendiğiniz televizyon programı hangisi?
B: En beğendiğim televizyon programı "Pazar Sohbeti"dir.
Uygulama
.....

3
A: Ne tür filmlerden hoşlanıyorsunuz?
B: Aksiyon ve macera filmlerinden hoşlanıyorum.
Uygulama
.....

4
A: Gazetenin hangi sayfası daha çok ilginizi çekiyor?
B: Gazetenin daha çok spor sayfası ilgimi çekiyor.
Uygulama
.....

5
A: Gazeteden başka yayın organı takip ediyor musunuz?
B: Evet, dergileri takip ediyorum.
Uygulama
.....

6
A: Hangi gazeteyi okuyorsunuz?
B: Tercüman gazetesini okuyorum.
Uygulama
.....

DİNLEME - ANLAMA

1. Dinleyiniz.

2. Tekrar dinleyiniz ve aşağıdaki test sorularını cevaplayınız.

1. Serkan, Orhan'ı .....
   A) futbol maçına davet ediyor.
   B) sinemaya davet ediyor.
   C) tiyatroya davet ediyor.
2. Bu hafta sinemada .....
   A) Kayıp Nişanlı adlı film oynuyor.
   B) Milyon Dolarlık Bebek adlı film oynuyor.
   C) Kayıp Balık Nemo oynuyor.
3. Kayıp nişanlı filminde .....
   A) 1. Dünya Savaşı anlatılıyor.
   B) bir bekleyiş ve umudun hikâyesi anlatıyor.
   C) bir milletin hikâyesi anlatılıyor.
4. Kayıp Nişanlı filmi .....
   A) Fransız yapımıdır.
   B) İngiliz yapımıdır.
   C) Fransa-ABD ortak yapımıdır.

3. Aşağıdaki soruları dinlediğiniz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Orhan'ın izleyeceği filmler nasıl olmalıdır?
.....
2. Kayıp Nişanlı filmi neyi anlatıyor?
.....
3. Kayıp Nişanlı filmi hangi ülke yapımı bir filmdir?
.....
4. Kayıp Nişanlı filmindeki kadın niçin yollara düşer?
.....

KONUŞMA

1. Aşağıdaki diyaloğu tekrarlayınız.

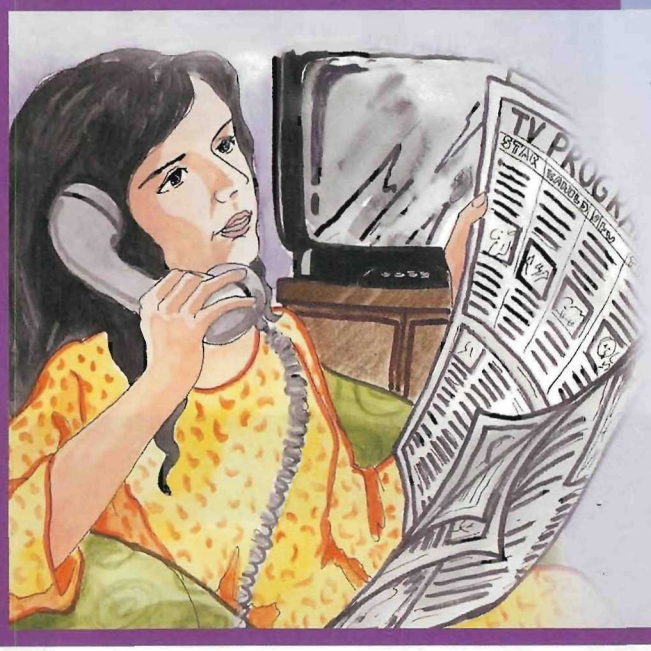

A : Bu akşam televizyonda ne izleyeceksin?

B : Bu akşam yarışma programı izleyeceğim.

A : Hangi kanalda?

B : Kanal D'de.

A : Saat kaçta?

B : Saat 9:45'te.

A : Yarışmanın adı ne?

B : Kim 500 Milyar ister?

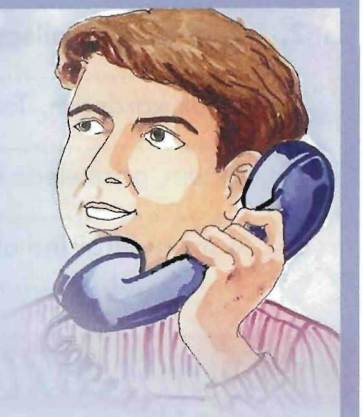

2. Aşağıdaki bilgilerden faydalanarak örnekteki gibi yeni diyaloglar kurunuz.

EN ETKİLİ İLETİŞİM ARACI HANGİSİDİR?

YAZMA

1. Bu akşam televizyonda haberleri izleyin. En önemli haberleri alt alta yazın.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....
9. .....
10. .....

2. Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.

1. Günde iki saat televizyon seyrederim.
   .....
2. Ayda bir defa ailecek sinemaya gideriz.
   .....
3. Küçük kardeşim, Tom ve Jerry'i çok sever.
   .....
4. Annem, gazetelerin kadın-aile sayfalarını okur.
   .....
5. Aksiyon dergisine aboneyim.
   .....

3. Aşağıdaki resme bakarak haberleşmenin tarihini anlatan bir yazı yazınız.

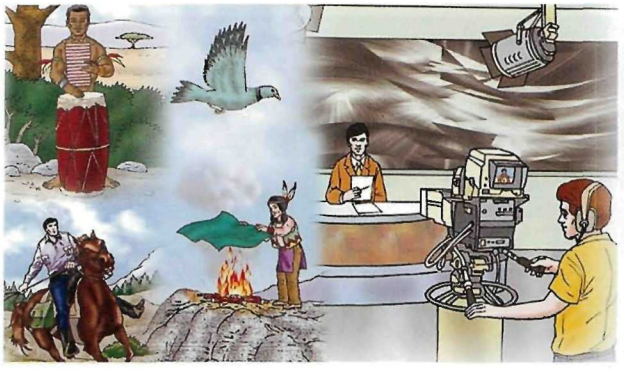

TAMAMLAYICI BİLGİLER

TELEVİZYON
- Sabah Programları
- Çizgi Film
- Dizi Film
- Sinema
- Haber
- Spor
- Tartışma

GAZETE
- Manşet
- Kültür Sanat
- İç Haberler
- Dış Haberler
- Spor Sayfası
- Bulmaca

RADYO
- Haber
- Müzik
- Sohbet
- Spor

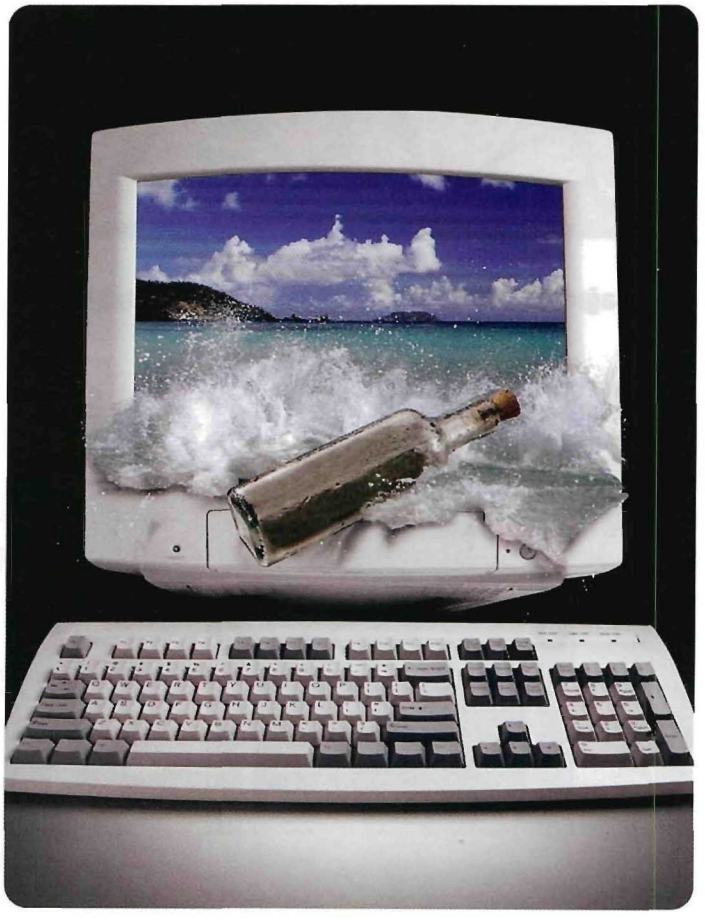

Tırnak İşareti “ ”

1. Bir metnin içinde başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözlerin başında ve sonunda kullanılır.
2. Başka bir kimseden veya yazıdan alınan sözler, orijinal biçimiyle olduğu gibi aktarılıyorsa tırnak içinde gösterilir.
3. Kitapların, edebiyat ve sanat eserlerinin, bilimsel yayınların, yazıların birkaç kelimeden oluşan başlıkları metin içinde genellikle tırnak içine alınır: “Çile”
4. Gazete ve dergi başlıkları tırnak içine alınmaz. Örn. Bu ayki Bilim ve Teknik'te güzel yazılar var.
5. Tırnak kullanılarak aktarılan bir sözün içinde aktarılan başka bir söz daha varsa, bu, tek tırnak içine alınır. Örnek: Gözlerini gözlerime dikerek: “Hani bana 'bir daha asla böyle bir şey yapmayacağım.' demiştiniz, ne oldu?” diye sordu.

KONU 10

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki kelimeleri eşleştiriniz.

1. gazete	a. belgesel izlemek
2. televizyon	b. müzik dinlemek
3. radyo	c. haber okumak
4. İnternet	d. mesaj göndermek

2. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Televizyon, görsel ve işitsel bir iletişim aracıdır.
2. ( ) Radyo, görsel bir iletişim aracıdır.
3. ( ) Dergi, günlük bir yayın organıdır.
4. ( ) Gazeteler, haber ve yorumlarla halkı aydınlatır.
5. ( ) Belgeseller, sadece insan hayatını anlatan haber programlarıdır.
6. ( ) Gazete, hem görsel hem de işitsel bir basın organıdır.
7. ( ) Gazeteler, sadece haber verir.
8. ( ) Gazetelerde günlük haberlerin yorumlandığı köşe yazıları vardır.
9. ( ) Gazete, genelde haftalık, dergi ise günlüktür.
10. ( ) Gazetelerde haber bulan kişilere "sunucu" denir.

3. Aşağıdaki test sorularını cevaplayınız.

1. **Çocuklar en çok hangi televizyon programını sever?**
   A) Tartışma programları B) Çizgi filmler
   C) Belgesel D) Haberler
2. **Doğayı ve hayvanların hayatını konu alan ilmî programlara ne ad verilir?**
   A) Haber programı B) Spor
   C) Reklâm D) Belgesel
3. **Tanıtım ve beğendirme amaçlı kısa filmlere ne denir?**
   A) Klip B) Haber
   C) Reklâm D) Belgesel
4. **Aşağıdakilerden hangisi farklıdır?**
   A) Spiker B) Muhabir
   C) Sunucu D) Ressam
5. **Aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**
   A) Televizyon bir eğlence aracıdır.
   B) Televizyon bir eğitim aracıdır.
   C) Televizyon sadece görsel bir iletişim aracıdır.
   D) Televizyon insanları dünyadaki gelişmelerden haberdar eder.

4. Aşağıdaki soruları kendinize göre cevaplayınız.

1. Günde kaç saat televizyon seyrediyorsunuz?
   .....
2. En beğendiğiniz televizyon programı hangisi?
   .....
3. Belgesel seyretmeyi sever misiniz? En çok hangi belgeseli seyrediyorsunuz?
   .....
4. En sevdiğiniz televizyon programcısı kim?
   .....
5. Dizi film takip ediyor musunuz? Hangi dizi filmi takip ediyorsunuz?
   .....

5. Aşağıdaki cevaplara uygun sorular yazınız.

1. .....?
   Annem, daha çok kadın programları seyreder.
2. .....?
   Kız kardeşim, futbol maçlarından hiç hoşlanmaz.
3. .....?
   Bu akşam CNN Türk'te "Soru Cevap" programını seyredeceğim.
4. .....?
   Tartışma programlarını çok ilginç bulmuyorum.
5. .....?
   En beğendiğim televizyon programcısı Taha AKYOL'dur.

6. Aşağıdaki tabloyu kendinize göre doldurunuz.

Hafta sonlarında neler yaparsınız?		Evet	Hayır
1	Televizyon seyrederim.		
2	Sinemaya giderim.		
3	Futbol oynarım.		
4	İnternette gezinirim.		
5	Müzeye giderim.		
6	Pikniğe giderim.		
7	Tenis oynarım.		
8	Ders çalışırım.		
9	Anneme babama yardım ederim.		
10	Konsere giderim.		

PROJE ÖDEVİ

1. İzlediğiniz bir filmi anlatınız.
2. Ülkenizde yayınlanan bir gazeteyi alınız. Önemli bulduğunuz bir haberi resimleriyle beraber anlatınız.

7. Aşağıdaki cümleleri verilen kelimelerle tamamlayınız.

manşet / yazar / reklam / muhabir / ajans

1. Haber toplama ve yayma işiyle uğraşan kuruluşa ..... denir.
2. Basın-yayın organlarına haber toplayan, bildiren veya yazan kişiye ..... denir.
3. Gazete veya dergilerde herhangi bir konuda yazı yazan kimseye ..... denir.
4. Bir ürünü tanıtmak veya satışı artırmak için yapılan işe ..... denir.
5. Gazetelerin ilk sayfalarının üst bölümlerinde büyük harflerle yazılan başlığa ..... denir.

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler		Fiiller
abone	işitsel	çekmek
ajans	klip	izlemek
basın-yayın	köşe yazısı	oynamak
başrol	manşet	röportaj yapmak
belgesel	muhabir	seyretmek
çizgi film	reklâm	sunmak
dergi	sunucu	takip etmek
dizi	tartışma	
görsel	yarışma	
haberleşme	yayın	
iletişim	yazar	

KONU 10

OYUN - EĞLENCE

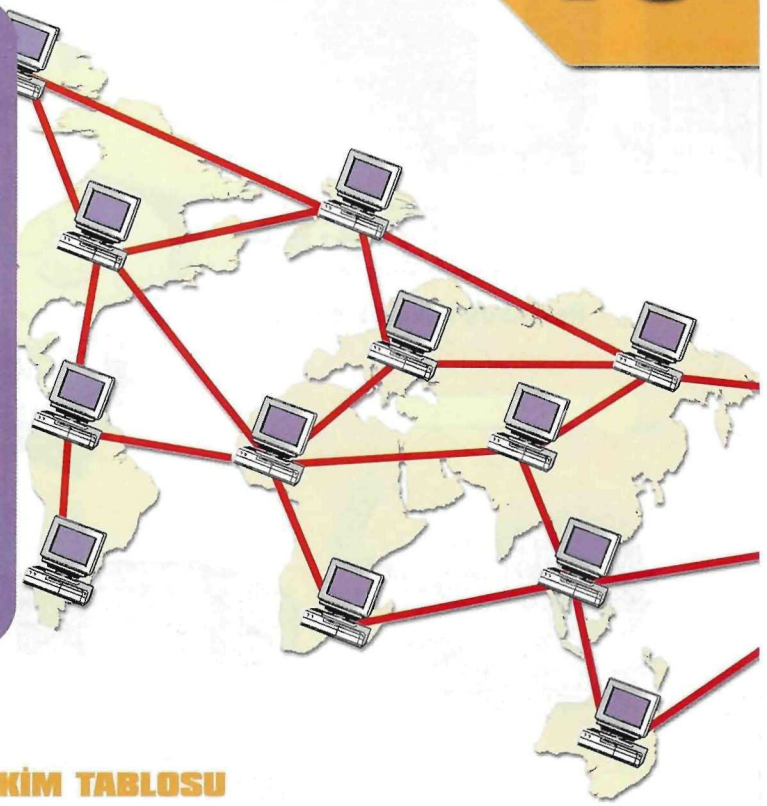

DİL BİLGİSİ

1. HİKÂYE BİRLEŞİK ZAMANI-2

1. Dilek-Şart Kipinin Hikâyesi

Yapılışı: Dilek-şart kipiyle çekimlenmiş bir fiile ek-fiilin -di'li geçmiş zaman ekinin getirilmesiyle yapılır.

Örnek: Öğren-se-y-di-k

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	Öğrenseydim	Öğrenmeseydim
Sen	Öğrenseydin	Öğrenmeseydin
O	Öğrenseydi	Öğrenmeseydi
Biz	Öğrenseydik	Öğrenmeseydik
Siz	Öğrenseydiniz	Öğrenmeseydiniz
Onlar	Öğrenselerdi	Öğrenmeselerdi

Örnek: Param olsaydı döviz alırdım.
Dolar almasaydım Euro alacaktım.

2. Gereklik Kipinin Hikâyesi

Yapılışı: Gereklik kipiyle çekimlenmiş bir fiile ek-fiilin -di'li geçmiş zaman ekinin getirilmesiyle yapılır.

Örnek: Satın almalı-y-dınız

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	Satın almalıydım	Satın almamalıydım
Sen	Satın almalıydın	Satın almamalıydın
O	Satın almalıydı	Satın almamalıydı
Biz	Satın almalıydık	Satın almamalıydık
Siz	Satın almalıydınız	Satın almamalıydınız
Onlar	Satın almalıydılar	Satın almamalıydılar

Örnek: Bu saatin fiyatını başka dükkânlardan araştırmalıydın.
Çok ucuz malları tercih etmemeliydik.

2. BELGİSİZ ZAMİRLER

- Herkes : İnsanlar için kullanılır.
- Hiç kimse : İnsanlar için kullanılır. "Herkes" zamirinin karşıtıdır.
- Birkaçı : İnsanlar ve nesneler için kullanılır.
- Hepsi : İnsanlar ve nesneler için kullanılır.
- Bazısı : İnsanlar, hayvanlar ve nesneler için kullanılır.

Örnek: Herkes beni dinlesin.
Bugün bahçede hiç kimse yok.
Elmaların birkaçını arkadaşına ver.
Sınıftaki öğrencilerin bazısı öğretmeni dinlemiyor.

11 TEKNOLOJİYİ TAKİP EDER MİSİNİZ?

KELİMELER

1. Resimlere bakarak dinleyiniz.

2. Tekrar dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.

bilgisayar	tarayıcı
CD rom	klavye
İnternet	faks
cep telefonu	kulaklık
fare	yazıcı
modem	bellek

3. Resimlere bakarak dinleyiniz.

4. Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.

OKUMA - ANLAMA

1. Aşağıdaki diyaloğu okuyunuz.

BİLGİSAYAR DERSİNDE

Öğretmen : Merhaba arkadaşlar. Bugünkü konumuz İnternet ve iletişim. İnternet, günümüzdeki en etkili iletişim araçlarından biridir. İnternet hakkında kim fikrini söyleyecek? Evet Bilal, seni dinliyoruz.

Bilal : Öğretmenim. Ateş, duman, güvercin... gibi ilkel iletişim araçlarından sonra İnternet iletişimi çok kolaylaştırmış.

Öğretmen : Çok haklısın Bilal. Ayşe sen neler söylemek istersin?

Ayşe : Telgraf, telefon, televizyon ve radyo haberleşmeyi daha da hızlandırdı. Şimdi de İnternet sayesinde tek bir tuşla bir mesajı yüzlerce insana anında ulaştırabiliriz.

Öğretmen : Arkadaşlar, biliyor musunuz, günümüzde tüm dünyayı saran İnternet ağının temeli Amerika ve Sovyet Rusya arasındaki rekabete dayanmaktadır. 1957 yılında Sovyetler Birliği uzaya Sputnik adlı uyduyu fırlattı. ABD de bilim ve teknolojiyi orduya en iyi şekilde uygulamak için ARPA projesini başlattı. Bu proje 1962 yılında ARPANET adını aldı. Böylece ilk bilgisayar ağı kurulmuş oldu. Yani İnternet kullanımı 1960'lı yıllarda başladı. 1990'larda İnternet kullanma sayısı katlanarak arttı. Ticari kurumlar, üniversiteler ve devlet kurumları bu gelişimi ortak uydurdu. Peki İnternetle neler yapabiliriz? Kim söyleyecek?

Cihan : İnternet insanoğluna sonsuz imkânlar sunar. Anında elektronik posta gönderebilir, sesli ve görüntülü sohbet yapabiliriz. Radyo ve televizyon yayınlarını izleyebiliriz. Dünyanın öbür ucundaki bir tanıdığımıza fotoğraf, doküman ve ses dosyası gönderebiliriz. Her türlü bilgiye kolaylıkla ulaşabiliriz.

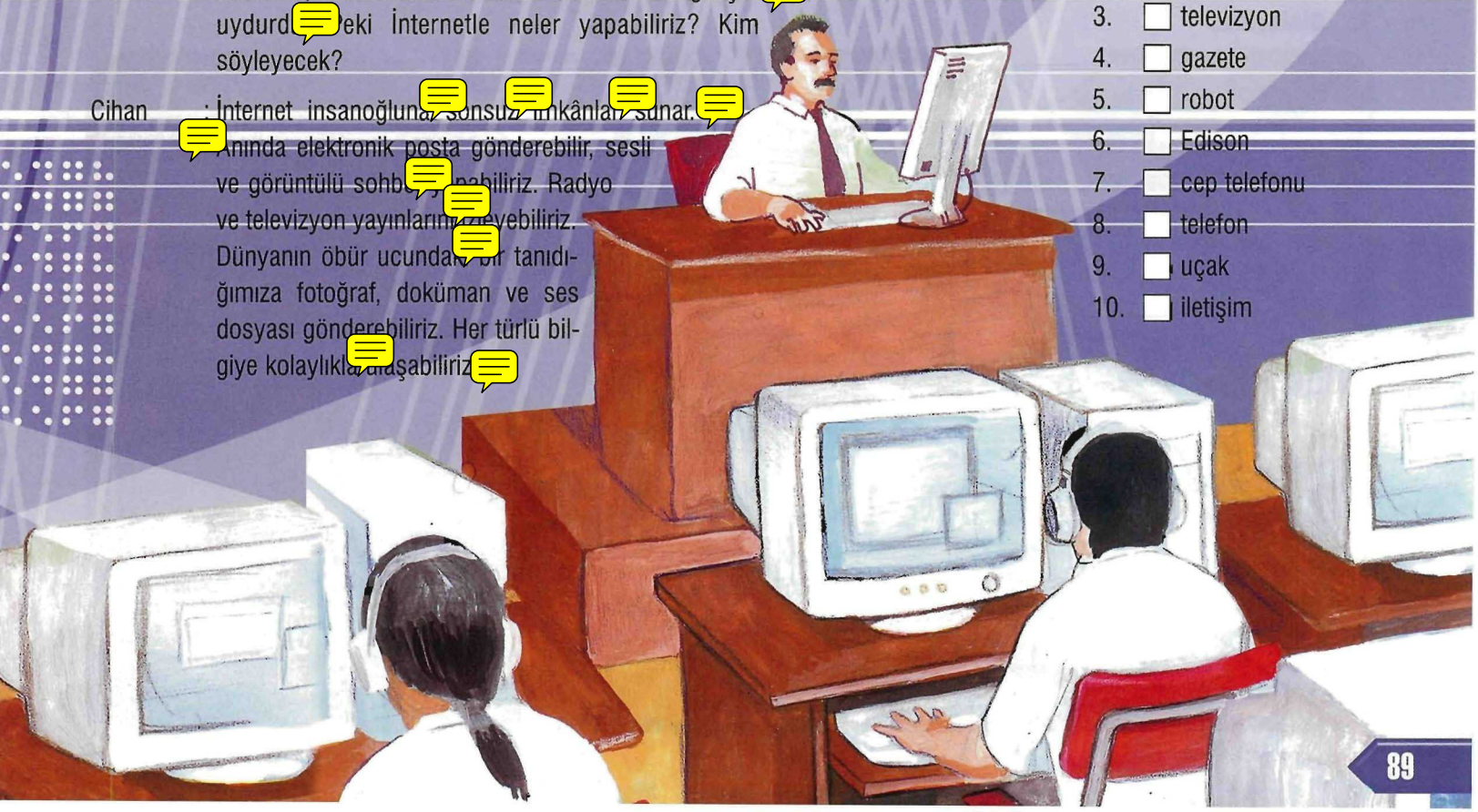

2. Okuduğunuz diyaloğa göre aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) İnternet, günümüzdeki en gelişmiş iletişim biçimidir.
2. ( ) Ateş, duman, güvercin... gibi araçlarla yapılan iletişim modern iletişimdir.
3. ( ) İnternette müzik dinleyebiliriz; film seyredebiliriz.
4. ( ) İnternet ağının temeli Amerika ve Sovyetler Birliği arasındaki rekabete dayanır.
5. ( ) İnternet dünyasındaki en önemli gelişmeler 1990 yılından sonra oldu.

3. Aşağıdaki kelimelerden hangileri okuduğunuz diyalogla ilgilidir? (✔) işareti koyunuz.

1. ☐ araba
2. ☐ elektronik posta
3. ☐ televizyon
4. ☐ gazete
5. ☐ robot
6. ☐ Edison
7. ☐ cep telefonu
8. ☐ telefon
9. ☐ uçak
10. ☐ iletişim

TEKNOLOJİYİ TAKİP EDER MİSİNİZ?

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: Elektronik posta adresiniz var mı?
B: Evet, elektronik posta adresim var.
Uygulama
.....

2
A: Teknolojinin sağladığı avantajlar nelerdir?
B: Zamandan tasarruf sağlar, işlerimizi daha kolay yapmamızı sa
Uygulama
.....

3
A: Bilgisayarda en çok hangi programı kullanıyorsun?
B: Microsoft Office ve Power Point programını kullanıyorum.
Uygulama
.....

4
A: En çok hangi siteler hoşuna gidiyor?
B: Oyun ve müzik siteleri hoşuma gidiyor.
Uygulama
.....

5
A: Sence teknolojideki en önemli yenilik nedir?
B: Elektriğin bulunmasıdır.
Uygulama
.....

6
A: Bilgisayarda en çok neler yapıyorsun?
B: Müzik dinliyorum, ödevlerimi yapıyorum, İnternette geziniyorum.
Uygulama
.....

DİNLEME - ANLAMA

1. Dinleyiniz.

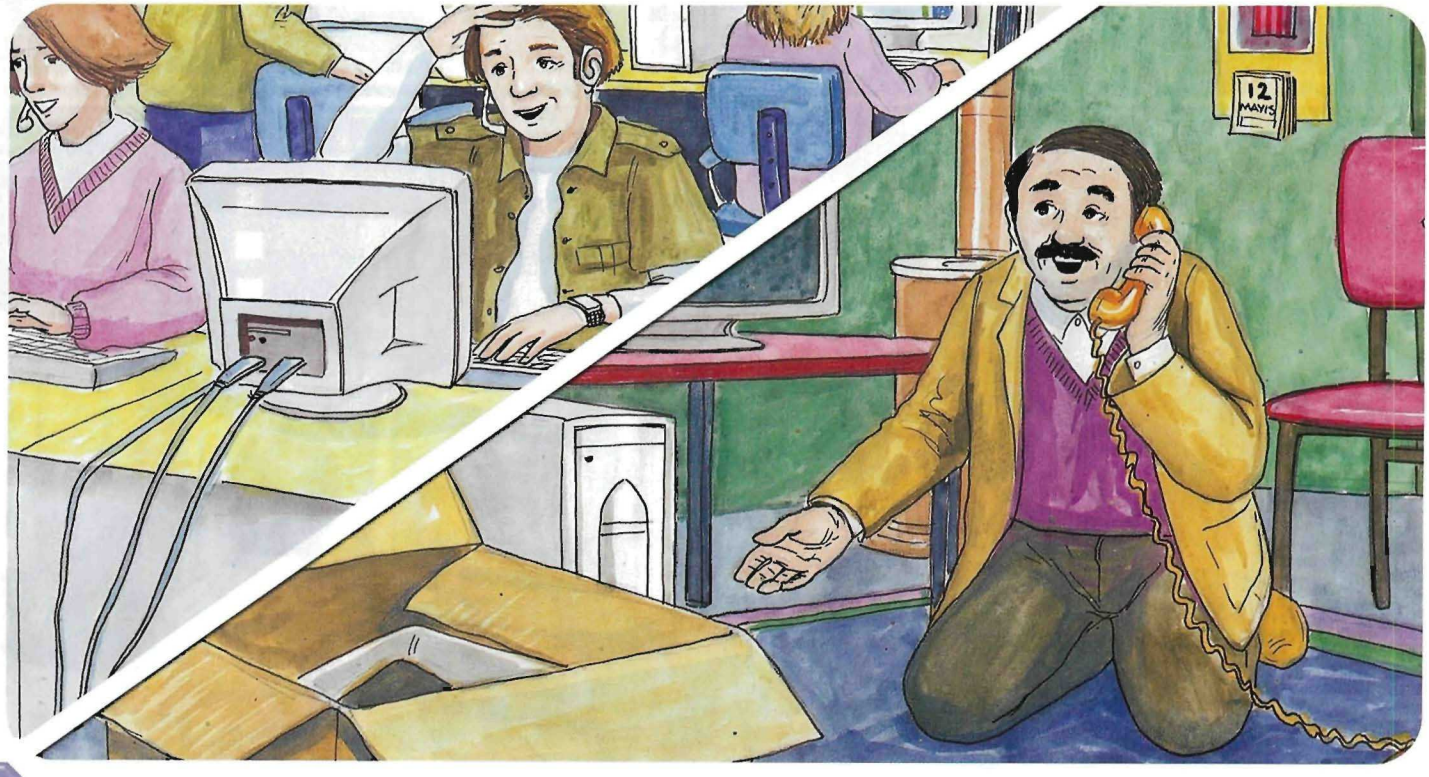

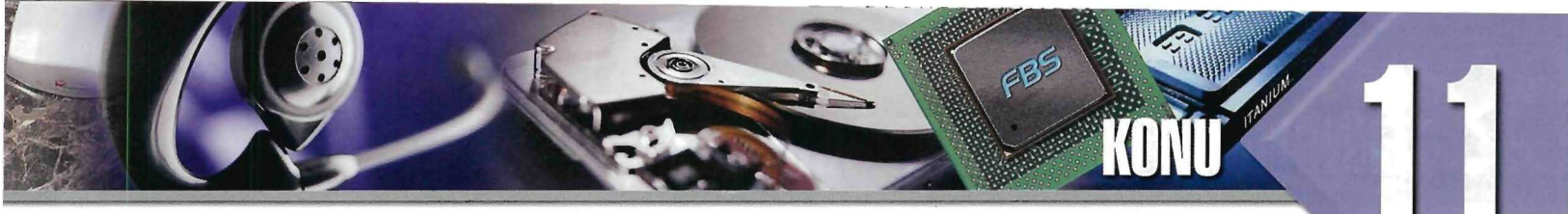

KONU 11

2. Tekrar dinleyiniz ve aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Bu konuşma sonunda görevli işten kovulmuş.
2. ( ) Bilgisayarı alan adam bilgisayardan çok iyi anlıyor.
3. ( ) Şirket çalışanı, adamdan aldığı bilgisayarı geri vermesini istiyor.
4. ( ) Bilgisayar bozulduğu için çalışmıyor.
5. ( ) Görevli, işten kovulduğu için çalıştığı yeri mahkemeye veriyor.

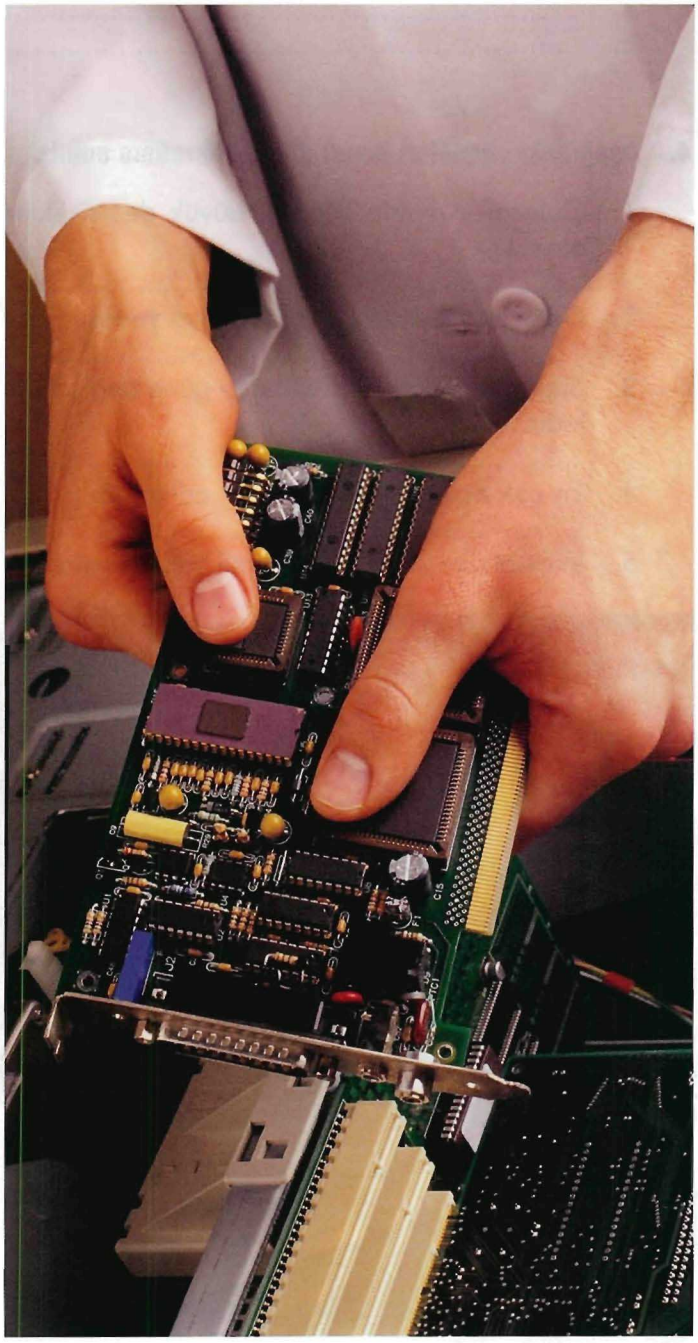

3. Aşağıdaki soruları dinlediğiniz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Görevli bayan niçin işinden olmuş?
   .....
2. Görevli bayan işten kovulduktan sonra ne yapmış?
   .....
3. Telefon açan adamın problemi neymiş?
   .....
4. Bilgisayar niçin çalışmıyormuş?
   .....
5. Görevli, adama ne yapmasını tavsiye ediyor?
   .....

KONUŞMA

1. Aşağıdaki diyaloğu tekrarlayınız.

A : Bilgisayar kullanıyor musun?
B : Evet, kullanıyorum.
A : Bilgisayarda neler yapıyorsun?
B : Oyun oynuyorum, İnternete bağlanıyorum, yazı yazıyorum.
A : İnternette en çok hangi siteleri ziyaret ediyorsun?
B : En çok müzik ve haber sitelerini ziyaret ediyorum.

2. Siz de örnekteki gibi yeni diyaloglar kurunuz.

YAZMA

1. Bir arkadaşınıza doğum gününü kutlayan bir elektronik posta gönderin.

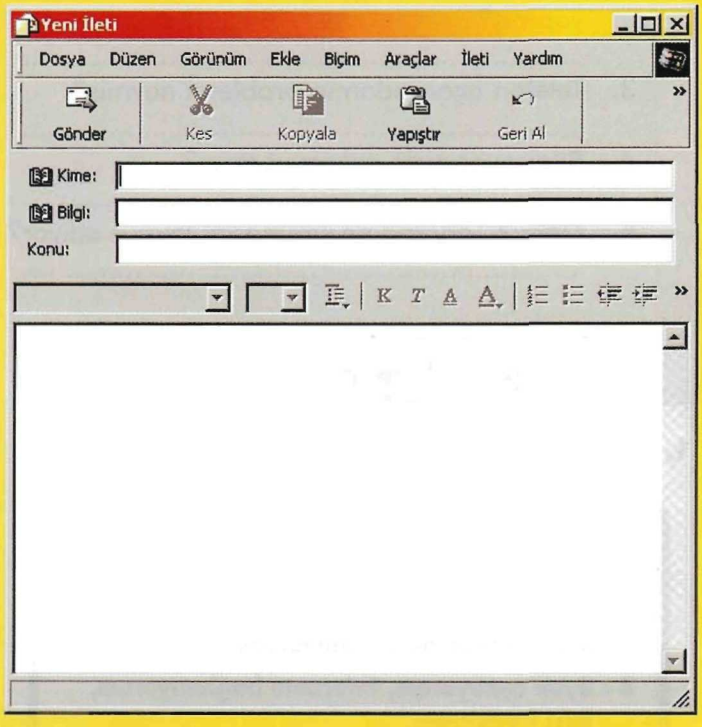

2. Yüz yıl önce ne vardı ne yoktu?

Örnek: Bilgisayar yoktu.
Daktilo vardı.

1. .....
.....
2. .....
.....
3. .....
.....
4. .....
.....
5. .....
.....
6. .....
.....
7. .....
.....
8. .....
.....

3. Sizce 50 yıl sonra neler olabilir? Neler olmayabilir? Maddeler hâlinde yazınız.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....

4. Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.

1. Gelecek yüzyılda iklimde büyük değişiklikler olacaktır.
.....
2. Gelecek yüzyılda insanlar uzaya yerleşebilir.
.....
3. Bilgisayar teknolojisi günden güne değişmektedir.
.....
4. En çok oyun sitelerini ziyaret ediyorum.
.....
5. İnternet son yüzyılın en önemli buluşlarındandır.
.....

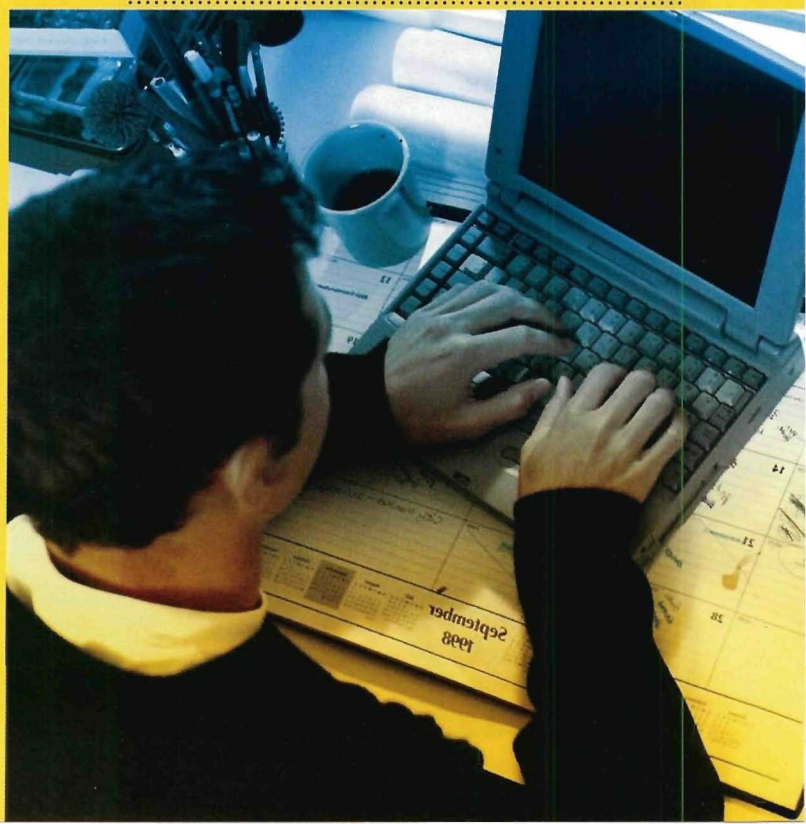

TAMAMLAYICI BİLGİLER

Kesme İşareti

1. Gerektiğinde özel isimlere getirilen çekim eklerini ayırmak için kullanılır. Örnek: Ayşe'den...
2. Özel isimlerden yapılmış kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için kullanılır. Örnek: DSİ'den...
3. Sayılara getirilen ekleri ayırmak için kullanılır. Örnek: 1999'dan
4. Bir harf veya ekten sonra gelen ekleri ayırmak için kullanılır.

Örnek: A'dan Z'ye

Dikkat: Sonunda okunmayan harfler bulunan yabancı özel isimlerden sonra getirilen ekler kesme işaretiyle ayrılır: Bordeaux'lu.

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler

adres
bellek
bilgisayar
bilim
çağ
ekran
faks
fare
hızlı
İnternet
klavye
mesaj
modem
site
tarayıcı
teknoloji
telefon
yazıcı
yüzyıl

Fiiller

göndermek
kaydetmek
kolaylaştırmak
kopyalamak
kullanmak
mesaj yazmak
program indirmek
program kullanmak
yüklemek
ziyaret etmek
zorlaştırmak

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) 21. yüzyıl bilgisayar ve teknoloji çağıdır.
2. ( ) Bilgisayarda yazı yazılabilir, müzik dinlenebilir, mesaj gönderilebilir.
3. ( ) Bilgisayarlar, haberleşmede kullanılmaz.
4. ( ) Bilgisayarlar, insan beyninden daha hızlıdır.
5. ( ) Bilim ve teknolojideki gelişmeler hayatı zorlaştırmaktadır.

2. Aşağıdaki test sorularını cevaplayınız.

1. Aşağıdakilerden hangisi bilgisayarda yapılmaz?
   A) Müzik dinlemek
   B) Yazı yazmak
   C) Film seyretmek
   D) Spor yapmak

2. Aşağıdakilerden hangisi bilgisayarda bulunmaz?
   A) Modem B) Klavye
   C) Kaset D) Ekran

3. Bilgisayardaki bilgileri kağıda aktaran alet aşağıdakilerden hangisidir?
   A) Modem B) Klavye
   C) Yazıcı D) Fare

4. Bilgisayarla dünya çapında yapılan iletişime ne ad verilir?
   A) İnternet B) Yazışma
   C) Telefon D) Görüşme

3. Aşağıdaki karışık kelimelerden anlamlı cümleler kurunuz.

1. okuyabiliyorum / İnternetten / rahatlıkla / gazeteleri
   .....
2. aracıdır / en / elektronik posta / hızlı / iletişim
   .....
3. yirmi birinci yüz yıl / olacaktır / çağı / bilim ve teknoloji
   .....
4. icatlarındandır / çağımızın / bilgisayar / yeni / en
   .....

4. Aşağıdaki soruları kendinize göre cevaplayınız.

1. İnternet siteniz var mı?
   .....
2. Elektronik posta adresiniz nedir?
   .....
3. Bilgisayarda hangi programları kullanabiliyorsun?
   .....
4. Okulunuzun web sayfası var mı?
   .....
5. Bilgisayarda on parmak yazı yazabiliyor musun?
   .....

5. Aşağıdaki cevaplara uygun sorular yazınız.

1. .....?
   Evet, elektronik posta göndermeyi biliyorum.
2. .....?
   Hayır, program kurmayı bilmiyorum.
3. .....?
   Word ve Excel programlarını kullanabiliyorum.
4. .....?
   En çok ziyaret ettiğim site www.goncadergisi.com.

PROJE ÖDEVİ

1. **"www.kultur.gov.tr" adlı web sayfasını ziyaret ediniz. Bu sayfayı resimleriyle birlikte tanıtınız.**
2. **Ülkenize ait bir eğitim sitesini tanıtınız.**

DİL BİLGİSİ

EDATLAR

1. **Eğer (Şayet):** Şayet ders çalışmazsan annen üzülür.
2. **İşte:** İşte bir yıl da böyle bitti.
3. **Sanki:** Sanki seni daha önce görmüş gibiyim.
4. **Peki:** Peki bana niçin haber vermedin?
5. **Üzere:** Eve gitmek üzere otobüse bindi
6. **Tek (sadece):** Beni tek sen anladın.
7. **Yoksa / Acaba:** Evde bir koku var; yoksa ocağı açık mı unuttuk?
8. **İle:** Annem öfkeyle dışarıya çıktı.
9. **İçin:** Kitap okumak için yukarıya çıktı.
10. **Kadar:** Akşama kadar bu işi bitiririm.
11. **Gibi:** Arkadaşım, Ronaldo gibi futbol oynuyor.
12. **Göre:** Anneme göre biraz sonra yağmur yağacak.
13. **Ancak:** Bu işi ancak sen yaparsın.
14. **Yalnız / sadece:** Düğünde yalnız sen yoktun.
15. **Rağmen:** Paramız olmasına rağmen bizi içeriye almadılar.

BAĞLAÇLAR

1. **Ve:** Anneme ve babama hediye aldım.
2. **Ama / Fakat:** Akşam bize gelecekti; fakat gelmedi.
3. **Ancak:** Sana iyi not vereceğim, ancak çalışmaya devam edeceksin.
4. **Yalnız:** Sana yardım ederim; yalnız kimseye söylemeyeceksin.
5. **İse:** Mehmet Konyalı; Hasan ise Ankaralıydı.
6. **Çünkü:** Maalesef sana hediye alamadık; çünkü zamanımız yoktu.
7. **Bile:** Babam bile bizimle beraber şarkı söyledi.
8. **De:** Kardeşim de bizimle beraber gelecek
9. **İle:** Annem ile babam yarın bize gelecekmiş.
10. **Ne ... ne:** Ahmet Bey ne otobüse ne taksiye bindi.
11. **Hem ... hem:** Hem kitap okuyorum hem müzik dinliyorum.
12. **İster ... ister:** İster çalış ister çalışma bu senin bileceğin bir şey.
13. **Ya ... ya:** Ya okuyacaksın ya da boş boş gezeceksin.
14. **Ha ... ha:** Ha bitirdi ha bitirecek.
15. **Hâlbuki:** Hâlbuki onlar da gelmeliydi.
16. **Yani:** Yaşı biraz ilerledi; yani yaşlandı diyebiliriz.
17. **Mademki:** Mademki evde şeker kalmamış ben de kahve içmem.
18. **Öyleyse / O hâlde:** Derslerimiz bitti; öyleyse sinemaya gidebiliriz.
19. **Demek ki:** Elektrikleri yanmıyor; demek ki evde yoklar.
20. **Yeter ki:** Oğlum yeter ki sen sınıfı geç. Sana ne istersen alırım.

12

EN İLGİNÇ BULUŞ HANGİSİDİR?

KELİMELER

1. Resimlere bakarak dinleyiniz.

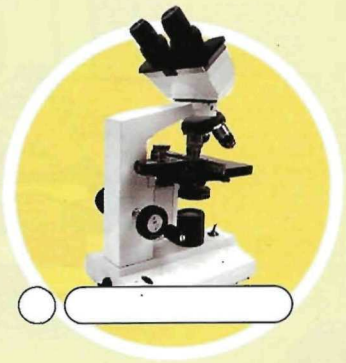

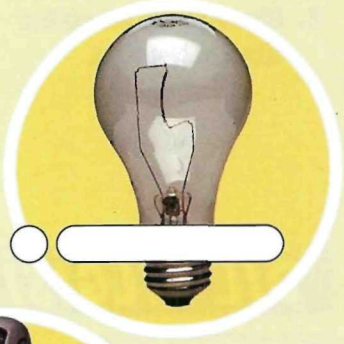

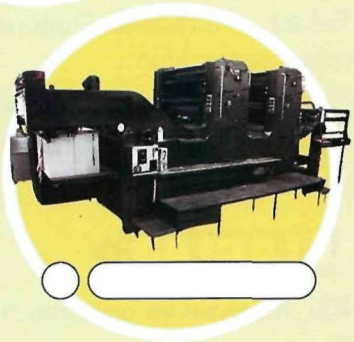

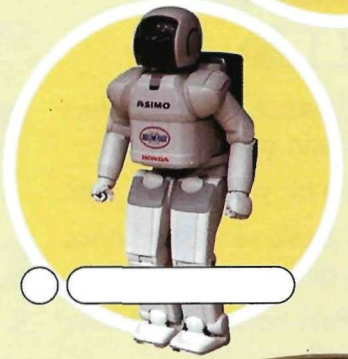

2. Dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.

mikroskop	matbaa
ampul	robot
hesap makinesi	pusula
video	saat
klima	kamera
teleskop	roketatar

3. Resimlere bakarak dinleyiniz.

4. Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.

OKUMA - ANLAMA

1. Aşağıdaki parçayı okuyunuz.

ALFRED NOBEL

Dinamiti bulan ve daha sonra bu buluşundan pişman olan İsveç'li kimyager Alfred Nobel, 21 Ekim 1833'te Stockholm'de dünyaya geldi. Çocukluğu güç koşullar altında geçti. Bünyesi çok zayıftı. Sık sık hastalanıyor, bu yüzden okulundan ayrı kalıyordu. Ama bu durum, onun okuldaki başarısını hiçbir şekilde etkilemedi.

Babası son işinden de iflâs edince, Finlandiya üzerinden Rusya'ya gitti. Nobel ailesinin gerçek dramı bundan sonra başladı. Çok büyük sıkıntı çektiler. Alfred, öbür kardeşleri gibi sokakta kibrit sattı. Buna rağmen okulunda üçüncü olarak büyük bir başarı elde etti.

Nobel, daha sonra babası gibi patlayıcı maddeler üzerinde çalıştı. Bu konu ile ilgili Almanya ve Amerika'da çalışmalar yaptı. Birçok patlayıcı ile beraber dinamiti buldu. O devirde yol yapmak, maden ocaklarını genişletmek, tünel açmak son derece güçtü. Alfred Nobel'in bu buluşu, onun bir anda meşhur ve zengin bir insan olmasını sağladı. Ancak kazandığı servet onu mutlu edemedi. Nedeni basitti. Birçok konuda sayısız yararlar sağlayan dinamiti, insanlar kötü amaçları için kullanıyordu. Özellikle savaşlar toplu ölümlere neden oluyordu. Bu durum Nobel'i çok üzdü.

Ünlü kimyager her şeyini terk ederek, Akdeniz kıyısındaki San Remo'ya yerleşti. Üzüntüsü hâlâ devam ediyordu. İnsanlara faydalı bir icatta bulunmuş; ama insanlar onu kötü amaçları için kullanmıştı.

San Remo'da hayatının son günlerini geçirirken anılarını kaleme aldı ve bu arada ünlü vasiyetnamesini hazırladı. Bu vasiyetnameye göre servetinin bir bölümü, insanlık için yararlı hizmetlerde bulunanlara her yıl ödül olarak dağıtılacaktı.

1901'den bu yana her yıl beş dalda dağıtılan ve kısaca "Nobel Ödülü" olarak adlandırılan ödüller, bu fondan sağlanmaktadır.

Alfred Nobel'in vasiyeti gereği her yıl 10 Aralıkta fizik, kimya, tıp, edebiyat, barış alanlarında ödüller dağıtılmaktadır.

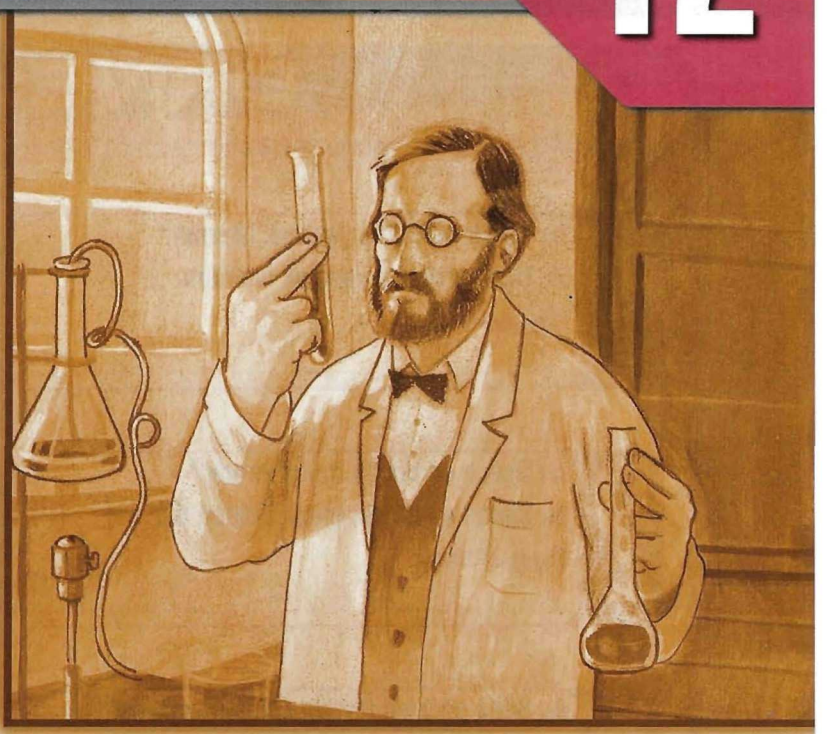

2. Okuduğunuz parçaya göre aşağıdaki cümleleri olay tarihine göre sıralayınız.

- ☐ Alfred Nobel, ünlü vasiyetnamesini yazdı.
- ☐ Alfred Nobel, ailesiyle birlikte Rusya'ya gitti.
- ☐ Alfred Nobel, Akdeniz kıyısındaki San Remo'ya yerleşti.
- ☐ Alfred Nobel, dinamiti icat etti.
- ☐ Alfred Nobel, Stockholm'de dünyaya geldi.

3. Aşağıdaki soruları okuduğunuz parçaya göre cevaplayınız.

1. Nobel Ödülü kaç dalda verilmektedir?

   .....

2. Alfred Nobel, ülkesini niçin terk etmiştir?

   .....

3. Nobel Ödülü hangi dallarda verilmektedir?

   .....

4. Alfred Nobel'in ünlü vasiyetnamesinde ne yazılıdır?

   .....

5. Alfred Nobel, dinamiti bulduğuna niçin pişman olmuştur?

   .....

EN İLGİNÇ BULUŞ HANGİSİDİR?

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: Ne tür bir buluş yapmak isterdin?
B: Uçan arabalar yapmak isterdim.
Uygulama
.....

2
A: Sence en büyük mucit kimdir?
B: Bence en büyük mucit Edison'dur.
Uygulama
.....

3
A: Sana göre en faydalı buluş hangisidir?
B: Bana göre en faydalı buluş televizyondur.
Uygulama
.....

4
A: En çok ilgini çeken rekor hangisidir?
B: En çok ilgimi çeken rekor futbol topu saydırma rekorudur.
Uygulama
.....

5
A: Rekorlar kitabını okudun mu?
B: Evet, okudum.
Uygulama
.....

6
A: Bilgisayar insan hayatına ne gibi kolaylıklar getirmiştir?
B: İletişimi hızlandırmıştır.
Uygulama
.....

DİNLEME - ANLAMA

1. Dinleyiniz.

2. Aşağıdakilerden hangisi mucize fırının özelliklerinden değildir? "✔" işareti koyunuz.

1. ☐ Yemeğinizi pişirir.
2. ☐ Yemek saatini haber verir.
3. ☐ Çayınızı demler.
4. ☐ Suyunuzu dezenfekte eder.
5. ☐ Yiyeceklerinizi şoklar.
6. ☐ Sütünüzü pastorize eder.
7. ☐ Yoğurdunuzu yapar.
8. ☐ Meyve ve sebzeleri kurutur.
9. ☐ Suyunuzu soğutur.
10. ☐ Dağcılar için kar eritir.

3. Tekrar dinleyiniz ve aşağıdaki test sorularını cevaplayınız.

1. Dinlediğiniz parçanın konusu nedir?
   A) Güneş enerjisi ile çalışan robotlar
   B) Hidrojen ile çalışan arabalar
   C) Yakıtsız yemek pişirme fırını
   D) Kablosuz bulaşık makinesi

2. Yakıtsız fırının boyutu ne kadardır?
   A) 80x70 B) 85x50
   C) 60x75 D) 90x85

3. Yakıtsız fırından yararlananlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?
   A) Yelkenciler B) Bahçıvanlar
   C) Avcılar D) Dağcılar

4. Mucize fırın ne ile çalışmaktadır?
   A) Benzin B) Elektrik
   C) Güneş enerjisi D) Su

KONUŞMA

1. Aşağıdaki diyaloğu tekrarlayınız.

A: Sence en ilginç dünya rekoru hangisi?
B: Bence gol rekoru.
A: Sen hangi rekoru kırmak isterdin?
B: Bir maçta en fazla basket atma rekorunu kırmak isterdim.
A: Peki, bir buluş yapmak ister miydin?
B: Evet, çok isterdim.
A: Neyi bulmak isterdin?
B: Uçan arabaları bulmak isterdim.
A: Niçin?
B: Çünkü insanlık için çok faydalı bir buluş olurdu.
A: Uçan arabaların insanlığa ne faydası olur?
B: Ulaşım rahatlar, trafik sorunu çözülürdü.

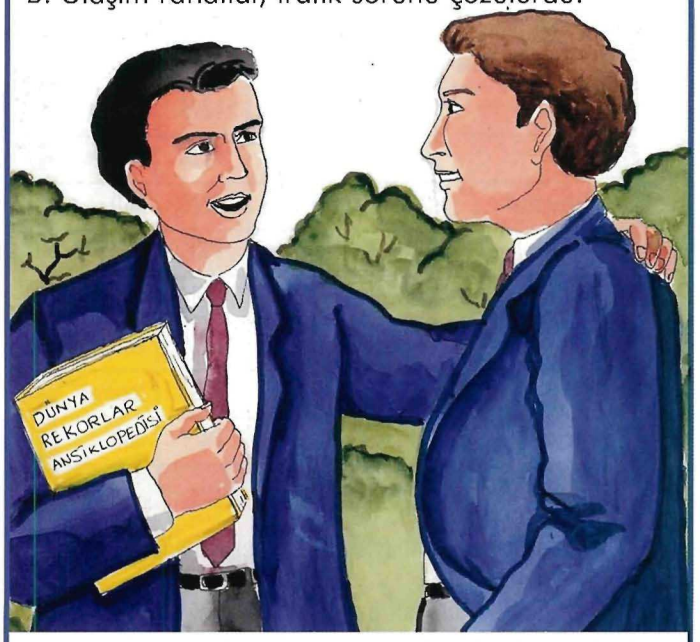

2. Siz de arkadaşlarınızla örnekteki gibi yeni diyaloglar kurunuz.

YAZMA

1. Aşağıdaki diyaloğu okuyunuz.

A: Hesap makinesini kim bulmuştur?
B: Hesap makinesini Blaise Pascal bulmuştur.
A: Radyo ne zaman bulundu?
B: 1895 yılında bulundu.
A: Peki, bilgisayar nerede icat edildi?
B: Bilgisayar, ABD'de icat edildi.
A: Saat, İsviçre'de mi icat edildi?
B: Hayır saat Hollanda'da icat edildi.
A: En uzun boylu insanın boyu ne kadardır?
B: 2,31 cm'dir.
A: En kalabalık şehir hangisidir?
B: En kalabalık şehir Meksika'nın Mexico City şehridir.

2. Aşağıdaki bilgilerden faydalanarak örnekteki gibi yeni bir diyalog yazınız.

1. Roket-Robert Goddard
2. Ampul-1879
3. Kamera-Japonya
4. Helikopter-Rusya-ABD
5. En genç şampiyon halterci-Naim Süleymanoğlu
6. En fazla gol atan oyuncu-William Deon

.....
.....
.....
.....
.....

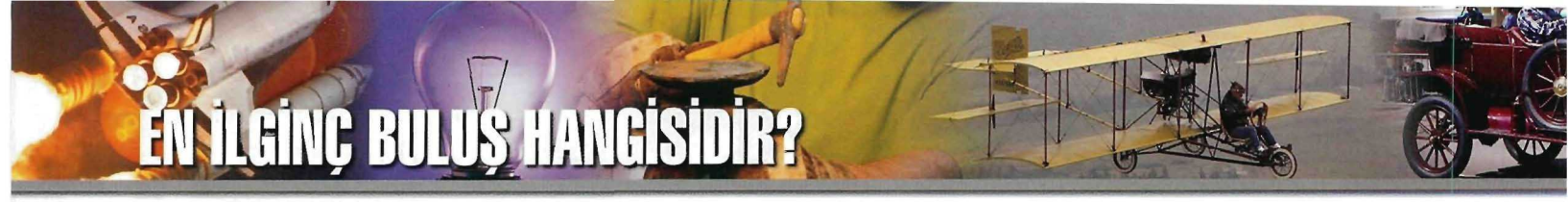

EN İLGİNÇ BULUŞ HANGİSİDİR?

3. Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.

1. Bence en faydalı buluş bilgisayardır.

   .....

2. İnsanlığa faydalı olacak bir buluş yapmak isterdim.

   .....

3. En büyük hayalim 100 metrede dünya atletizm rekoru kırmaktır.

   .....

4. Uygarlıkların gelişmesinde icatların büyük rolü vardır.

   .....

5. Bence en büyük insan, insanlığın hizmetinde bulunan insandır.

   .....

4. Sizce insanları buluş yapmaya zorlayan etkenler nelerdir? Yazınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

TAMAMLAYICI BİLGİLER

REKORLAR TABLOSU

	Rekorun Adı	Türü	Birimi	Ülkesi	Açıklama
1	En uzun insan	Uzunluk	2,31 m	Pakistan	–
2	En kısa insan	Kısalık	55 cm	Hollanda	9 yaşında
3	En çok çocuğu olan	Doğum	69 çocuk	Rusya	16 ikiz, 7 üçüz, 4 dördüz
4	En uzun yaşam	Yaşam	120 yaş	Japonya	
5	En kalabalık şehir	Nüfus	20.200.000	Meksika	Mexico City
6	En ağır koyun	Ağırlık	247 kg.	ABD	
7	En eski harf	Eskilik	"O" harfi	–	İ.Ö. 1300 yıl
8	En yeni harf	Yenilik	"J" ve "V" harfleri	–	1630 yılında İngiliz alfabesi
9	En çok harfi olan alfabe	Dil	72 harf	Kamboçya	
10	En kısa boks maçı	Spor	4 saniye	ABD	
11	En fazla gol atan oyuncu	Spor	60 gol	İngiltere	Everton'lu William D.
12	En genç halter şampiyonu	Spor	285 kg.	Türkiye	Toplamda kaldırdığı kilo ile Naim Süleymanoğlu

BULUŞLAR TABLOSU

	Buluş	Bulan Kişi	Tarih	Yer
1	Hesap makinesi	Blaises Pascal	1642	Fransa
2	Saat	Christaan Huggens	1657	Hollanda
3	Telefon	Alexander Bell	1876	ABD
4	Buzdolabı	Karl Von Linde	1879	Almanya
5	Bulaşık makinesi	W. Cockran	1889	ABD
6	Radyo	Gugliclmo Marconi	1895	İtalya
7	Roket	Robert Goddard	1926	ABD
8	Televizyon	Vilademir Zworykin	1928	ABD
9	Helikopter	Igor Skorsky	1939	ABD
10	Video cihazı	Alexander Ponatieff	1956	ABD
11	Bilgisayar	Edward Roberts	1975	ABD
12	Kamera	Sony Corporation	1982	Joponya
13	Ampul	Thomas Edison	1879	ABD

Parantez ( )

Bir cümle ya da kelimeyle ilgili bir açıklamanın başına ve sonuna konur.

Örnek: Tarık Buğra'nın bu kitabını (Gençliğim Eyvah) bulursan oku.

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki cümlelerle resimleri eşleştiriniz.

1. Gök bilimiyle ilgili gözlemlerde kullanılır.
2. Bilgisayarda hazırlanan bir metni yazılı sayfa şeklinde verir.
3. Birbirinden uzaktaki iki kişinin konuşmasını sağlar.
4. Elektrik dalgalarının özelliğinden faydalanarak sesleri iletir.
5. Çok küçük canlıları görmemizi sağlar.

2. Aşağıdaki rekorlarla ülkeleri eşleştiriniz.

1.	En uzun insan	a.	ABD
2.	En genç halterci	b.	Japonya
3.	En ağır koyun	c.	Türkiye
4.	En uzun yaşam	d.	Pakistan

3. Aşağıdaki buluşları ilgili oldukları yer ve kişilerle eşleştiriniz.

1.

1.	ampul	a.	Almanya
2.	buzdolabı	b.	Japonya
3.	saat	c.	Hollanda
4.	kamera	d.	ABD

2.

1.	hesap makinesi	a.	Igor Skorsky
2.	helikopter	b.	W. Cockran
3.	video cihazı	c.	Blaise Pascal
4.	bulaşık makinesi	d.	Alexander Ponateeff

4. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Buzdolabını kim icat etti?
   .....
2. Bilgisayar, hangi ülkede icat edildi?
   .....
3. Ampulü, kim, ne zaman buldu?
   .....
4. Radyo, nerede bulunmuştur?
   .....
5. Alexander Graham Bell neyi bulmuştur?
   .....

5. Aşağıdaki resimlere uygun cümle numarası yazınız.

1. Bugün evlerimizin, okullarımızın aydınlanmasını sağlayan ampülü Edison icat etmiştir.
2. İlk icat edildiğinde bir masanın üstünü kaplayan telefonlar, günümüzde avuç içine sığacak kadar küçülmüştür.
3. Teknolojinin ilerlemesi sonucu yaşanan gelişmeler ulaşımı da kolaylaştırmıştır.
4. Bugün İnternet sayesinde birçok bilgiye hızlı ve kolay bir şekilde ulaşabiliyoruz.
5. Buluşlar hayatımızı etkilemeye devam etmektedir.

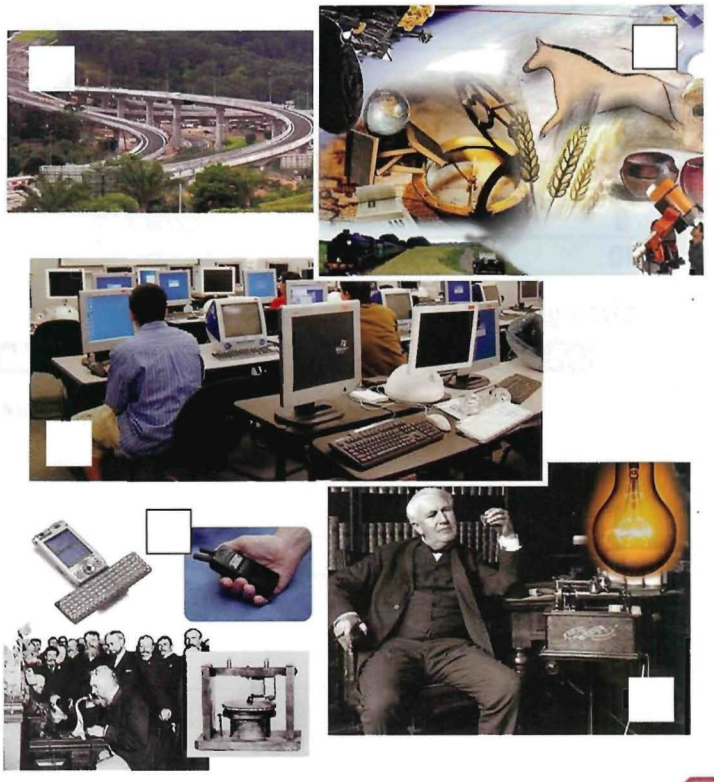

5. Aşağıdaki karışık kelimelerden anlamlı cümleler kurunuz.

1. var / dünyada / rekorlar / çok / değişik / enteresan / ve
   .....
2. Guinnes Rekorlar / isterdim / kitabına / girmek / isterdim
   .....
3. dünyanın / sahiptir / Kamboçya / harfli / en çok / alfabesine
   .....
4. en çok çocuk / en ilginç / rekorudur / bence / rekor / doğurma
   .....
5. 150 kg'dır / en ağır / dünyanın / koyunu
   .....

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler

ağır	hızlı	mucit
başarı	hizmet	rekor
buluş-icat	ilginç	şampiyon
enteresan	insanlık	uygarlık
faydalı	kalabalık	uygarlık
geniş	keşif	ünlü-meşhur
hafif	macera	zafer
hayal	medeniyet	zararlı

Fiiller

bulmak	icat etmek	keşfetmek
hayret etmek	inanmak	rekor kırmak

PROJE ÖDEVİ

1. Spor dallarında kırılan 10 rekor bulunuz ve aşağıdaki boşluklara yazınız.

	Hangi rekor?	Kim?	Nerede?	Açıklama
Örnek	*Futbol*	*William Deon*	*İngiltere*	*En fazla gol*
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

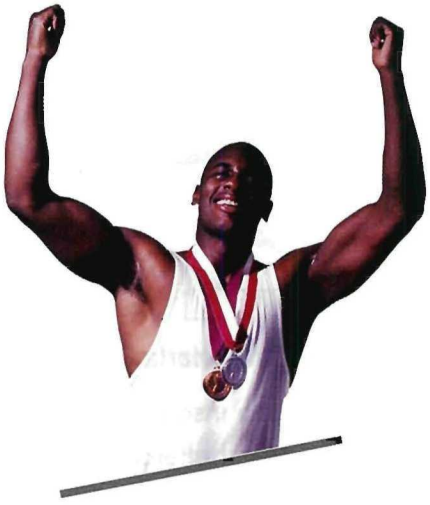

2. Size ilginç gelen 10 icadı örnekteki gibi yazınız.

	Buluş	Kim tarafından?	Nerede?	Ne zaman?
Örnek	*Saat*	*Chistaan Huggens*	*Hollanda*	*1657*
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

3. Tekerleğin icadını araştırıp yazınız.

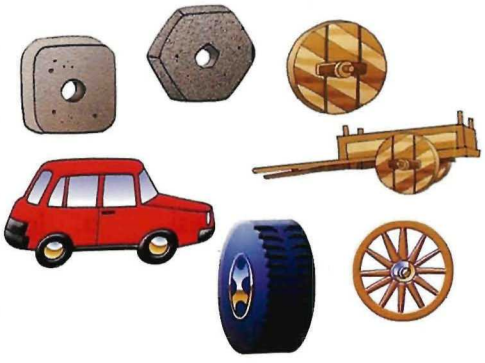

OYUN - EĞLENCE

BEN KİMİM?

Arkadaşınıza kendi ağzınızdan ünlü bir insanın hayat hikâyesini anlatın. Kim olduğunuzu bulmasını isteyin.

Örnek: 1883'te doğdum. Çok güç şartlar altında yaşadım. Uzun denemelerden sonra dinamiti buldum. Ancak insanlar bu buluşumu kötü amaçları için kullandılar.

DİL BİLGİSİ

RİVAYET BİRLEŞİK ZAMANI-1

Yapılışı: Basit zamanlı veya dilek kipli bir fiile ek-fiilin -miş'li geçmiş zaman eki getirilerek yapılır.

Örnek: Okumak Oku-yor-muş
Konuşmak Konuş-sa-y-mış-ız

1. Şimdiki Zamanın Rivayeti
2. Gelecek Zamanın Rivayeti
3. Geniş Zamanın Rivayeti
4. Gereklik Kipinin Rivayeti
5. Dilek-Şart Kipinin Rivayeti

Şimdiki Zamanın Rivayeti

Yapılışı: Şimdiki zamanlı bir fiile ek-fiilin -miş'li geçmiş zaman eki getirilerek yapılır.

Örnek: Konuş-uyor-muş-sun

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	Konuşuyormuşum	Konuşmuyormuşum
Sen	Konuşuyormuşsun	Konuşmuyormuşsun
O	Konuşuyormuş	Konuşmuyormuş
Biz	Konuşuyormuşuz	Konuşmuyormuşuz
Siz	Konuşuyormuşsunuz	Konuşmuyormuşsunuz
Onlar	Konuşuyorlarmış	Konuşmuyorlarmış

Örnek: İlkçağlarda insanlar güvercinle haberleşiyormuş.
Arkadaşım Ali hiç İnternet kullanmıyormuş.

Gelecek Zamanın Rivayeti

Yapılışı: Gelecek zamanlı bir fiile ek-fiilin -miş'li geçmiş zaman eki getirilerek yapılır.

Örnek: Oku-y-acak-mış-sın

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	Okuyacakmışım	Okumayacakmışım
Sen	Okuyacakmışsın	Okumayacakmışsın
O	Okuyacakmış	Okumayacakmış
Biz	Okuyacakmışız	Okumayacakmışız
Siz	Okuyacakmışsınız	Okumayacakmışsınız
Onlar	Okuyacaklarmış	Okumayacaklarmış

Örnek: Hüseyin büyüyünce gazeteci olacakmış.
Beşiktaş-Fenerbahçe maçı yarın akşam oynanmayacakmış.

Geniş Zamanın Rivayeti

Yapılışı: Geniş zamanlı bir fiile ek-fiilin -miş'li geçmiş zaman eki getirilerek yapılır.

Örnek: Oku-y-acak-mış-sın

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	Kullanırmışım	Kullanmazmışım
Sen	Kullanırmışsın	Kullanmazmışsın
O	Kullanırmış	Kullanmazmış
Biz	Kullanırmışız	Kullanmazmışız
Siz	Kullanırmışsınız	Kullanmazmışsınız
Onlar	Kullanırlarmış	Kullanmazlarmış

Örnek: Kemal, çok güzel bilgisayar kullanırmış.
Bahar, akşamları kitap okumazmış.

13 BURCUNUZ NE?

KELİMELER

22 ARALIK-19 OCAK

20 OCAK-18 ŞUBAT

19 ŞUBAT-20 MART

21 MART-19 NİSAN

20 NİSAN-20 MAYIS

21 MAYIS-21 HAZİRAN

1. **Resimlere bakarak dinleyiniz.**
2. **Dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.**

Balık Burcu	Boğa Burcu
Yengeç Burcu	İkizler Burcu
Aslan Burcu	Kova Burcu
Akrep Burcu	Terazi Burcu
Başak Burcu	Yay Burcu
Koç Burcu	Oğlak Burcu

3. **Resimlere bakarak dinleyiniz.**
4. **Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.**

22 HAZİRAN-22 TEMMUZ

23 TEMMUZ-22 AĞUSTOS

23 AĞUSTOS-22 EYLÜL

23 EYLÜL-22 EKİM

23 EKİM-21 KASIM

22 KASIM-21 ARALIK

OKUMA - ANLAMA

1. Aşağıdaki parçaları okuyunuz.

KOÇ BURCU (21 Mart - 20 Nisan)

Elementi : Ateş
Unsuru : Öncü
Niteliği : Erkek
Yöneticisi : Mars
Günü : Salı
Sayısı : 9
Renkleri : Kırmızı
Taşları : Yakut, akit, kedi gözü
Çiçekleri : Hanımeli, nar çiçeği
Şifre : Etkinlik, acelecilik
Olumlu özellikleri : Girişken, içi dışı bir
Olumsuz özellikleri : Çabuk sinirlenen, sabırsız

Koç, burçlar kuşağının ilk burcudur. Pratik oldukları ve öğüt dinlemek istemedikleri için bazen zor duruma düşerler. Yeni girişimlere atılır, fırsatları çok iyi değerlendirirler. Her zaman gergin ve huzursuzdurlar. Ancak bu huzursuzlukları istediklerini elde edinceye kadar devam eder. Yarışmayı sevdikleri için birinci olmak, her şeyin en iyisini yapmak isterler.

Koç burcunda doğanlar meslek olarak sporculuk, diş hekimliği, mühendisliği seçerler.

BAŞAK BURCU (21 Ağustos - 20 Eylül)

Elementi : Toprak
Unsuru : Değişken
Niteliği : Kadın
Yöneticisi : Merkür
Günü : Çarşamba
Sayısı : 5
Renkleri : Toprak renkleri
Çiçekleri : Kır çiçekleri
Şifre : Düzenlilik, hizmet
Olumlu özellikleri : İnceleyici, dürüst, düzenli, dakik
Olumsuz özellikleri : Zorluk çıkaran, önemsiz konular üzerinde fazla duran

Başak burcunda doğan kişiler, çalışkan ve pratiktirler. Hayatlarındaki en önemli şey iştir. Kendi yöntemleriyle yaptıkları işlerde, gelişigüzel bir şey olduğunu kabul etmezler. Sürekli çalışma hâlindedirler. Gevşemek onlara göre değildir. Fazla çalışma ve endişe onların sağlıklarını etkileyebilir. Çevrelerinde her şeyin temiz, düzenli olmasını isterler. Okumaya düşkündürler. Hayata pratik yönden bakarlar. İleri görüşlü insanları severler.

Başak burcunda olanlar iyi bir sekreter, bilimsel araştırmacı, muhasebeci olurlar.

2. Okuduğunuz parçalara göre aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Koç burcunda olanlar her zaman birinci olmak ister.
2. ( ) Koç burcunda doğanlar her zaman en iyiye ulaşmak isterler.
3. ( ) Başak burcunda olanlar çalışmayı sevmezler.
4. ( ) Koç burcundakiler öğüt dinlerler.
5. ( ) 21 Ağustos-20 Eylül tarihleri arasında doğanlar Başak burcundadırlar.

3. Aşağıdaki soruları okuduğunuz parçalara göre cevaplayınız.

1. Koç burcundakilerin olumsuz özellikleri nelerdir?

.....

2. Okumaya düşkün insanlar hangi burçtandır?

.....

3. Başak burcunda olanlar hangi mesleklerde başarılı olabilir?

.....

4. Sporculuk, diş hekimliği, mühendislik gibi meslekleri daha çok hangi burçtaki insanlar tercih eder?

.....

5. Koç burcunun uğurlu sayısı kaçtır?

.....

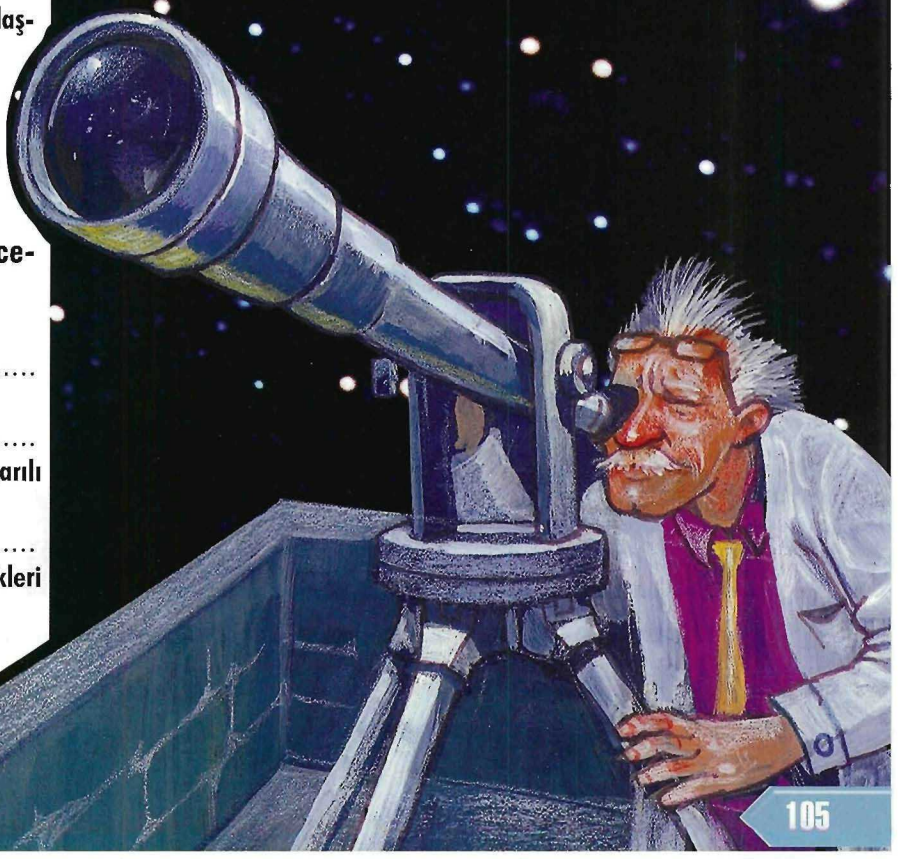

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: Hangi burçtansınız?
B: Terazi burcundanım.
Uygulama
.....

2
A: Sizin, aynı burçtan olan arkadaşınızla hangi yönleriniz benziyor?
B: Kararsızlık ve çabuk sinirlenme.
Uygulama
.....

3
A: En yakın arkadaşınız hangi burçtandır?
B: Yengeç burcundandır.
Uygulama
.....

4
A: En sevdiğiniz renkler hangileri?
B: Açık pembe, açık mavi, turkuaz ve mat renkler.
Uygulama
.....

5
A: Sizin karakterinizi en iyi yansıtan burç hangisi?
B: Oğlak burcu. Çünkü ben yumuşak bir karaktere sahibim.
Uygulama
.....

6
A: En büyük amacınız nedir?
B: Doktor olmak ve düzenli bir hayat sürmek.
Uygulama
.....

DİNLEME - ANLAMA

1. Dinleyiniz.

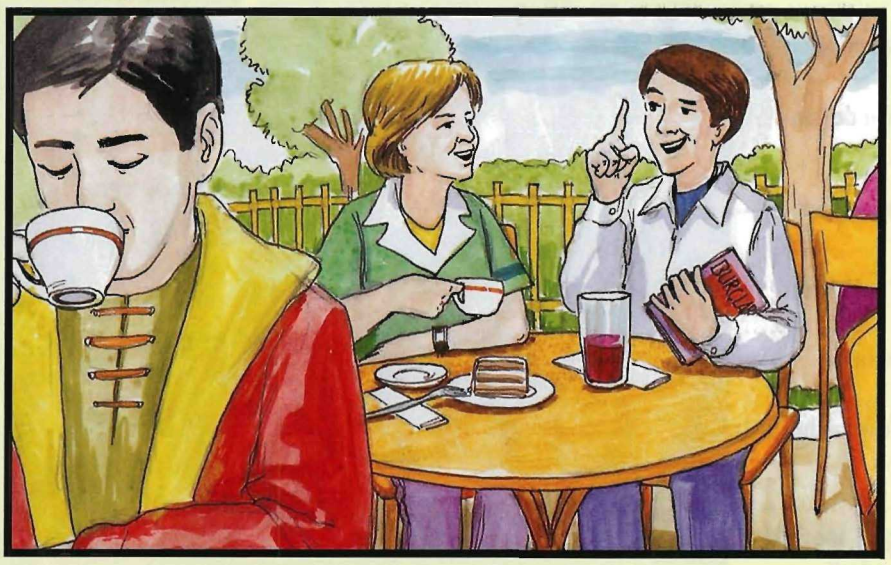

2. Tekrar dinleyiniz ve aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Yengeç burcunda olanlar sabırsız olurlar.
2. ( ) Yengeç burcunda olanlar beyaz gülü severler.
3. ( ) Zehra 16 Temmuzda doğmuş.
4. ( ) Yengeçler klasik müzikten hoşlanır.
5. ( ) Zehra ile Semih aynı burçtan.

3. Aşağıdaki soruları dinlediğiniz parçaya göre cevaplayınız.

1. Zehra, hangi burçtandır?
.....
2. Zehra'nın en sevdiği renkler hangileridir?
.....
3. Zehra'nın burcunda olanların özellikleri nelerdir?
.....
4. Semih'e göre Zehra hangi tarihte doğmuştur?
.....
5. Semih, Zehra'nın özelliklerini nereden biliyor?
.....

KONU 13

KONUŞMA

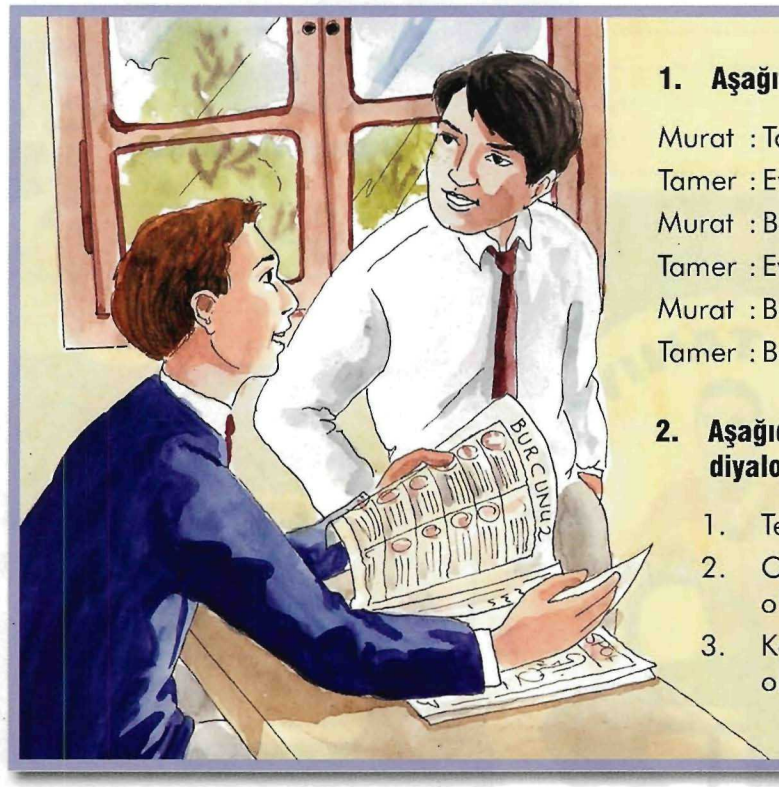

1. Aşağıdaki diyaloğu tekrarlayınız.

Murat : Tamer, burçlara inanır mısın?
Tamer : Evet, inanırım.
Murat : Burcunun ne olduğunu biliyor musun?
Tamer : Evet, biliyorum. Burcum Başak.
Murat : Başak burcunun en önemli özelliği nedir?
Tamer : Başak burcunda doğanlar çalışkan ve pratiktirler.

2. Aşağıdaki bilgilerden faydalanarak örnekteki gibi yeni diyaloglar kurunuz.

1. Terazi burcu-dengeli ve ölçülü olmak
2. Oğlak burcu-dürüst, kararlı ve direnişçi olmak
3. Kova burcu-sağduyulu, insancıl ve iradeli olmak

YAZMA

1. Ailenizden bir kişinin kişisel özelliklerini ve hangi burçtan olduğunu anlatan bir yazı yazınız.

Örnek: "Kardeşimin adı Nihat. O 24 Ağustosta doğmuş. Kardeşim çok çalışkan ve pratik biridir. Hatta bazen çok çalışmaktan hasta olur. Temizlik ve düzeni çok sever. Okumaya düşkündür. Onun en sevdiği renk toprak rengidir.

Kardeşim Başak burcundandır."

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.

1. Aslan, canlılığı, yaşam gücünü ve yiğitliği temsil eder.

   .....

2. Terazi burcundakiler gösterişten hoşlanır.

   .....

3. Ben hareketli müzikleri dinlemeyi severim.

   .....

4. Doktorlar, öğretmenler, din adamları, müzisyenler genellikle balık burcundandır.

   .....

5. Astroloji, güneş, ay ve gezegenlerin hareketlerinin yorumlanması bilimidir.

   .....

3. Aşağıdaki boşlukları kendize göre doldurunuz.

Burcumun özellikleri

.....
.....
.....
.....
.....

Geliştirmem gereken yönlerim

.....
.....
.....
.....
.....

Geçmişteki başarılarım

.....
.....
.....
.....
.....

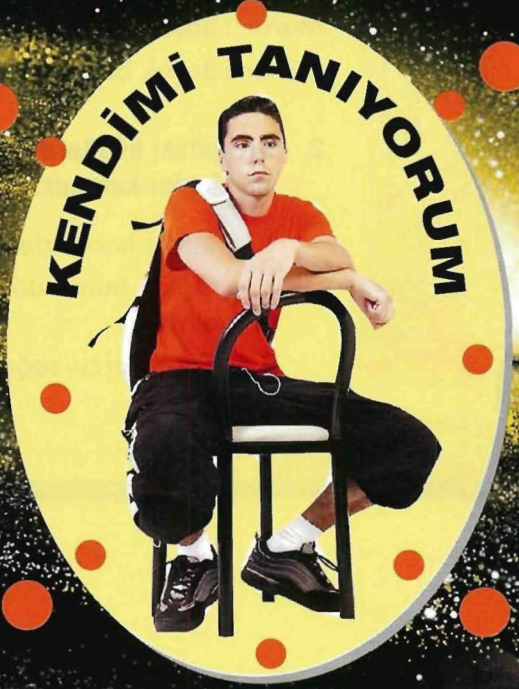

En büyük hayallerim

.....
.....
.....
.....
.....

En önemli hedefim

.....
.....
.....
.....
.....

Seçmeyi düşündüğüm meslekler

.....
.....
.....
.....
.....

Hayatımda benim için değerli olan insanlar

.....
.....
.....
.....
.....

Sevdiğim yönlerim

.....
.....
.....
.....
.....

TAMAMLAYICI BİLGİLER

BURÇLAR VE BAŞARILI OLDUKLARI MESLEKLER

Koç
Politika, organizatörlük, yöneticilik, endüstri, mühendislik, işletmecilik, kimyacı, makine, ressamlık, müzik, artist, konfeksiyonculuk, parfüm işleri.

Balık
Doktor, öğretmen, sosyal yardım görevlisi, din adamlığı, müzisyen, tasarımcı, metin yazarı, yazar.

Kova
Doktorluk, bilim, elçilik, yazarlık, yayıncılık, matbaacılık, muhasebecilik, çevirmenlik, din adamlığı, astronomi, astroloji, denizcilik, tüccarlık, ithalâtçılık, sanatın her dalı, yöneticilik, organizatörlük.

Oğlak
Madencilik, çiftçilik, mimarlık, planlamacılık, ormancılık, askerlik, doktorluk, kimyagerlik, dişçilik, berberlik, güzellik uzmanı, devlet memurluğu, kuyumculuk.

Boğa
Hemen hemen her mesleğe yeteneği var. Askerlik, doktorluk, kimya, dişçilik, mimar, müteahhit, ticaret, mühendislik, endüstri dalları, bankacı.

Yay
Bankacılık, müdürlük, yöneticilik, politika, yargıçlık, avukatlık, hukuk müşavirliği, memurluk, devlet adamlığı, sanatkârlık, araştırmacı.

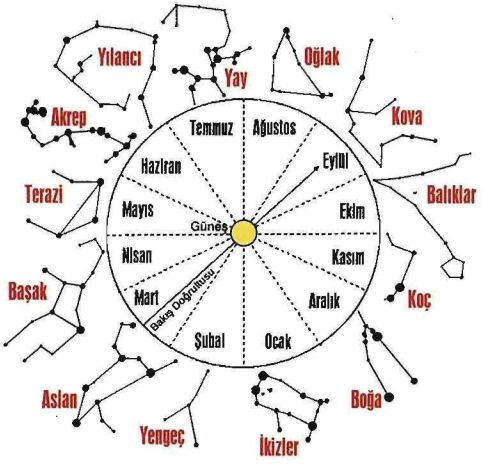

İkizler
Bankacı, yargıç, avukat, diplomat, edebiyatçı, yazar, kuyumcu, müfettiş, gazetecilik, radyo sunuculuğu, bilgisayar uzmanlığı vs.

Akrep
Yönetici, organizatör, satış yöneticisi, müdür, dişçi, teknik mühendis, gazeteci, kimyacı, müzisyen, müzik aletleri yapımcısı, tamirci, yazarlık, denizci, havacı.

Yengeç
Turizm, otelcilik, ithalat-ihracat, pilotluk, gemicilik, petrolcülük kimyagerlik, eczacılık.

Aslan
Asker, doktor, kimyacı, dişçi, güzellik uzmanı, kara, hava ve denizle ilgili işler.

Başak
Çeşitli ilim dalları, özellikle eczacılık ve teknik alanlar, edebiyatçı, yazar, gazeteci, yayıncı, kitapçı, matbaacı, sekreter, araştırmacı, postacı, muhasebeci.

Terazi
Müzisyen, ressam, heykeltıraş, şair, el sanatları, mimar, çiçekçi, parfümcü, konfeksiyoncu, terzi, bankacı, politikacı, hukukçu, din işleri, mühendislik, film artistliği.

Sayıların Yazımı

1. Sayılar gerekli görülen yerlerde yazıyla yazılabilir. Bu durumda sayı adları ayrı ayrı yazılır:
   Beş kilo elma, on iki kalem, yedi yüz yetmiş yedi yıl...
2. Banka işlemlerinde ve parasal işlemlerde araya başka sayı katılmasını önlemek amacıyla sayılar bitişik yazılır:
   Birmilyondokuzyüzbin gibi...

Tarihlerin Yazımı

1. Bilinen bir tarihi anlatan ay ve gün adları her yerde büyük harfle yazılır:
   23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
2. Ay ve gün adları yanlarında sayı olmadan kullanıldıklarında küçük harfle başlayarak yazılır.
   Bu yıl şubat ve mart ayları çok soğuk geçti.
3. Gün bildiren tarihler aşağıdaki gibi yazılır:
   19 Mayıs 1919, 19.05.1999, 19 / 05 / 2005
4. Tarih bildiren sayılardan sonra gelen ekler kesme işaretiyle ayrılır.
   23 Nisan 1920'de TBMM açıldı.

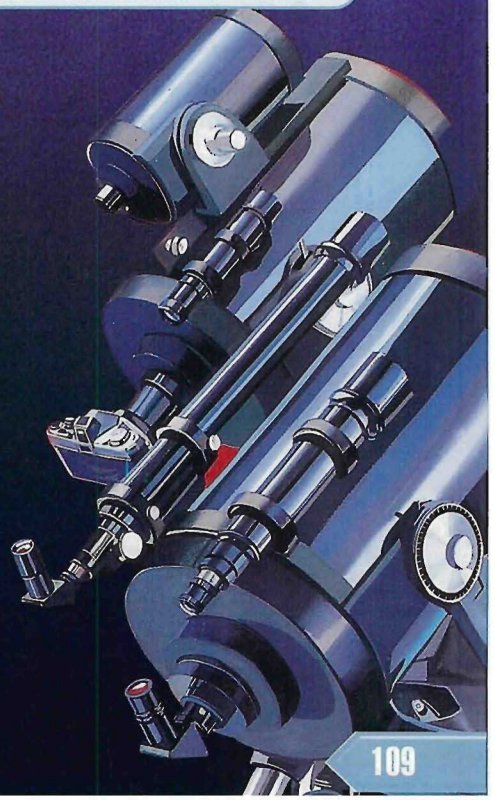

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki cevaplara uygun sorular yazınız.

1. .....?
   Tutucu, kuruntulu bir kişiliğe sahibim.
2. .....?
   Hayır, aceleci bir kişiliğe sahip değilim.
3. .....?
   Felsefe, bilim ve din konularıyla ilgilenmeyi severim.
4. .....?
   Yalnızlık ve başarısızlıktan korkarım.
5. .....?
   Evet, duygusal bir karaktere sahibim.

2. Aşağıda özellikleri verilen burçları yazınız.

1. Günü : Çarşamba
   Sayısı : 5
   Sevdiği çiçekler : Lavanta ve kır zambağı
   Olumlu özellikleri : Uyumlu, her işe yatkın, konuşkan, eğlenceli
   Olumsuz özellikleri : Değişken, huzursuz, sinirli
   Bil bakalım hangi burç? → .....

2. Günü : Pazartesi
   Sayısı : 2
   Sevdiği renk : Beyaz ve gümüş
   Olumlu özellikleri : Duyarlı, anne-babalık duygusu kuvvetli, zeki
   Olumsuz özellikleri : Aşırı duygusal, dağınık, tez canlı
   Bil bakalım hangi burç? → .....

3. Aşağıdaki test sorularını cevaplayınız.

1. **Aşağıdakilerden hangisi "karamsar" bir kişinin özelliklerinden biridir?**
   A) Gelecekten ümitli
   B) Hayata bağlı
   C) Her olaydan kötü bir sonuç çıkarır
   D) Yaşamı sever

2. **Aşağıdakilerden hangisi olumsuz bir davranıştır?**
   A) Girişkenlik B) Sevecenlik
   C) Uyumluluk D) Tembellik

3. **Aşağıdakilerden hangisi "olumlu" bir karakterdir?**
   A) Sinirli B) Azimli
   C) Dağınık D) Huzursuz

4. Aşağıdaki özelliklerden kendinizde bulunanları işaretleyiniz.

- ☐ arkadaş canlısı
- ☐ bencil
- ☐ girişken
- ☐ geçimsiz
- ☐ neşeli
- ☐ öfkeli
- ☐ iş birliği yapabilen
- ☐ tembel
- ☐ umutsuz
- ☐ sabırlı
- ☐ saygılı
- ☐ içe kapalı
- ☐ kendine güvenen
- ☐ sinirli
- ☐ iyimser
- ☐ sevilen
- ☐ alıngan

5. Aşağıdaki soruları kendinize göre cevaplayınız.

1. Hangi çiçeklerden hoşlanırsınız?
   .....
2. Sizce olumsuz özellikleriniz nelerdir?
   .....
3. Kabiliyetleriniz nelerdir?
   .....
4. Hangi renkleri seversiniz?
   .....
5. Hangi tarihte doğdunuz?
   .....
6. Hangi konulara ilgi duyuyorsunuz?
   .....
7. Hangi mesleği seçmeyi düşünüyorsunuz?
   .....
8. Geleceğe umutla bakıyor musunuz?
   .....

KONU 13

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler		Fiiller
acımasız	hassas	fal bakmak
alıngan	ilginç	hissetmek
atılgan	iyimser	karar vermek
başarılı	karakter	sezmek
bencil	kişilik	temsil etmek
duyarlı	kötümser	ümit vermek
duygusal	özellik	
geçimsiz	sadık	
gerçekçi	vefalı	
girişken	yetenekli	

PROJE ÖDEVİ

1. **Şehrinizde yayımlanan günlük bir gazeteden burçların özelliklerini anlatan yazı bulunuz. Bu yazıyı Türkçeye çeviriniz.**
2. **Ailenizdeki fertlerin burçlarını araştırarak burçlarla karakterlerini anlatan bir tablo oluşturunuz.**

OYUN - EĞLENCE

1. Sınıfta bir öğrenci tahtaya çıkarılır ve burçlarının özellikleri okunur. O öğrencinin burcu tahmin edilir.
   Ali → içine kapanık, çalışkan, sevecen...
   Öğrenciler → Oğlak olabilir, Yengeç olabilir.
2. Bir burcun karakter özelliklerini okuyun. Bu özelliklere sahip öğrencilerin ayağa kalkmasını isteyin. Ayağa kalkan öğrencilere, hangi burçtan olduklarını ve doğum tarihlerini sorun.

DİL BİLGİSİ

RİVAYET BİRLEŞİK ZAMANI-2

1. Gereklilik Kipinin Rivayeti

Yapılışı: Gereklik kipindeki bir fiile ek-fiilin -miş'li geçmiş zaman eki getirilerek yapılır.

Örnek: Oku-malı-y-mış-sın

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	İnanmalıymışım	İnanmamalıymışım
Sen	İnanmalıymışsın	İnanmamalıymışsın
O	İnanmalıymış	İnanmamalıymış
Biz	İnanmalıymışız	İnanmamalıymışız
Siz	İnanmalıymışsınız	İnanmamalıymışsınız
Onlar	İnanmalılarmış	İnanmamalılarmış

Örnek: Teknolojideki gelişmeleri takip etmeliymişiz. Bir kaza olmaması için bu arabayı kullanmamalıymışım.

2. Dilek-Şart Kipinin Rivayeti

Yapılışı: Dilek-şart kipindeki bir fiile ek-fiilin -miş'li geçmiş zaman eki getirilerek yapılır.

Örnek: Bul-sa-y-mış-ım

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	Bulsaymışım	Bulmasaymışım
Sen	Bulsaymışsın	Bulmasaymışsın
O	Bulsaymış	Bulmasaymış
Biz	Bulsaymışız	Bulmasaymışız
Siz	Bulsaymışsınız	Bulmasaymışsınız
Onlar	Bulsalarmış	Bulmasalarmış

Örnek: Çalışsaymışım bu konuda başarılı olur muşum.
Edison elektriği bulmasaymış şimdi karanlıkta kalırdık.

14 KÖTÜ ALIŞKANLIKLAR NELERDİR?

KELİMELER

1. **Resimlere bakarak dinleyiniz.**

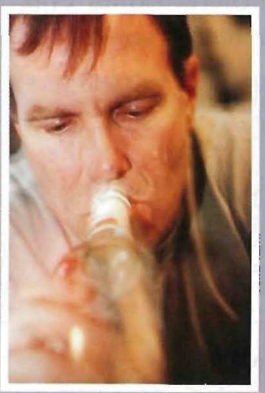

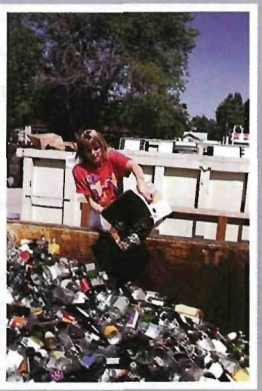

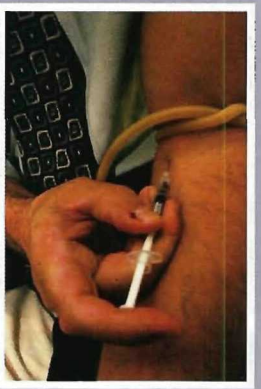

2. **Dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.**

sigara
kumar
tembellik
alkol
çevre kirliliği
kavga etmek
haksızlık
uyuşturucu
yalan söylemek
hırsızlık

3. **Resimlere bakarak dinleyiniz.**
4. **Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.**

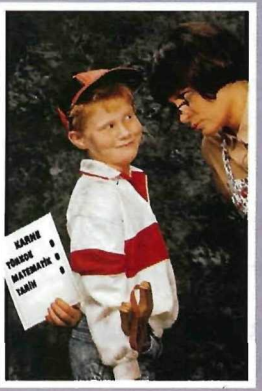

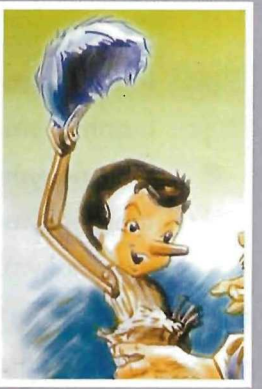

OKUMA - ANLAMA

1. Aşağıdaki parçayı okuyunuz.

MAVİ'NİN HİKÂYESİ

Ben de hemen herkes gibi tanıştım onunla. On üç on dört yaşındaydım.

Üniversiteyi yurt dışında okudum. Orda içiyordum.

Sonra askere gittim. Hâlâ içiyordum.

Herkesten çok içtiğim hâlde bana bir şey olmuyordu. Böyle olunca da her geçen gün daha fazla içiyordum.

Alkolizm kelimesi bana hiçbir şey ifade etmiyordu. Köprü altlarında yatan evsiz barksız kimselerle hiçbir ortak yanım yoktu.

Bazen "Acaba bu gece içmesem uyuyabilir miyim?" diye kendime soruyordum. Bunu her deyişimde kalkıp mutlaka içiyordum. "Neden kendime eziyet ediyorum ki, içki beni rahatlatıyor." diyerek kendimi avutuyordum!

Bir gün aşık oldum. Nişanlandım. Ama her zamanki gibi içiyordum.

Bir sabah yataktan kalkar kalkmaz yere yığıldım. Bin bir güçlükle banyoya ulaştım. Aynadaki yüzümü hiç unutmuyorum. Biraz içersem bir şeyim kalmaz diye düşündüm. İçtikçe kendime geldim iyileştim!

O günden sonra her sabah aynı şekilde uyanıyor, banyoya kadar sürünüp orada sakladığım içkiyi içiyordum.

Bana ne olduğunu gerçekten anlamıyordum. Normal bir insan gibi çayı elim titremeden ağzıma götürebilmek için içiyordum. Hem içiyor hem ağlıyordum.

Bir sabah içmemeye karar verdim. Yataktan kalkmadım. Ne olursa olsun içmeyecektim. Bu işkenceye ancak dört saat dayanabildim.

Aradan beş ay geçti. Artık alkol vardı hayatımda. İçkinin cinsi ve kalitesi de fark etmiyordu. Ne bulursam içiyordum.

Bir sabah birtakım seslerle uyandım. Odaya askerler, tanklar, polisler dolmuştu. Rüya mı görüyordum?

Galiba delirmiştim. Evdekiler de böyle düşünüyordu.

Hangi arkadaşımı hayal etsem karşımda beliriveriyordu ve onunla konuşuyordum.

Nikâhımız ertelenmişti.

Bir sabah uyandığımda el ve ayaklarımın yatağa bağlandığını gördüm. "Nasılsın?" diyen hemşireye "İyiyim," dedim. El ve ayaklarımı çözdü. Gerçekten iyiydim. Polisler askerler, tank sesleri kaybolmuştu.

Biraz sonra yanıma annem geldi. Psikiyatri kliniğinde olduğumu söyledi. Annemle iki hafta kaldık orada.

Baş hekim "Bir alkol zehirlenmesi yaşamışsın. Bir daha bu kadar çok içme" dedi. "Yoksa çok kötü olur" diye ekledi.

Hastaneden çıktıktan sonra bir ay hiç içmedim. Sonraları nişanlımı da ikna ederek sadece cumartesileri bir kadeh kırmızı şarap içmeye başladım. On beş gün böyle devam etti.

Nikâh sabahı heyecanımı bastırmak için yine içtim. Evlendiğimiz gece, balayına çıktığımız sabah yine içtim.

İstanbul'a döndükten sonra da yaklaşık üç ay kadar içmeye devam ettim.

Bir gece kilimin desenlerinin hareket etmeye başladığını gördüm.

Bir kez daha el ve ayaklarımdan yatağa bağlı uyandım. Hemşireden, altı gün komada kaldığımı öğrendim. Ölümden dönmüştüm. Bu sefer yirmi beş gün kaldım klinikte. Bu yirmi beş gün içerisinde alkolik olduğumu anladım.

Aradan tam sekiz yıl, beş ay, beş gün geçti. Bazen "eyvah!" dememe sebep olan rüyalardan başka hiçbir yerde ve hiçbir şekilde içmiyorum.

Her gece yatmadan önce bugün içmediğim için şükrediyor, yarın da içmemek için dua ediyorum.

"Merhaba hayat, merhaba dünya"

(Yaşanmış bir hikâyeden alınmıştır)

KÖTÜ ALIŞKANLIKLAR NELERDİR?

2. Okuduğunuz parçaya göre aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Adam, sigaraya erken yaşta başlamış.
2. ( ) Adamı tedavi için psikiyatri kliniğine yatırmışlar.
3. ( ) Adam, içkiyi bırakamamış.
4. ( ) İçki yüzünden nikahı ertelenmiş.
5. ( ) Adam, hastaneden ilk çıkışından sonra hiç sigara ve içki içmemiş.

3. Aşağıdaki soruları okuduğunuz parçaya göre cevaplayınız.

1. Adam, ilk defa ne zaman içki içmiş?
.....
2. Adamın nikâhı niçin ertelenmiş?
.....
3. Adam, içkiyi bırakma kararını ne zaman almış?
.....
4. Alkol, adamın hayatını nasıl etkilemiş?
.....
5. Adam, ne kadar zamandır içki içmiyor?
.....

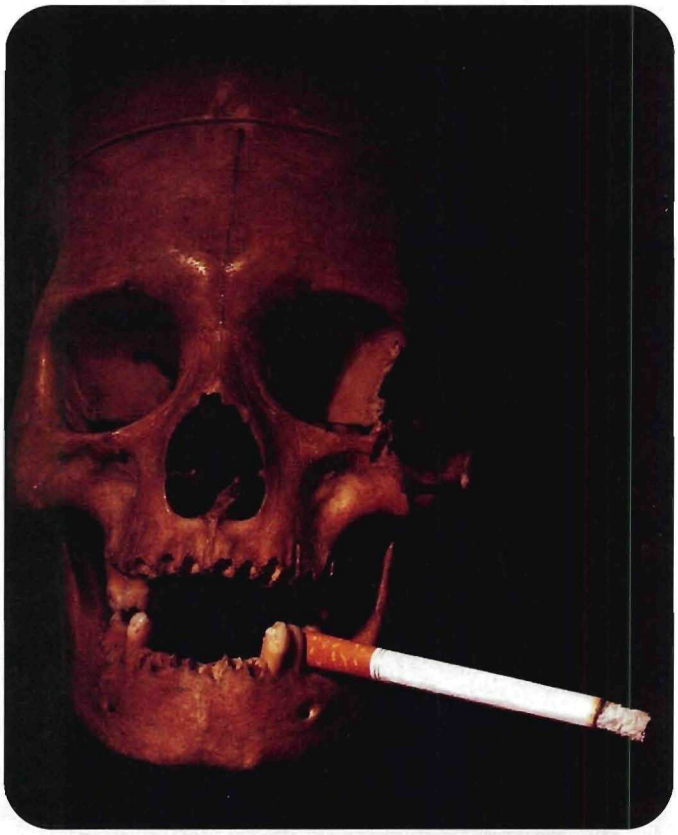

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: Sigaranın en büyük zararı nedir?
B: Sigara akciğer kanserine yol açar.
Uygulama
.....

2
A: İnsanlar kötü alışkanlıkları nasıl edinir?
B: Daha çok arkadaş çevresinden etkilenirler.
Uygulama
.....

3
A: İçkinin ne tür zararları vardır?
B: İçki, ailedeki sevgi ve saygı ortamını bozar.
Uygulama
.....

4
A: Sence kötü alışkanlıklar nelerdir?
B: Sigara içmek, büyüklere saygısızlık etmek...
Uygulama
.....

5
A: Hoşlanmadığın davranışlar nelerdir?
B: Ben konuşurken sözümün kesilmesinden hoşlanmam.
Uygulama
.....

6
A: Sevmediğin ve bırakmak istediğin bir alışkanlığın var mı?
B: Evet, arkadaşlarımla çok sık tartışırım. Bunu bırakmak istiyorum.
Uygulama
.....

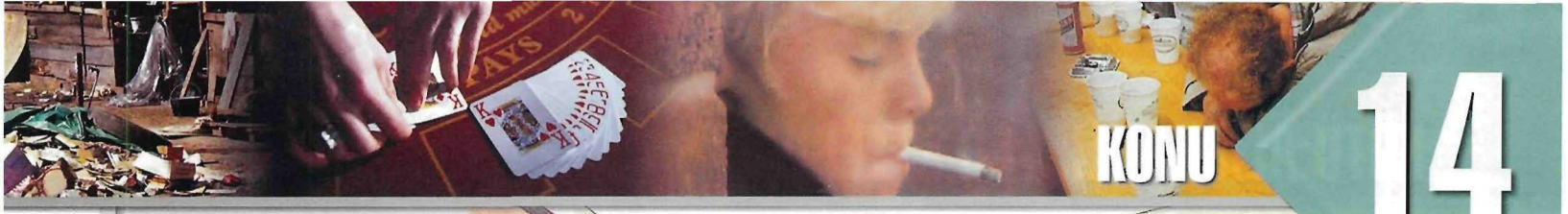

KONU 14

DİNLEME - ANLAMA

1. Dinleyiniz.

2. Tekrar dinleyiniz ve aşağıdaki cümleleri verilen kelimelerle tamamlayınız.

bırakmak / mutlaka / içkiyi / tedavi / sigara

1. Sigarayı ..... bırakmalısınız.
2. İki hafta ..... olması gerekiyor.
3. Söz veriyorum ..... ve sigarayı azaltacağım.
4. İşte bu benim son ..... paketim.
5. Bu tür zararlı alışkanlıklara başlamak çok kolay; ama onları ..... çok zor.

3. Aşağıdaki soruları dinlediğiniz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Ayşe, niçin hastaneye gitti?
.....
2. Betül'ün babası niçin hasta olmuş?
.....
3. Doktor, hastaya ne tavsiye ediyor?
.....
4. Ali Bey, doktora nasıl bir söz veriyor?
.....
5. Ali Bey'in ne tür rahatsızlıkları var?
.....

KONUŞMA

1. Aşağıdaki diyalogu tekrarlayınız.

A : Hocam galiba Ali ile Ahmet kavga ediyor.
B : Ne oluyor burada? Niçin kavga ediyorsunuz?
C : Hocam, özür dileriz. Ama Ali beni devamlı rahatsız ediyor.
B : Ne yaptı?
C : Devamlı bana lâkap takıyor. Bana kötü sözler söylüyor. Zaten bu yüzden kavga ettik.
D : Hocam ben ona şaka yapmak istedim. Özür diliyorum, bir daha olmayacak.
B : Tamam, ama bunlar doğru şeyler değil. Birbirinize karşı daha saygılı olmalısınız. Söz mü?
D : Söz öğretmenim. Tekrar özür diliyorum.

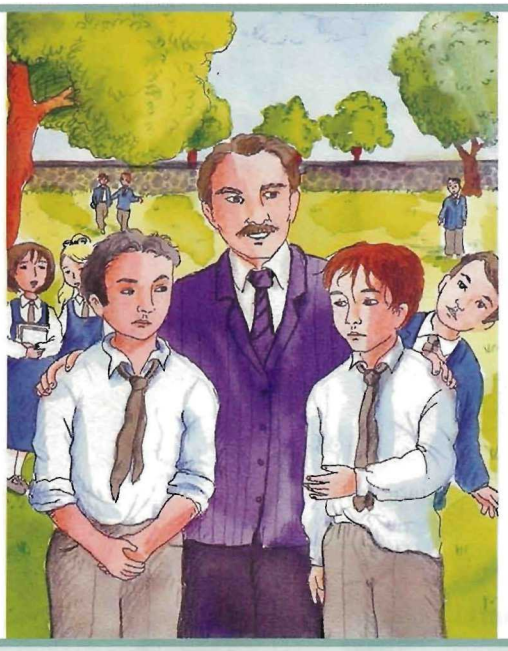

2. Aşağıdaki bilgilerden faydalanarak örnekteki gibi yeni diyaloglar kurunuz.

1. Hasan Hüseyine- Küfür ediyor.
2. Ali ile Veli- Yalan söylüyor.
3. Mahmut ile Yusuf- Arkamdan konuşuyor.
4. Orhan, Kemal'e- Vurup kaçıyor.

3. Sizce kötü alışkanlıklar nelerdir?

KÖTÜ ALIŞKANLIKLAR NELERDİR?

YAZMA

1. Kötü alışkanlıklar edinmede sizce aşağıdakilerden hangisi etkilidir? Gerekçelerini bir paragrafta yazınız.

1. Taklit
2. Özenti
3. Kötü çevre
4. Merak
5. İrade zayıflığı
6. Eğitimsizlik

.....

.....

.....

2. Zararlı alışkanlıklardan kurtulmak için neler tavsiye edersiniz?

.....

.....

.....

3. "Çalışmak insanı şu üç belâdan kurtarır; can sıkıntısı, kötü alışkanlıklar ve yoksulluk."
Voltaire'nin bu sözünden ne anlıyorsunuz? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

4. Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.

1. İçki bütün kötülüklerin anasıdır.

   .....
2. Sigara akciğer kanserine yol açar.

   .....
3. Bana arkadaşını söyle sana kim olduğunu söyleyeyim.

   .....
4. Dumanını yel alır, parasını el alır.

   .....
5. Alkol sağlığın düşmanıdır.

   .....

TAMAMLAYICI BİLGİLER

SİGARANIN İÇERDİĞİ ZEHİRLİ MADDELER

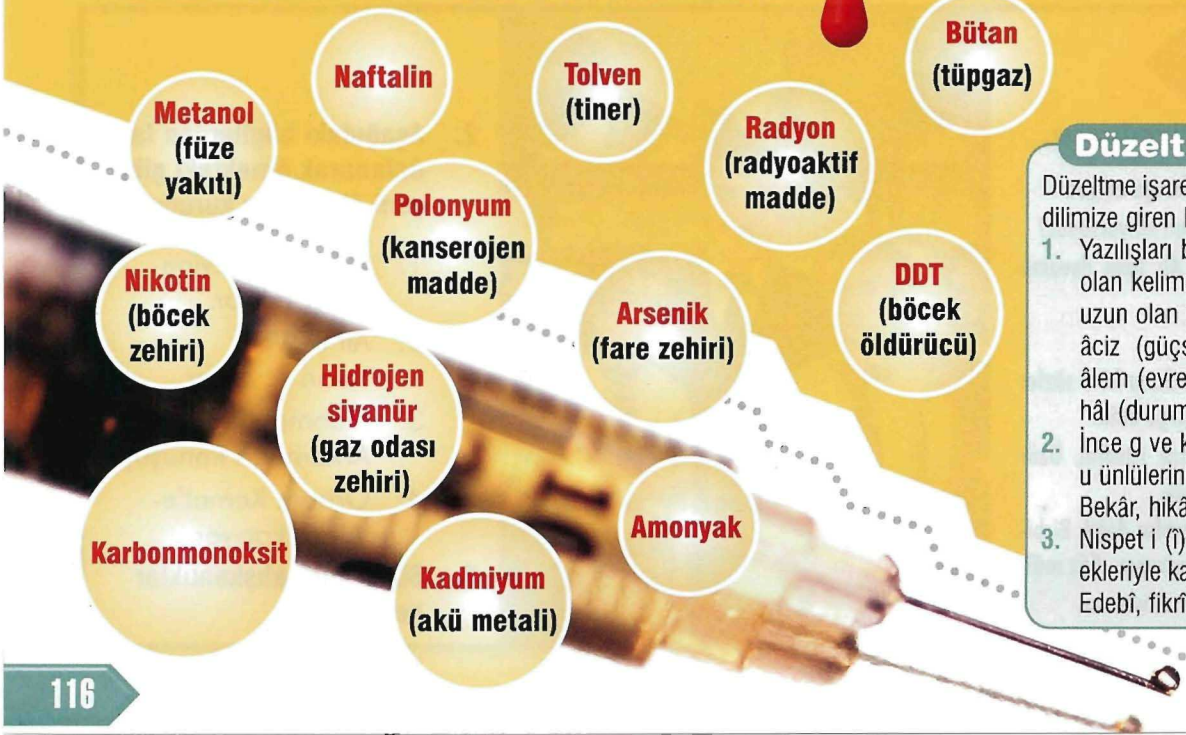

Düzeltme İşareti

Düzeltme işareti, yalnızca Arapça ve Farsçadan dilimize giren kelimelerde kullanılır:

1. Yazılışları bir, anlamları ve okunuşları farklı olan kelimeleri ayırt etmek için, okunuşları uzun olan ünlülerin üzerine konur:
   âciz (güçsüz)- aciz (güçsüzlük)
   âlem (evren)- alem (bayrak)
   hâl (durum)- hal (pazar yeri)
2. İnce g ve k ünsüzlerinden sonra gelen a ve u ünlülerinin üzerine konur:
   Bekâr, hikâye, zekâ, imkân, ziyaretgâh
3. Nispet i (î)'sinin, belirtme durumu ve iyelik ekleriyle karışmasını önlemek için kullanılır:
   Edebî, fikrî, resmî,

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki test sorularını cevaplayınız.

1. "Dedikodu yapmak kötü bir ....."
Bu cümle aşağıdaki kelimelerden hangisiyle tamamlanmalıdır?
A) alışkanlıktır B) insanlıktır
C) imtihandır D) konuşmadır

2. "Lütfen başkalarının sözünü .....!"
Bu cümle aşağıdaki kelimelerden hangisiyle tamamlanmalıdır?
A) kesme B) kırma
C) konuşma D) okuma

3. **Aşağıdakilerden hangisi kötü alışkanlıklardan değildir?**
A) Yalan söylemek
B) Sigara içmek
C) Dedikodu yapmak
D) Yardımsever olmak

4. **Aşağıdakilerden hangisi sağlığa zararlı alışkanlıklardandır?**
A) Spor yapmak
B) Müzik dinlemek
C) Kitap okumak
D) Sigara içmek

5. **Aşağıdakilerden hangisi bir alışkanlık değildir?**
A) Okula gitmek B) Sigara içmek
C) Dedikodu yapmak D) İçki içmek

3. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Uyuşturucu maddeler, alışkanlık hâlini aldığı zaman insanın sağlığını bozar.
2. ( ) İçkili araba kullanan şoförler kaza yapabilir.
3. ( ) Sigara bütün devletler tarafından yasaklanmıştır.
4. ( ) Sigaraya alışanlar onu hiçbir şekilde bırakamaz.
5. ( ) Alkollü içeceklerin yayılmasını önlemek için televizyonda ve radyoda içki reklâmı yapılmalıdır.

4. Aşağıdaki cümleleri verilen kelimelerle tamamlayınız.

bağımlılık / gıybet / nikotin / dişleri / kötülüklerin

1. Sigara insanda ..... yapar.
2. İçki bütün belâ ve ..... anahtarıdır.
3. Sigara ..... sarartır ve çürütür.
4. Sigarada ..... vardır.
5. Başkasının arkasından konuşmaya .... denir.

5. Aşağıdaki karışık kelimelerden anlamlı cümleler kurunuz.

1. babalar / ve / anneler / içmemelidir / evde / içki
.....
2. gıybet / alışkanlıktır / etmek / kötü / bir
.....
3. gırtlak / neden / kanserine / olur / sigara
.....
4. alışkanlığı / içki / önlenemez / baskıyla
.....

6. Aşağıdaki kelimelerden hangileri sigara ile ilgili değildir? (✓) işareti koyunuz.

☐ yakmak	☐ çok ucuz
☐ duman	☐ paket
☐ bağımlılık	☐ tiryaki
☐ zararlı	☐ kanser
☐ faydalı	☐ kahve

7. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Sigarayı yasaklamak sigara içimini azaltır mı?
.....
2. Sigarayı bırakmak için ilk önce ne yapmalıdır?
.....
3. Sigaraya tekrar başlamak için insanlar ne gibi bahaneler ileri sürerler?
.....
4. Sigara paketinin üzerinde ne yazmaktadır?
.....

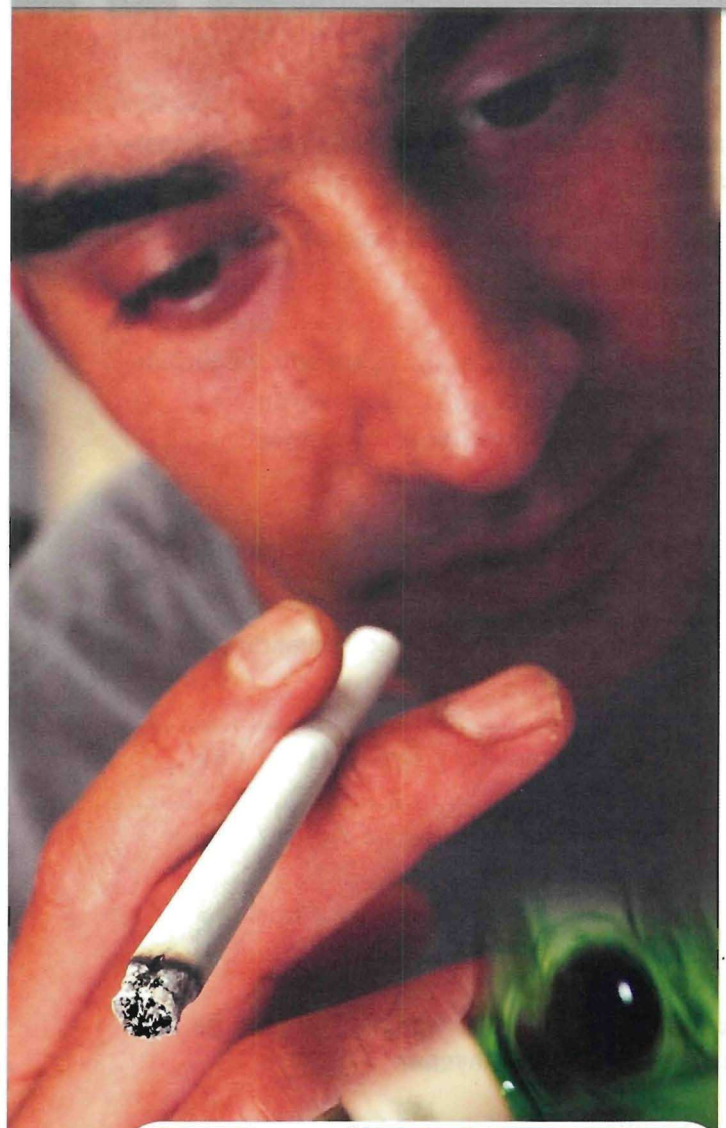

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler		Fiiller
anarşi	morfin	alışmak
esrar	serkeşlik	bırakmak
bağımlı	sigara	dedikodu yapmak
dedikodu	tiryaki	gıybet etmek
eroin	yalancı	kavga etmek
içki		nefret etmek
iftira		saygı göstermek
kalp kırmak		tartışmak
kumar		terk etmek

PROJE ÖDEVİ

Aşağıdaki konular hakkında bir araştırma yapınız.

1. Sigaranın zararları nelerdir?
2. Uyuşturucu maddelerin insan sağlığına etkileri nelerdir?
3. Örf ve âdetlerinizdeki güzel alışkanlıkları sıralayınız.
4. Alkol, sigara, uyuşturucu vb. zararlı alışkanlıklarla ilgili bir afiş hazırlayınız.

OYUN - EĞLENCE

KELİME DAĞARCIĞI

Bir öğrenci tahtaya çıkarılır. Öğretmen, onun kulağına bir kelime veya bir cümle fısıldar. Öğrenciden, bunu el kol hareketleri kullanmadan sınıfa anlatmasını ister.

Örnek: "Sigara" kelimesi. Öğrenci bu kelimeyi anlatmaya başlar.

– Sağlığa zararlıdır.

– Dumanını yel, parasını el alır... gibi.

TABLOYA BAKIN VE RENKLERİ SÖYLEYİN, KELİMELERİ DEĞİL!

SARI MAVİ TURUNCU
SİYAH KIRMIZI YEŞİL
MOR SARI KIRMIZI
MAVİ KIRMIZI MOR
TURUNCU YEŞİL SİYAH

SOL SAĞ ÇAKIŞMASI

SAĞ BEYNİNİZ RENKLERİ SÖYLEMEYİ DENER FAKAT SOL BEYNİNİZ KELİMELERİ SÖYLEMEKTE ISRAR EDER

KONU 14

DİL BİLGİSİ

ŞART BİLEŞİK ZAMANLARI

1. Şimdiki Zamanın Şartı
2. Geniş Zamanın Şartı
3. Gelecek Zamanın Şartı
4. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı
5. Duyulan Geçmiş Zamanın Şartı

1. Şimdiki Zamanın Şartı

Yapılışı: Şimdiki zamanlı bir fiile ek-fiilin şart eki getirilerek yapılır.

Örnek: Gel-i-yor-sa-m

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	Biliyorsam	Bilmiyorsam
Sen	Biliyorsan	Bilmiyorsan
O	Biliyorsa	Bilmiyorsa
Biz	Biliyorsak	Bilmiyorsak
Siz	Biliyorsanız	Bilmiyorsanız
Onlar	Biliyorlarsa	Bilmiyorlarsa

Örnek: Bir buluş yapmak istiyorsan ünlü mucitlerin hayatını okumalısın.
En kalabalık şehrin hangisi olduğunu bilmiyorsan Rekorlar Kitabına bakıver.

2. Duyulan Geçmiş Zamanın Şartı

Yapılışı: Duyulan geçmiş zaman çekimli bir fiile ek-fiilin şart kipi eki getirilerek yapılır.

Örnek: İnan-mış-sa-k

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	İnanmışsam	İnanmamışsam
Sen	İnanmışsan	İnanmamışsan
O	İnanmışsa	İnanmamışsa
Biz	İnanmışsak	İnanmamışsak
Siz	İnanmışsanız	İnanmamışsanız
Onlar	İnanmışlarsa	İnanmamışlarsa

Örnek: İşlerini bitirmişse eve gidebiliriz.
Film başlamamışsa biraz daha oyalanabiliriz.

3. Geniş Zamanın Şartı

Yapılışı: Geniş zamanlı bir fiile ek-fiilin şart kipi eki getirilerek yapılır.

Örnek: İç-er-se-k

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	İçersem	İçmezsem
Sen	İçersen	İçmezsen
O	İçerse	İçmezse
Biz	İçersek	İçmezsek
Siz	İçerseniz	İçmezseniz
Onlar	İçerlerse	İçmezlerse

Örnek: Sigarayı bırakırsan sana bir takım elbise alacağım.
Alkol kullanırsanız beden ve ruh sağlığınız bozulabilir.

4. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı

Yapılışı: Görülen geçmiş zaman çekimli bir fiile ek-fiilin şart kipi eki getirilerek yapılır.

Örnek: Hatırla-dı-y-sa-k

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	Hatırladıysam	Hatırlamadıysam
Sen	Hatırladıysan	Hatırlamadıysan
O	Hatırladıysa	Hatırlamadıysa
Biz	Hatırladıysak	Hatırlamadıysak
Siz	Hatırladıysanız	Hatırlamadıysanız
Onlar	Hatırladılarsa	Hatırlamadılarsa

Örnek: Sohbeti bitirdiyseniz eve gidebiliriz.
Mesajımı okuduysan bana telefon aç.

5. Gelecek Zamanın Şartı

Yapılışı: Gelecek zamanlı bir fiile ek-fiilin şart kipi eki getirilerek yapılır.

Örnek: Yaz-acak-sa-m

ÇEKİM TABLOSU

	OLUMLU	OLUMSUZ
Ben	Yazacaksam	Yazmayacaksam
Sen	Yazacaksan	Yazmayacaksan
O	Yazacaksa	Yazmayacaksa
Biz	Yazacaksak	Yazmayacaksak
Siz	Yazacaksanız	Yazmayacaksanız
Onlar	Yazacaklarsa	Yazmayacaklarsa

Örnek: Elektronik mektup yazacaksan internete girmelisin.
Bu kitabı okumayacaksan boşuna alma.

15 SIRLI OLAYLARA İNANIR MISINIZ?

KELİMELER

1. Resimlere bakarak dinleyiniz.

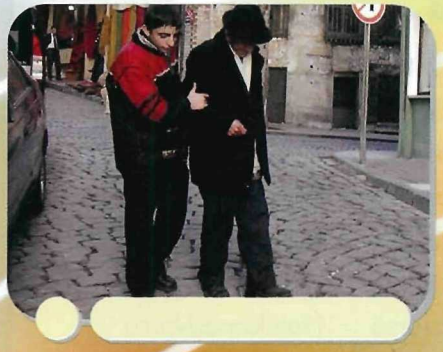

2. Dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.

yardımsever	sır
iyimser	ölüm
kötümser	şaşkın
korkak	heyecanlı
rüya	sembol

3. Resimlere bakarak dinleyiniz.

4. Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.

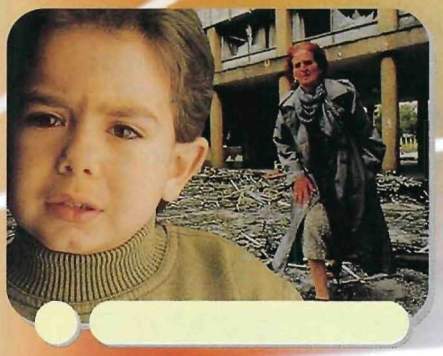

KONU 15

OKUMA - ANLAMA

1. Aşağıdaki parçayı okuyunuz.

DOKTOR

Yataktaki adam başucunda bekleyen genç doktora:

"Allah senden razı olsun evlâdım." dedi. Benim için ta yurt dışından zahmet edip geldin. Yaşadığım sürece bu iyiliğini unutmayacağım.

Ameliyat edilen kişi büyük bir hastanenin başhekimiydi. Hastalığı ilerlemişti. Tedavisi ancak yurt dışında mümkündü. Fakat böyle bir yolculuğa dayanamazdı. Doktor arkadaşları, kurtuluş ümidi az olmasına rağmen ameliyatı yapmaya karar vermişlerdi. Tam o sırada, bu konuda uzman olan genç bir doktor, nereden haber almışsa, Hızır gibi yetişmiş, başhekimi ameliyat edip kurtarmıştı. Yaşlı doktor bu iyiliğe nasıl karşılık vereceğini bilmiyordu. Genç doktorun ellerini tuttu ve:

"Ameliyat için beni uyuttuğunuzda mesleğimdeki ilk yıllarıma gittim. Henüz genç bir asistandım. Bir kadın, doğum için hastanemize yatmıştı. Doğum sırasında karnındaki bebeğin ayaklarından sakat olduğunu anladım. Bebeğin bu şekilde yaşamaktansa ölmesinin daha iyi olacağını düşündüm. Çok zor bir andı benim için. Bebeğin kaderi benim ellerimdeydi. Ben bebeği öldürmeyi düşünürken kalp atışlarını duydum ve doğumu gerçekleştirdim. Ona kıyamadım. Herhâlde o yavrunun yaşamasını istediğim için Allah seni imdadıma gönderdi."

Genç doktor ellerini yaşlı doktorun ellerinden çekti. Biraz geriye çekildi ve dizlerinden aşağısı takma olan bacaklarını gösterdi.

"Hiçbir iyilik karşılıksız kalmaz efendim."

Gülümsedi.

"Kurtardığınız o çocuk bendim."

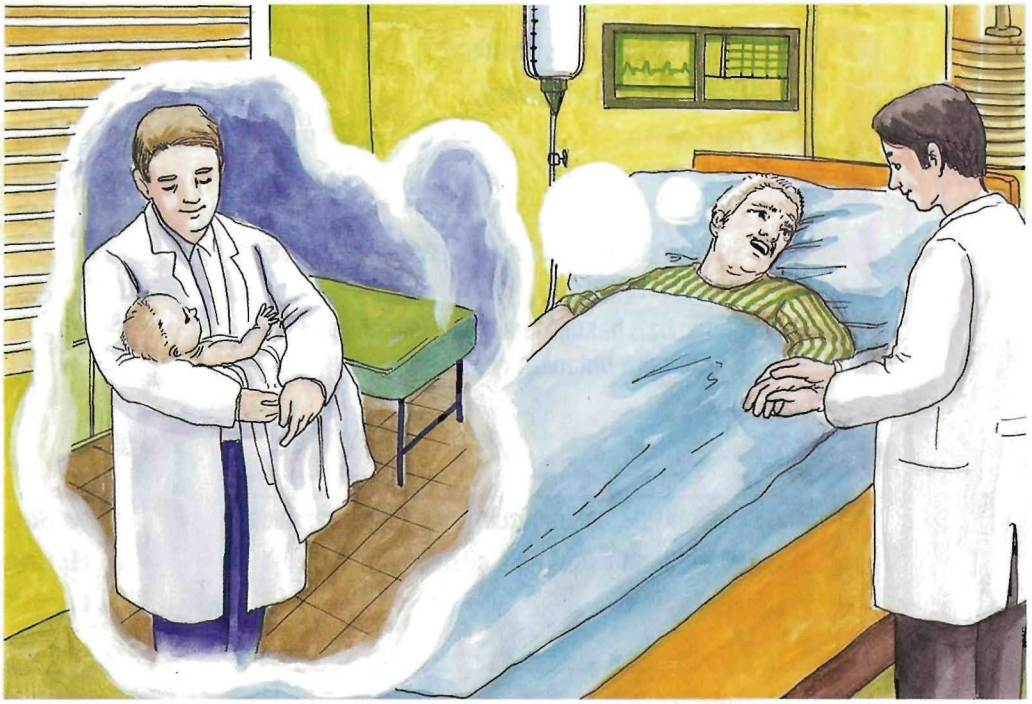

2. Aşağıdaki soruları okuduğunuz parçaya göre cevaplayınız.

1. Genç doktor, yaşlı doktora nasıl bir iyilik yapıyor?
   .....
2. Yaşlı doktor kim? Nasıl bir hastalığı var?
   .....
3. Yaşlı doktor, genç doktora ne anlatıyor?
   .....
4. Genç doktor, başhekime ne cevap veriyor?
   .....
5. Genç doktor yurt dışından niçin gelmiş?
   .....

3. Aşağıdaki deyimleri ve kelime gruplarını cümle içinde kullanınız.

1. Hızır gibi yetişmek
   .....
2. Kurtuluş ümidi
   .....
3. İmdada yetişmek
   .....
4. Hiçbir iyilik karşılıksız kalmaz
   .....

SIRLI OLAYLARA İNANIR MISINIZ?

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: Sırlı olaylara inanır mısınız?
B: Evet, bazılarına inanırım.
Uygulama
.....

2
A: Sizce insanlar ölüme ve hastalıklara çözüm bulabilecek mi?
B: Bence bazı hastalıklara çare bulunabilecek; ama ölüme çare bulunamayacaktır.
Uygulama
.....

3
A: Günümüzde, esrarı çözülmemiş yapılar var mıdır?
B: Piramitlerin esrarı hâlâ çözülememiştir.
Uygulama
.....

4
A: Ufolar ve uzay cisimleri ile ilgili anlatılan hikâyeleri doğru buluyor musunuz?
B: Hayır, doğru bulmuyorum.
Uygulama
.....

5
A: Gerçekleşen bir rüyanız var mı?
B: Evet, var.
Uygulama
.....

6
A: Sizce gelecekte neler olacağı önceden bilinir mi?
B: Hayır, bilinemez.
Uygulama
.....

DİNLEME - ANLAMA

1. Dinleyiniz.

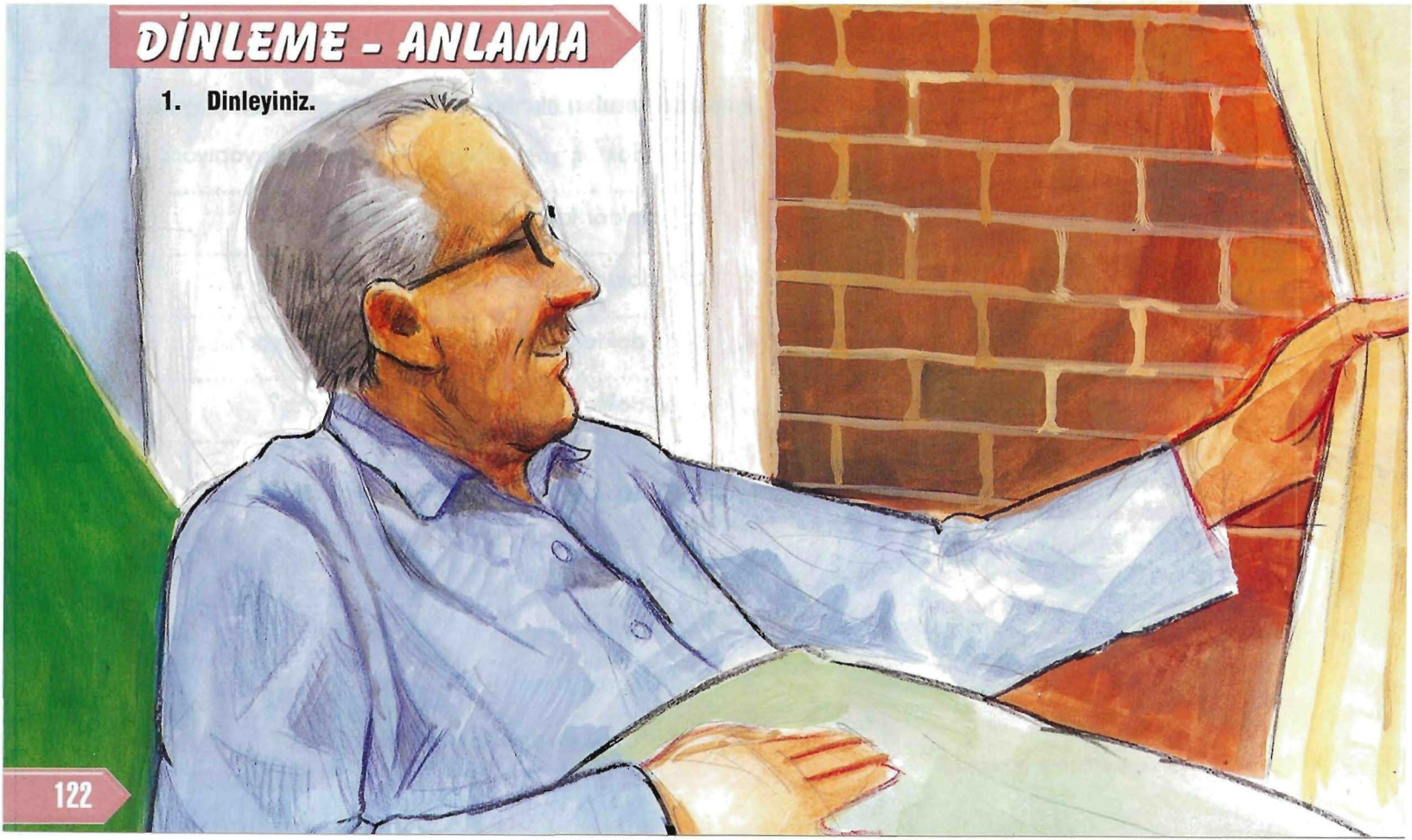

2. Tekrar dinleyiniz ve aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Odada üç kişi yatıyordu.
2. ( ) Camın kenarında yatan adam kötümser bir kişidir.
3. ( ) Dışarıda çok güzel bir manzara vardı.
4. ( ) Orta yatakta yatan adam cam kenarında yatan adamın ölümüne sebep oldu.
5. ( ) Pencerenin yanında yatan hastaya sık sık kriz geliyordu.

3. Aşağıdaki soruları okuduğunuz parçaya göre cevaplayınız.

1. İyimser hasta, oda arkadaşlarına ne anlatıyor?

   .....

2. Diğer hastalar anlatılanlardan nasıl etkileniyor?

   .....

3. Ortadaki hasta ne yapmak istiyor? Niçin?

   .....

4. Ortada yatan hasta nasıl bir insan?

   .....

5. İyimser hasta nasıl öldü?

   .....

6. İki farklı insanın hayatı nasıl anladıklarını, nasıl yaşadıklarını karşılaştırınız.

   .....

KONUŞMA

Zengin bir baba, hem hayatı tanıması hem tatil yapması hem de fakirliğin ne demek olduğunu öğrenmesi amacıyla oğlunu hafta sonu bir köye götürür.

Orada iki gün fakir bir ailede misafir olurlar. Tatil dönüşü baba, oğluna alaycı bir şekilde sorar:

– İnsanların ne kadar fakir, ne kadar zavallı olabileceklerini gördün değil mi oğlum?

Oğul:

– Gördüm elbette babacığım. Nasıl görmem? Bizim bir köpeğimiz var ve kalın bir zincirle kulübesine bağlı; onların ise tam dört tane köpeği var ve hepsi de özgür. Bizim bahçenin tam ortasında her gün ilâçla temizlenen küçük bir havuzumuz var; onların ise uçsuz bucaksız, masmavi ve şırıl şırıl akan dereleri. Bizim evimizde spot lambalarımız, avizelerimiz var; onların ise ışıl ışıl parıldayan, her gece onlara göz kırpan milyonlarca yıldızları var. Biz dışarı baktığımızda sadece evimizin avlusunu görebiliyoruz; onların evinin önünde ise sınırsız, yemyeşil uzayıp giden bir vadi var.

Teşekkürler babacığım. Bana ne kadar fakir olduğumuzu gösterdiğin için.

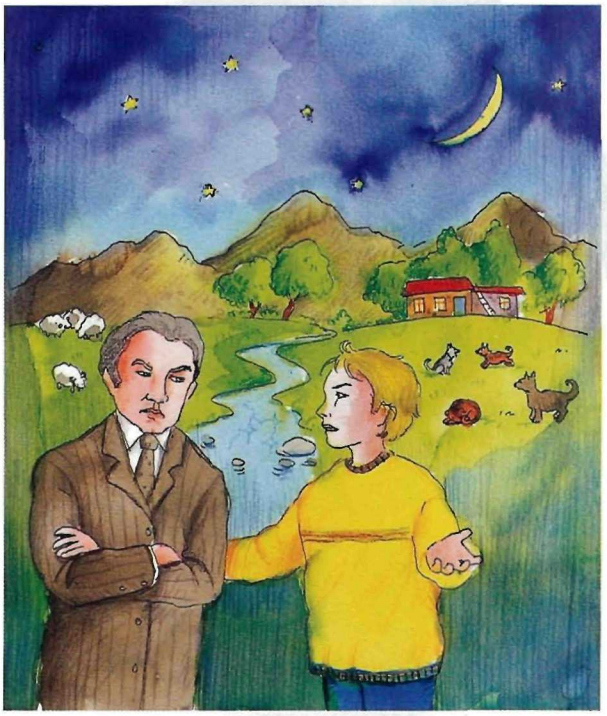

1. Bu parçayı diyalog hâline getiriniz.

2. Sizce zenginlik ve fakirlik sadece para ile mi ilgilidir? Tartışınız.

YAZMA

1. "Kötülük eden kötülük bulur. İyilik eden iyilik bulur." sözünü kısaca açıklayınız.

.....

.....

2. Hoşgörülü insanın özelliklerini anlatan cümleler yazınız.

3. Sırlı olaylara inanır mısınız? Bu konuyla ilgili duyduğunuz, okuduğunuz ya da yaşadığınız bir olay varsa anlatınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.

1. İnsan hayatı sırlarla doludur.

   .....

2. İyilik eden iyilik bulur.

   .....

3. Rüyalar, uyku sırasında ortaya çıkan düşünce ve hayallerdir.

   .....

4. İnsanoğlu her dönemde uzayın sırlarını merak etmiştir.

   .....

5. "İyilik" kelimesinin çağrıştırdığı kelimeleri yazınız.

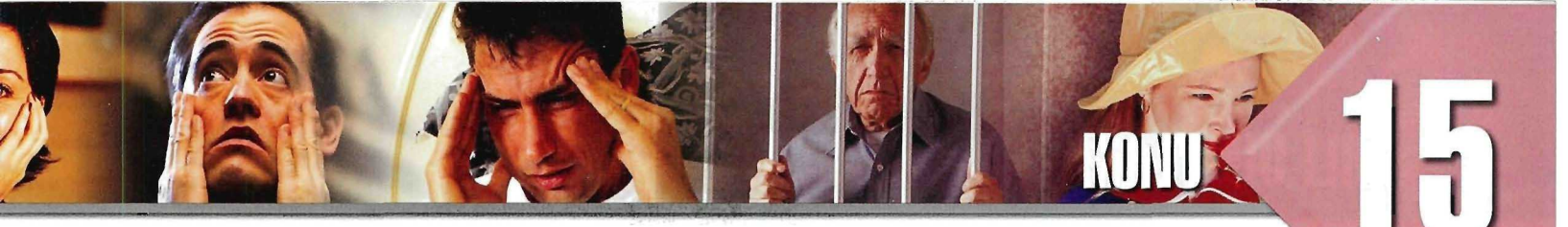

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki kelimelerle anlamlarını eşleştiriniz.

1. sır küpü	a. Bir sırrı açığa vurmak, başkasına söylemek
2. sır tutmak	b. Ortalıktan yok olmak, ortalıkta görünmemek
3. sırra kadem basmak	c. Gizli tutulan veya sır durumunda olan bir şeyi anlamak, kavramak
4. sır vermek	d. Birçok sırları bildiği hâlde hiçbirini açığa vurmayan kimse
5. sırra ermek	e. Bir sırrı açığa vurmamak, başkasına söylememek

2. Aşağıdaki olayların sebep ve sonuçlarını eşleştiriniz.

SEBEP	SONUÇ
1. Kayınvalide, kendi altınlarını sakladı. Sevmediği gelininin hırsızlık yaptığını söyledi.	a. Hastaneye gittiğinde çocuğunun iyileşmeye başladığını öğrendi. Fakir olduğu için hastane masraflarını tanımadığı bir adam karşıladı.
2. Bir araba satın almak için komşusunun evine girip parasını çaldı.	b. Köyün en fakir öğrencisine burs vermeye karar verdi. Öğrencinin evine gittiğinde kendisine burs veren ihtiyarın fotoğrafını gördü.
3. Çocuğu hastanede yatıyordu. Yolda para dolu bir cüzdan buldu. Polise götürdü. Polis de cüzdanı sahibine teslim etti.	c. Çocuklar büyüyünce babalarına sahip çıkmadılar. Onlar da babalarını sokağa attılar.
4. İhtiyar bir adam kendisine burs verdi. Üniversiteyi bitirip bir köye öğretmen oldu.	d. Kadın başka bir zaman hırsızlık yapmakla suçlandı ve hapse girdi.
5. Adam, ihtiyar anne ve babasını sokağa bıraktı. Onlara bakmadı.	e. Evine gelirken arabasıyla, parasını çaldığı komşusunun duvarına çarptı ve sakat kaldı.

3. Aşağıdaki karışık kelimelerden anlamlı cümleler kurunuz.

1. inanır / ufo gibi / insan / birçok / yaratrkların / uzaydan gelen / varlığına
   .....
2. insanların / devam / ufo hikâyeleri / etmektedir / kurcalamaya / kafalarını
   .....
3. uyku sırasında / anlamlı veya anlamsız / rüya / aralıklarla görülen / olaylar dizisidir
   .....
4. başından / birçok / çevremizde / vardır / olay / sırlı bir / insan / geçmiş
   .....
5. hâlâ / sırrını / piramitler / korumaktadır
   .....

4. Aşağıdaki kelimeleri eşleştiriniz.

1. heyecanlı	a. iyimser
2. korkak	b. düşman
3. dost	c. cesur
4. kötümser	d. cömert
5. cimri	e. sakin

5. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Güvercin ve zeytin dalı, barışın sembolüdür.
2. ( ) Rüya, etkisinde kalınan sevindirici ve üzücü olayların uyku hâlinde yaşanması olayıdır.
3. ( ) Sırlı olaylar bilimsel sonuçlarla açıklanamaz.
4. ( ) Kötümser kimseler, her düşünce ve her işi iyi olarak değerlendirir.
5. ( ) Bazı yaşanmış sırlı olaylar, geçmişten günümüze kadar anlatılagelmiştir.

6. Aşağıdaki kelimelerden hangisi iyimser insanlarla ilgili değildir? (✔) işareti koyunuz.

☐ Ümitlidirler	☐ Yardımseverdirler
☐ Neşelidirler	☐ Hoşgörülüdürler
☐ Kötümserdirler	☐ Sabırlıdırlar
☐ Korkaktırlar	

TAMAMLAYICI BİLGİLER

PİRAMİTLERİN SIRRI

Piramitler, her biri 20 ton ağırlığında olan taşlardan yapılmıştır. Bu taşlar yüzlerce kilometre öteden getirilmiştir. Bu taşların nasıl getirildiği bilinmemektedir? Piramit, kimin adına yapıldıysa onun bulunduğu odaya yılda sadece iki defa güneş girmektedir. Bu günler, o kişinin doğduğu ve tahta çıktığı günlerdir. Piramitlerdeki mumyalarda radyoaktif madde bulunmaktadır. Bu yüzden mumyaları ilk defa bulan 12 bilim adamı kanserden ölmüştür.

Piramitlerin içinde birçok teknolojik cihaz çalışmamaktadır. Su, birkaç gün piramidin içinde kalırsa tertemiz bir hâle gelmektedir. Piramidin içine konulan süt, birkaç gün taze kalmakta ve yoğurt hâline gelmektedir. Piramidin içindeki atıklar, etrafa hiç koku yaymadan mumya hâline gelmektedir. Kesik, yanık gibi yaralar, çok kısa bir sürede iyileşmektedir. Piramitlerin bazı odalarında ne olduğu bilinmemektedir. Piramitlerin içi yazın soğuk, kışın sıcak olur. Piramitler hâlâ sırrını korumaktadır.

"ile" Kelimesinin Ek Olarak Yazılışı

1. "İle" sözü, ünlüyle biten kelimelere veya III. şahıs iyelik ekinden sonra ek olarak geldiğinde başındaki "-i" ünlüsü "y"'ye dönüşür ve büyük ünlü uyumuna uyar:
   balta+ile - baltayla, annesi+ile - annesiyle, arkadaşı+ile - arkadaşıyla
2. Ünsüz ile biten kelimelere ek olarak geldiğinde başındaki "-i" ünlüsü düşer ve büyük ünlü uyumuna uyar.
   Kardeş+ile - kardeşle, ayak+ile - ayakla

"-ki" Eki ve "ki" Bağlacının Yazılışı

1. Ek olan "-ki" ünlü uyumuna uymaksızın kendinden önce gelen kelimeye bitişik yazılır:
   Bu sayfadaki yazıyı okudunuz mu?
2. Bağlaç olan "ki" ayrı yazılır:
   Olmaz ki! Böyle de yapılmaz ki! Atatürk diyor ki: ...
3. "Ki" bağlacı bazı kelimelerle zamanla kalıplaştıkları için bitişik yazılır:
   Hâlbuki, oysaki, sanki, mademki...

"-de" Eki ve "de" Bağlacının Yazılışı

1. Hâl eki olan "de" kelimeye bitişik yazılır. Özel isimlerin sonuna geldiğinde kesme işaretiyle ayrılır. Kendisinden önce gelen kelimenin son ünlüsüne göre büyük ünlü uyumuna uyar.
   Araba bozulunca yolda kalmışlar.
   Odanın anahtarı Ali'de olmalı.
2. Bağlaç olan "de" ayrı yazılır. Kendisinden önce gelen kelimenin son ünlüsüne göre büyük ünlü uyumuna uyar.
   Babanızı da gördünüz mü?
   Salih de çalışmasını tamamlamış.

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler

ahlâk	iyiliksever	sevgi
çaresiz	iyimser	ümit
diyalog	karakter	ümitli
düşman (-lık)	kötümser	yorgun
fakir	kriz	
gayret	neşeli	
güçlü	özgür	
güler yüzlü	sabırlı	
hoşgörü	sağlıklı	

Fiiller

aydınlanmak	göstermek	sevmek
benzemek	hoşlanmak	temizlenmek
canlandırmak	kalmak	titremek
canlanmak	kirlenmek	ümit etmek
donmak	korkmak	yakalanmak
düşman olmak	neşelenmek	yardım etmek
düşünmek	parıldamak	zevk almak
endişelenmek	sabretmek	
gayret etmek	sevinmek	

PROJE ÖDEVİ

Çevrenizde başından ilginç bir olay geçmiş bir yakınınız varsa ona bu olayı anlattırın. Bu olayı defterinize yazınız.

OYUN - EĞLENCE

Aşağıdaki bulmacayı verilen kelimelerle doldurunuz.

mucize	**hayal**
ümit	**rüya**
gizem	**olay**
heyecan	**sır**
korku	**~~olağanüstü~~**
rastlantı	

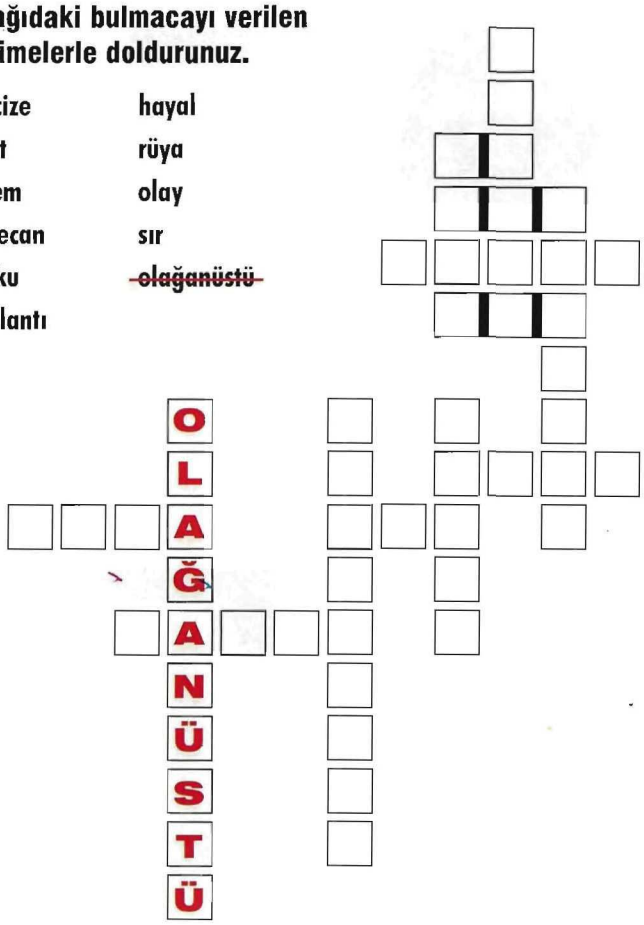

DİL BİLGİSİ

AKTARMA CÜMLELERİ

Üç çeşit aktarma cümlesi vardır:

1. Emir Aktarma Cümlesi
2. Düz Aktarma Cümlesi
3. Soru Aktarma Cümlesi

1. Emir Aktarma Cümlesi

Emir aktarma cümleleri şu şekilde yapılır:

OLUMLU OLUMSUZ

Benim yaz-ma-mı / yaz-ma-ma-mı+SÖYLEDİ

Örnek:

Öğretmen : "Arkadaşlar kitapları açın!"

Öğrenciler : Öğretmen, bize kitapları açmamızı söyledi.

Ali : Öğretmen, size kitapları açmanızı söyledi.

2. Düz Aktarma Cümleleri

Düz aktarma cümleleri şu şekilde yapılır:

1. Geçmiş zaman anlamında düz aktarma

OLUMLU OLUMSUZ

Onun hasta olduğunu / Hasta olmadığını+SÖYLEDİ

Örnek:

Yemeğini beğenmediğini söyledi.

2. Gelecek zaman anlamında düz aktarma

OLUMLU OLUMSUZ

Sizin okuyacağınızı / Okumayacağınızı+SÖYLEDİ

Örnek:

Size gelmeyeceğimizi söylediler.

3. Soru Aktarma Cümleleri

A. SORU EKİ ALMIŞ AKTARMA CÜMLELERİ

Onun okuyup okumadığını+SORDU

B. SORU EKİ ALMAMIŞ SORU AKTARMA CÜMLELERİ

Benim nasıl olduğumu+SORDU

Örnek:

Sınavı kazanıp kazanmadığını sordu.

Bu işi nasıl başardığımızı sormuş.

16 DOSTLARINIZLA HABERLEŞİR MİSİNİZ?

KELİMELER

1. Resimlere bakarak dinleyiniz.

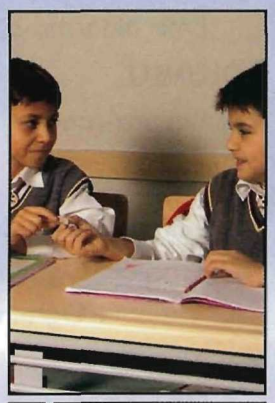

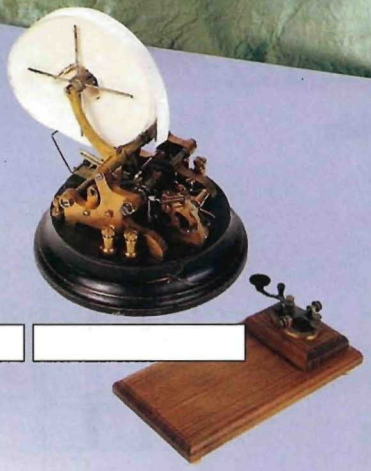

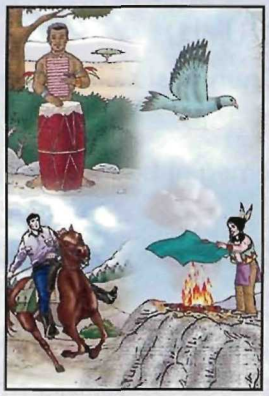

19.05.2005

CUMHURİYET LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜ'NE
ÜSKÜDAR/İSTANBUL

Okulunuzun 9A sınıfı 1007 no'lu öğrencisiyim. Burs müracaatında kullanmak üzere öğrenci belgesi talep ediyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Bulgurlu Mh. Libadiye Cad
Nu: 20 ÜSKÜDAR/İSTANBUL

Murat ŞAŞKIN

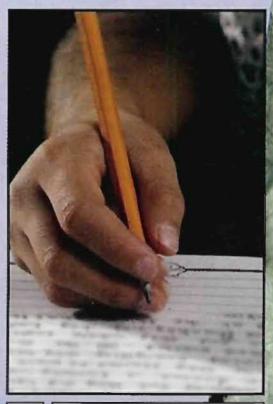

2. Dinleyiniz ve duyduğunuz kelimeyi uygun resmin altına yazınız.

arkadaş	telgraf
kardeş	dilekçe
mektup	sohbet
elektronik posta	telefon
iletişim	hediye

3. Resimlere bakarak dinleyiniz.

4. Dinleyiniz ve duyduğunuz cümle numarasını uygun kutucuğa yazınız.

KONU 16

OKUMA - ANLAMA

1. Aşağıdaki diyaloğu okuyunuz.

KARŞILAŞMA

Kemal : Mehmet, sen misin? Gözlerime inanamıyorum.
Mehmet : Kemal! Arkadaşım, yıllardır görüşemiyoruz.
Kemal : Haklısın. Liseden sonra hiç görüşemedik.
Mehmet : Doğru, çok uzun zaman oldu.
Kemal : İşlerin nasıl? Neler yapıyorsun?
Mehmet : Okuldan sonra bir lokantaya girdim. Daha sonra üç yıl bu lokantada aşçıbaşı olarak çalıştım. Bir süre sonra kendi işimi kurdum. Şimdi inşaat malzemesi satıyorum. Senin işlerin nasıl? Neler yapıyorsun?
Kemal : Ben de üniversiteden sonra bir fabrikaya mühendis olarak girdim. O tarihten beri aynı firmada çalışıyorum.
Mehmet : Müziğe devam ediyor musun?
Kemal : Elbette, müzik benim en büyük tutkum. Beste çalışmalarım devam ediyor.
Mehmet : Hâlâ İzmir'de mi oturuyorsun?
Kemal : Hayır, İstanbul'a taşındım. Seninle en son görüştüğümüzde İzmir'de oturuyordum. Vaktin varsa bizim eve gidelim. Uzun uzun konuşuruz.
Mehmet : Sağ ol. Birazdan önemli bir randevum var. Gitmem lâzım. Ama bundan sonra sık sık görüşelim.
Kemal : Tabi, benim evim Kadıköy'de. Telefon numaram 316 01 08. Müsait olunca beni ara.
Mehmet : Mutlaka ararım. Sana iyi günler.
Kemal : Güle güle Mehmet. Görüşmek üzere.

2. Aşağıdaki cümleleri okuduğunuz diyaloğa göre tamamlayınız.

1. Mehmet ile Kemal, ... sonra hiç görüşemediler.
2. Mehmet Bey, şimdi ..... malzemesi satıyor.
3. Kemal Bey, ... tir.
4. Kemal Bey, ...e çok meraklıdır.
5. Kemal Bey, artık ..... de oturmuyor.

3. Aşağıdaki soruları okuduğunuz diyaloğa göre cevaplayınız.

1. Mehmet Bey ile Kemal Bey ne zamandan beri arkadaşlar?
.....
2. İkisi ne zamandan beri görüşemiyor?
.....
3. Mehmet Bey, liseden sonra hangi işlerde çalışmış?
.....
4. Kemal Bey, nerede mühendislik yapıyor?
.....
5. Kemal Bey'in evi nerededir?
.....

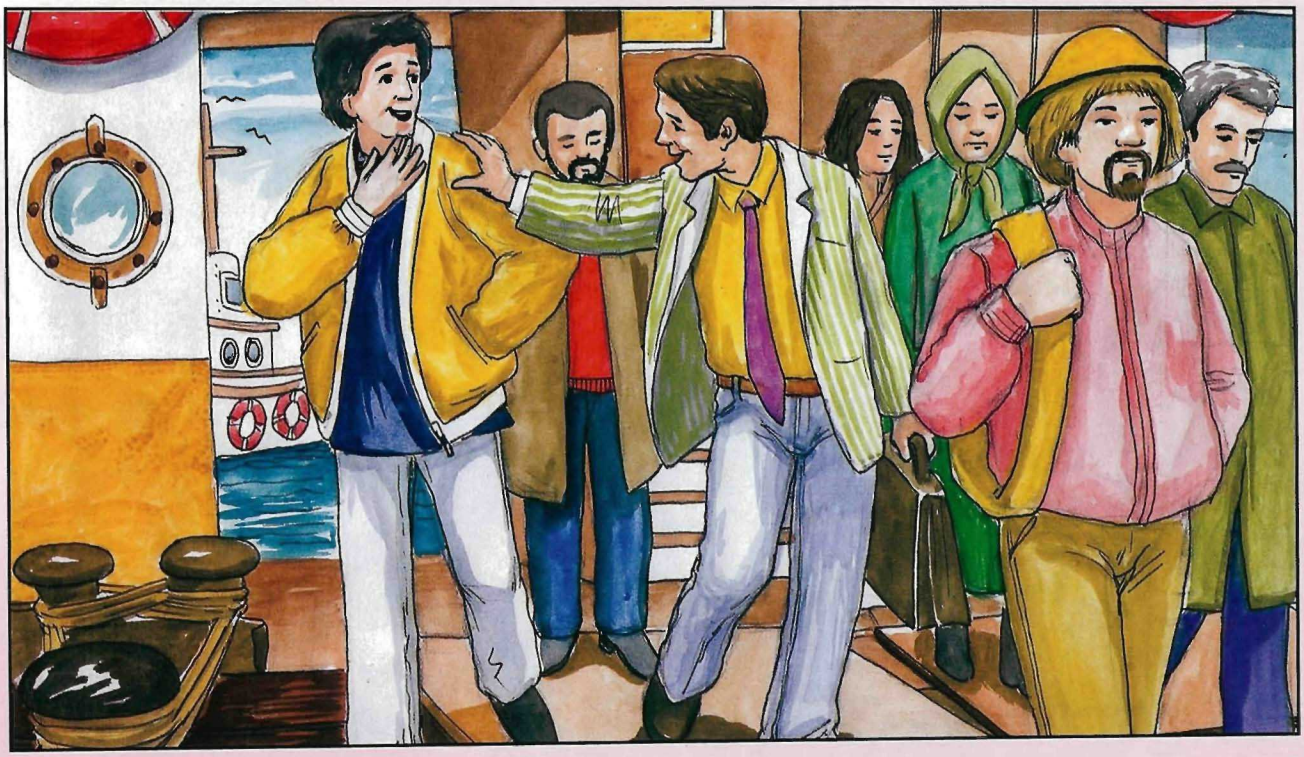

DOSTLARINIZLA HABERLEŞİR MİSİNİZ?

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki soru kalıplarını okuyunuz ve kendi cevabınızı yazınız.

1
A: En yakın arkadaşınızla ne zamandan beri tanışıyorsunuz?
B: Üç yıldan beri tanışıyoruz.
Uygulama
.....

2
A: Şehir dışındaki arkadaşınızla nasıl görüşürsünüz?
B: Bazen telefon ile görüşürüm bazen de ona mektup yazarım.
Uygulama
.....

3
A: Hafta sonları arkadaşlarınızla neler yaparsınız?
B: Futbol oynarız, balık tutmaya gideriz.
Uygulama
.....

4
A: Arkadaşınızın özel günlerinde ne yaparsınız?
B: Ona tebrik kartı gönderirim.
Uygulama
.....

5
A: Arkadaşınızın en çok takdir ettiğiniz özelliği nedir?
B: Arkadaşım çok cömert bir insandır.
Uygulama
.....

6
A: Sizce gerçek dostluk ne demektir?
B: Birbirini karşılıksız sevmektir.
Uygulama
.....

DİNLEME - ANLAMA

1. Dinleyiniz.

2. Aşağıdaki soruları dinlediğiniz parçaya göre cevaplayınız.

1. Mıstık ve arkadaşının karşısına köpek nereden çıktı?

.....

2. Köpeğin arkasındaki adamlar ne diye bağırıyorlardı?

.....

3. Mıstık, niçin "arkama saklan!" diye bağırdı?

.....

4. Mıstık, köpekten nasıl kurtuldu?

.....

5. Mıstık, niçin bir daha okula gelmedi?

.....

3. Aşağıdaki cümleler yanlış yazılmıştır. Dinlediğiniz parçaya göre hataları düzelterek cümleleri yeniden yazınız.

1. Büyük ve dar bir yoldan geçiyorduk.

.....

2. Köpeğin arkasındaki adamlar taşlarla köpeği kovalıyordu.

.....

3. Mıstık arkadaşının arkasına saklanmış.

.....

4. Silâhlı adamlar köpeği uzaklaştırdı.

.....

5. Mıstık bir gün iyileşmiş olarak okula geldi.

.....

KONUŞMA

1. Aşağıdaki diyaloğu tekrarlayınız.

Ömer : Semih, senin çok yakın bir arkadaşın var mı?

Semih : Evet, var. Adı Halil. O benim çok yakın dostum.

Ömer : Onunla yakın dost olmana sebep olan etken nedir?

Semih : O çok fedakâr birisi. Kötü zamanlarımda hep yanımda oldu.

Ömer : Nasıl yani?

Semih : Ben iki yıl önce çok hastalanmıştım. Beni hastaneye götürdüler. Ameliyat olmam gerekiyordu.

Ömer : Peki, sonra ne oldu?

Semih : Bana acilen kan gerekiyormuş. Halil de bunu duyunca koşa koşa hastaneye gelmiş ve bana kan vermek istemiş.

Ömer : Gerçekten böyle mi olmuş?

Semih : Evet. Ama onun kanı bana uymamış, başkasının kanını vermişler.

Ömer : Daha sonra ne oldu?

Semih : İyileştikten sonra bunu öğrendiğimde çok şaşırdım. Ona teşekkür ettim. İşte, onun bu fedakârlığı yapmak istemesi beni çok etkiledi. Bu olaydan sonra o benim en yakın dostum oldu.

Semih : Gerçekten de örnek bir davranış. Böyle bir arkadaşa sahip olduğun için şanslısın.

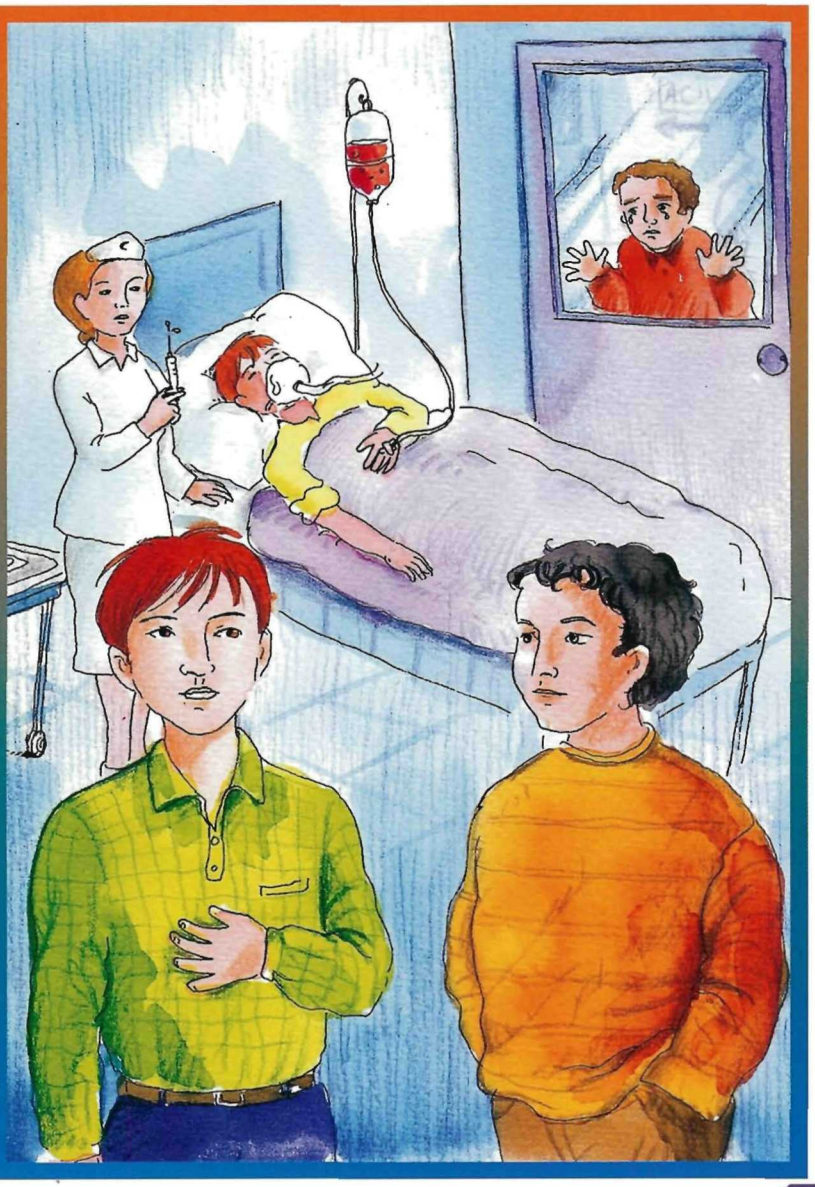

1. Siz de sıra arkadaşınızla örnekteki gibi bir diyalog kurunuz.

2. Yakın bir arkadaşınızla aranızda geçen bir olayı diyalogdaki gibi anlatınız.

YAZMA

1. Aşağıdaki anketi doldurunuz.

EĞİTİM ANKETİ	
Adınız ve soyadınız	
Sınıfınız ve şubeniz	
Numaranız	
Uygulama tarihi	
1. En başarılı olduğunuz ders?	
2. Bu dersten neden başarılısınız?	
3. Başarısız olduğunuz ders?	
4. Bu dersten neden başarısızsınız?	
5. En sevdiğiniz meslekler?	
6. Seçmeyi düşündüğünüz meslekler?	
7. Kendinizi başarılı bir öğrenci olarak görüyor musunuz?	
8. İyi arkadaşlık kurduğunuz kişiler kimlerdir?	
9. Başarınızı etkileyen sorunlarınız var mı?	
10. Boş zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?	
11. Öğretmenlerinizden beklentileriniz nelerdir?	

2. 10 yıl sonra bir arkadaşınızla karşılaştınız. Aşağıdaki hikâyeyi buna göre tamamlayınız.

Arkadaşım Zafer'i karşımda görünce ne kadar da şaşırdım. O da çok şaşırdı. Bir süre konuşmadan birbirimizin yüzüne baktık. Çünkü aradan 10 yıl geçmişti.

.....
.....
.....
.....

3. Aşağıdaki cümleleri kendi dilinize tercüme ediniz.

1. Arkadaşlarıma özel günlerinde tebrik kartı yollarım.
   .....
2. En samimî dostluklar zor anlarda belli olur.
   .....
3. Bana arkadaşını söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim.
   .....
4. Dünyadaki en büyük yoksulluk, arkadaşsız kalmaktır.
   .....
5. Çürük elma, yanındakini de bozar.
   .....

4. En yakın dostunuzla başınızdan geçen bir anınızı anlatınız.

5. Aşağıdaki resimde gördüklerinizi yazınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

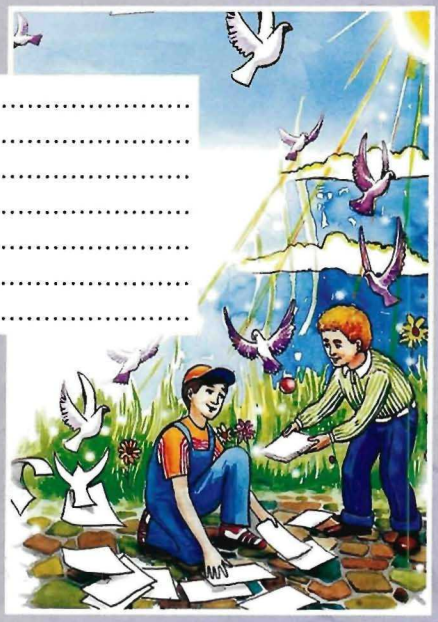

TAMAMLAYICI BİLGİLER

1. Aşağıdaki dilekçeyi okuyunuz.

30 Mart 2005

KÜLTÜR LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜNE

Ben okulunuzun 9/A sınıfında okuyorum. Hafta sonu yapılacak veli toplantısına annem ve babam şehir dışında oldukları için katılamayacaklardır.

Bilgilerinize arz ederim.

İmza

Murat Ceyhan

2. Aşağıdaki tebrik kartını okuyunuz.

Yeni yılınızı kutlar; mutluluklar ve esenlikler dilerim.

29 Aralık 2005

Erkan

3. Aşağıdaki telgrafı okuyunuz.

Alıcının Adresi : Ahmet DEMİR
İstiklâl Cad. Nu: 46/7
İSTANBUL

Ali'nin ameliyatı çok başarılı geçti. Selâmlar.

Hülya ÖZCAN

Gönderici adresi : Kuğu Kent Sitesi Nu: 24
Yenimahalle / ORDU

Büyük Harflerin Yazımı

1. Özel adlar büyük harfle yazılır: (yeryüzü, kişi, ülkeler, diller...)
   Serhat, kedisine hep Pamuk diye seslenirdi...
2. Kurum ve kuruluş adlarını oluşturan kelimelerin ilk harfleri:
   Milli Eğitim Bakanlığı
3. Dergi, kanun, eser, gazete, isimlerinin her kelimesi:
   Topkapı Sarayı
4. Mahalle meydan, bulvar, cadde ve sokak adları:
   Akdeniz Caddesi, Susam Sokak
5. Cümlelerin ilk kelimesi büyük yazılır.
   Dışarı çıktı. Biraz sonra aniden içeri girdi.
6. Levha ve açıklama yazılarının ilk harfi:
   Giriş, Vezne, Müdür...
7. İki noktadan sonra bir kimseden alınıp tırnak işareti içinde verdiğimiz sözlerin ilk kelimesinin ilk harfi:
   O yıl soğuk ülkelerden gelen biri: "Ne olur beni geri götür." demiş.
8. Gazete ve dergi adlarının her kelimesi büyük harfle başlar:
   Genç Kalemler, Resmi Gazete...
9. Kitap adları ve yazı başlıklarının her kelimesi büyük harfle başlar. Başlıklarda geçen "ve, ile, ya, veya, ki" bağlaçlarıyla "mi" soru ekleri küçük harfle yazılır.
   Bin Bir Gece Masalları, Ali Baba ve Kırk Haramiler...
10. İsimlerle birlikte kullanılan unvanların da baş harfleri:
    Sayın Profesör, Bay Ahmet, Nazife Hanım...

4. Aşağıdaki kutlama mektubunu okuyunuz.

Canım Kardeşim,

"Çevre Kirliliği" konulu kompozisyon yarışmasında İstanbul birincisi olduğunu bu sabahki gazetelerden öğrendim. Seni en içten duygularımla kutlar; başarılarının devamını dilerim.

15 Aralık 2005
Arkadaşın
Can KORKMAZ

5. Aşağıdaki geçmiş olsun mektubunu okuyunuz.

Sevgili Hüseyin,

Apandis ameliyatı olduğunu ve sağlığına kavuşarak hastaneden çıktığını öğrendim. Geçmiş olsun! Bundan sonraki yaşamında hep sağlıklı olmanı dilerim.

11 Aralık 2005
Arkadaşın
Ömer ŞEN

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki kelimeleri eşleştiriniz.

1. mektup	a. elektronik posta
2. internet	b. resmî daire
3. dilekçe	c. telgraf
4. kutlama	d. postane

2. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanın başına "D"; yanlış olanın başına "Y" yazınız.

1. ( ) Mektup, en eski iletişim aracıdır.
2. ( ) Günümüzde en hızlı mektup "İnternet" üzerinden gönderilen mektuptur.
3. ( ) Mektupların dağıtımını "bekçi"ler yapar.
4. ( ) Acele durumlarda başvurulan haberleşme aracı telgraftır.
5. ( ) Mektup zarfına pul yapıştırılır.

3. Aşağıdaki boşlukları verilen kelimelerle tamamlayınız.

imza / müdürlüğüne / katılamayacak / arz ederim

NİLÜFER LİSESİ .....
BURSA

Hafta sonu yapılacak olan veli toplantısına babam, şehir dışında olduğu için .....
Bilgilerinize ....

Adres:
Mimar Sinan Mah. Nu:12
Kadıköy / İSTANBUL

.....
Murat AKSU

4. Aşağıdaki soruları kendinize göre cevaplayınız.

1. En çok hangi arkadaşınızı seviyorsunuz?
.....
2. Arkadaşınızın en çok hangi özelliğini seviyorsunuz?
.....
3. Arkadaşınızı ne zamandan beri tanıyorsunuz?
.....
4. Arkadaş seçerken neye dikkat edersiniz?
.....

5. Aşağıdaki sıfatlara uygun arkadaşlarınızın isimlerini yazınız.

1. Çalışkan : .....
2. Akıllı, zeki : .....
3. Yardımsever : .....
4. Açık sözlü : .....
5. Güler yüzlü : .....

6. Aşağıdaki resimlere uygun cümle numarası yazınız.

1. Bireylerin yetenekleri ve ilgi alanları birbirinden farklıdır.
2. İnsanlar temel ihtiyaçları bakımından birbirine benzer.
3. Farklılıklar her bireyi kendine özgü yapar.

KONU 16

SÖZLÜKÇE

Aşağıdaki kelimelere sözlükten bakınız.

İsimler

atılgan	düzenli	ölçülü
cesur	girişimci	şefkatli
dengeli	insancıl	yardımsever
dirençli	iradeli	yetenekli
dost canlısı	iyimser	cana yakın
dürüst	merhametli	sıcakkanlı

Fiiller

bildirmek	mektuplaşmak	tokalaşmak
dertleşmek	mesajlaşmak	yardımlaşmak
geçinmek	saygılı olmak	yazışmak
göndermek	selâmlaşmak	
haberleşmek	sohbet etmek	
hediye etmek	telefonlaşmak	

PROJE ÖDEVİ

1. **Bir başka şehirde yaşayan arkadaşınıza yeni yılını kutlayan bir tebrik kartı yazınız.**
2. **Başka bir ülkede yaşayan arkadaşınıza kendinizi, ülkenizi ve okulunuzu tanıtan bir mektup yazınız.**

OYUN - EĞLENCE

Arkadaşlarınızdan birinin özelliklerini söyleyin. Diğer arkadaşlarınızdan özelliklerini anlattığınız bu arkadaşınızın kim olduğunu bulmalarını isteyin.

DİL BİLGİSİ

YAPIM EKLERİ

1. İsimden İsim Yapan Ekler

En çok kullanılan isimden isim yapan ekler şunlardır: "-lık, -lı, -ıncı, -cı, -ca ..."

Örnek:

Salih, bayramlık elbiselerini giymiş.
Öğrenciler, faydalı kitapları okumalıdır.
Ahmet, bayram törenindeki yarışmada birinci oldu.
Amcam, çok şakacı bir insandır.

2. İsimden Fiil Yapan Ekler

En çok kullanılan isimden fiil yapım ekleri şunlardır: "-la, -lan, -laş, -sa, -a, -ar, (-ı, -u,)-msa"

Örnek:

Ressam, bütün resimlerini sergiledi.
Masanın üstü tozlanmış. Hemen temizleyin.
Ailemden ve vatanımdan uzaklaştım.
Soğuktan, elleri ve yüzü fena hâlde morardı.

3. Fiilden İsim Yapan Ekler

En çok kullanılan fiilden isim yapım ekleri şunlardır: "-(ı, i, u, ü)m; -ı,(-i,-u,-ü); -gı, (-gi, -gu, -gü); -kı, (-ki, -ku, -kü); -gın, (-gin, -gun, -gün); -(ı, i, u, ü)k; -(ı, i, u, ü)n; -ıcı, (-ici, -ucu, -ücü); -(ı, i, u, ü)t ..."

Örnek:

Bu probleme bir çözüm bulmalıyız.
Nilgün, bu soruyu hemen anladı.
Bütün kitapların baskısı tükendi.
Bu caddeden büyük taşıtlar geçmez.

4. Fiilden Fiil Yapan Ekler

En çok kullanılan fiilden fiil yapım ekleri şunlardır: "-ma, (-me); -(ı, i, u, ü)n, -(ı, i, u, ü)l; -(ı, i, u, ü)ş; -(ı, i, u, ü)r; -(ı, i, u, ü)t ..."

Örnek:

Bu çiçekler sulanmadı.
Hasan, ağacın arkasına saklandı.
Geçen bayramda çok eğlenildi.
Bayramda annem ile görüştüm.
Müzik öğretmenimiz bize şarkı söyletti.

NOTLAR